

Bruksela, 16 listopada 2018 r.
(OR. en)

14025/18

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2016/0375(COD)

CODEC 1932
CLIMA 204
ENER 367
PE 156

NOTA INFORMACYJNA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zarządzania unią energetyczną, zmieniającego dyrektywę 94/22/WE, dyrektywę 98/70/WE, dyrektywę 2009/31/WE, rozporządzenie (WE) nr 663/2009, rozporządzenie (WE) nr 715/2009, dyrektywę 2009/73/WE, dyrektywę Rady 2009/119/WE, dyrektywę 2010/31/UE, dyrektywę 2012/27/UE, dyrektywę 2013/30/UE i dyrektywę Rady (UE) 2015/652 oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 525/2013 – Wynik pierwszego czytania w Parlamencie Europejskim (Strasburg, 12–15 listopada 2018 r.)

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z postanowieniami art. 294 TFUE i ze wspólną deklaracją w sprawie praktycznych zasad dotyczących stosowania procedury współdecyzji¹ Rada, Parlament Europejski i Komisja kilkakrotnie kontaktowały się ze sobą w sposób nieformalny, aby osiągnąć porozumienie w sprawie przedmiotowego dossier w pierwszym czytaniu i uniknąć w ten sposób drugiego czytania i procedury pojednawczej.

W tym kontekście sprawozdawcy Michèle RIVASI (Verts/EFA, FR) i Jacop DALUNDE (Verts/EFA, SE) przedłożyli – w imieniu Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności – kompromisową poprawkę (poprawka 324) do wniosku dotyczącego rozporządzenia. Poprawkę tę uzgodniono podczas wspomnianych wyżej nieformalnych kontaktów. Nie zgłoszono żadnych innych poprawek.

¹ Dz.U. C 145 z 30.6.2007, s. 5.

II. GŁOSOWANIE

Podczas głosowania 13 listopada 2018 r. zgromadzenie plenarne przyjęło poprawkę kompromisową (poprawka 324) do wniosku dotyczącego rozporządzenia. Zmieniony w ten sposób wniosek Komisji jest równoznaczny ze stanowiskiem Parlamentu w pierwszym czytaniu, które przedstawione jest w jego rezolucji ustawodawczej znajdującej się w załączniku do niniejszej noty².

Stanowisko Parlamentu odzwierciedla wcześniejsze uzgodnienia między instytucjami. Rada powinna zatem być w stanie zatwierdzić stanowisko Parlamentu.

Akt zostałby wówczas przyjęty w brzmieniu odpowiadającym stanowisku Parlamentu.

² Wersja stanowiska Parlamentu przedstawiona w rezolucji ustawodawczej zawiera oznaczenia zmian wprowadzonych poprawkami do wniosku Komisji. Tekst dodany do tekstu Komisji oznaczono ***pogrubieniem i kursywą***. Miejsca, w których tekst usunięto, oznaczono symbolem „■”.

Zarządzanie unią energetyczną *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zarządzania unią energetyczną, zmieniającego dyrektywę 94/22/WE, dyrektywę 98/70/WE, dyrektywę 2009/31/WE, rozporządzenie (WE) nr 663/2009, rozporządzenie (WE) nr 715/2009, dyrektywę 2009/73/WE, dyrektywę Rady 2009/119/WE, dyrektywę 2010/31/UE, dyrektywę 2012/27/UE, dyrektywę 2013/30/UE i dyrektywę Rady (UE) 2015/652 oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 525/2013 (COM(2016)0759 – C8-0497/2016 – 2016/0375(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0759),
- uwzględniając art. 294 ust. 2, art. 192 ust. 1 i art. 194 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0497/2016),
- uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 26 kwietnia 2017 r.³,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 13 lipca 2017 r.⁴,
- uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 29 czerwca 2018 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 59 Regulaminu,
- uwzględniając wspólne posiedzenia Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii zgodnie z art. 55 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, jak również opinię przedstawioną przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A8-0402/2017),

³ Dz.U. C 246 z 28.7.2017, s. 34.

⁴ Dz.U. C 342 z 12.10.2017, s. 111.

1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu⁵;
2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁵ Niniejsze stanowisko zastępuje poprawki przyjęte dnia 17 stycznia 2018 r. (Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0011).

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 13 listopada 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie zarządzania unią energetyczną *i działaniami w dziedzinie klimatu*, zmiany dyrektywy 94/22/WE, dyrektywy 98/70/WE, dyrektywy 2009/31/WE, rozporządzenia (WE) nr 663/2009, rozporządzenia (WE) nr 715/2009, dyrektywy 2009/73/WE, dyrektywy Rady 2009/119/WE, dyrektywy 2010/31/UE, dyrektywy 2012/27/UE, dyrektywy 2013/30/UE i dyrektywy Rady (UE) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 525/2013

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1 i art. 194 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁶,
uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁷,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą⁸,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Niniejsze rozporządzenie określa niezbędne podstawy prawne rzetelnego, ***wszechstronnego, racjonalnego pod względem kosztów, przejrzystego i przewidywalnego*** zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu („mechanizm zarządzania”), które zapewni osiągnięcie założeń i celów unii energetycznej na rok 2030 ***oraz w perspektywie długoterminowej, zgodnie z Porozumieniem paryskim z 2015 r. w sprawie zmian klimatu przyjętym w następstwie 21. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu („Porozumienie paryskie”)***, dzięki komplementarnym, spójnym i ambitnym działaniom Unii i jej państw członkowskich, upraszczając jednocześnie ***procedury administracyjne***.
- (2) Unia energetyczna powinna obejmować pięć wymiarów: bezpieczeństwo energetyczne, wewnętrzny rynek energii, efektywność energetyczną, obniżenie emisyjności oraz badania naukowe, innowacje i konkurencyjność.

⁶ Dz.U. C 246 z 28.7.2017, s. 34.

⁷ Dz.U. C 342 z 12.10.2017, s. 111.

⁸ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 listopada 2018 r.

- (3) Celem stabilnej unii energetycznej realizującej ambitną politykę w dziedzinie klimatu jest zapewnienie unijnym konsumentom – w tym gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom – bezpiecznych, zrównoważonych, konkurencyjnych i niedrogich dostaw energii **oraz pobudzanie badań naukowych i innowacji przez przyciąganie inwestycji**, co wymaga gruntownej transformacji europejskiego systemu energetycznego. **Taka transformacja ściśle wiąże się również z potrzebą zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska, a także z potrzebą wspierania rozsądnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych, zwłaszcza przez wspieranie efektywności energetycznej i oszczędności energii oraz rozwój nowych i odnawialnych form energii.** Cel taki można osiągnąć tylko przez skoordynowane działania, obejmujące akty o charakterze ustawodawczym i nieustawodawczym przyjmowane na szczeblu unijnym, **regionalnym, krajowym i lokalnym.**
- (4) **Dzięki w pełni funkcjonalnej i stabilnej unii energetycznej Unia stanie się obszarem produkującym pod względem innowacyjności, inwestycji, wzrostu gospodarczego oraz rozwoju społeczno-gospodarczego, a przez to dobrym przykładem, jak dążenie do ambitnych celów dotyczących łagodzenia zmian klimatu jest powiązane ze środkami wspierania innowacyjności, inwestycji i wzrostu.**

- (5) Równocześnie z niniejszym rozporządzeniem Komisja opracowała i przyjęła szereg inicjatyw sektorowych w polityce energetycznej, dotyczących zwłaszcza energii ze źródeł odnawialnych, efektywności energetycznej, **w tym charakterystyki energetycznej budynków**, i struktury rynku. Inicjatywy te składają się na pakiet, w którym główne hasła brzmią: „efektywność energetyczna przede wszystkim”, „Unia światowym liderem w dziedzinie odnawialnych źródeł energii” oraz „uczciwe traktowanie konsumentów energii”, **w tym dzięki zajęciu się problemem ubóstwa energetycznego i wspieraniu uczciwej konkurencji na rynku wewnętrznym.**
- (6) W swych konkluzjach z dni 23 i 24 października 2014 r. Rada Europejska **zatwierdziła** ramy polityki energetyczno-klimatycznej Unii do 2030 r., których podstawą są cztery najważniejsze cele **na szczeblu Unii**: redukcja emisji gazów cieplarnianych w całej gospodarce o co najmniej 40 %, **orientacyjny cel** dotyczący poprawy efektywności energetycznej o co najmniej 27 %, **który zostanie ponownie przeanalizowany do 2020 r.** z myślą o skorygowaniu tego poziomu w górę do 30 %, co najmniej 27 % udział energii ze źródeł odnawialnych w energii zużywanej w Unii i co najmniej 15 % elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych. Zaznaczono wyraźnie, że cel dotyczący energii ze źródeł odnawialnych jest wiążący na poziomie Unii i ma być osiągnięty dzięki wkładowi poszczególnych państw członkowskich wspólnie dążących do osiągnięcia zbiorczego celu unijnego. **Przekształcając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE⁹, wprowadzono nowy, wiążący cel polegający na uzyskaniu w Unii do 2030 r. co najmniej 32 % udziału energii ze źródeł odnawialnych, i przewidziano przeprowadzenie przeglądu w celu skorygowania w górę tego celu na poziomie UE do 2023 r. W poprawkach do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE¹⁰ określono cel dotyczący poprawy efektywności energetycznej o co najmniej 32,5 % na poziomie Unii i przewidziano przepis dotyczący przeprowadzenia przeglądu w celu skorygowania w górę celów na poziomie Unii do 2023 r.**

⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 16).

¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).

(7)Wiążący cel osiągnięcia wewnątrzunijnej redukcji emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 40 % w całej gospodarce do 2030 r. (w porównaniu do poziomu z 1990 r.) zatwierdzono formalnie podczas posiedzenia Rady ds. Środowiska w dniu 6 marca 2015 r. jako planowany krajowo określony wkład Unii i jej państw członkowskich w Porozumienie paryskie. Porozumienie paryskie zostało ratyfikowane przez Unię w dniu 5 października 2016 r.¹¹ i weszło w życie w dniu 4 listopada 2016 r. Zastępuje ono podejście przyjęte w protokole z Kioto z 1997 r., które zostało zatwierdzone przez Unię w drodze decyzji Rady 2002/358/WE r.¹² i przestanie obowiązywać po roku 2020. Należy odpowiednio zaktualizować unijny system monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji i pochłaniania.

- (8) *W Porozumieniu paryskim zwiększono światowy poziom ambicji w kwestii łagodzenia zmian klimatu i określono długoterminowy cel zgodny z dążeniem do utrzymania wzrostu średniej temperatury na świecie znacznie poniżej 2°C ponad poziom sprzed epoki przemysłowej oraz do dalszych starań o ograniczenie tego wzrostu do 1,5°C ponad poziom sprzed epoki przemysłowej.*

¹¹ Decyzja Rady (UE) 2016/1841 z dnia 5 października 2016 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Porozumienia paryskiego przyjętego na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 1).

¹² Decyzja Rady 2002/358/WE z dnia 25 kwietnia 2002 r. dotycząca zatwierdzenia przez Wspólnotę Europejską Protokołu z Kioto do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu i wspólnej realizacji wynikających z niego zobowiązań (Dz.U. L 130 z 15.5.2002, s. 1).

- (9) *Aby osiągnąć zapisane w Porozumieniu paryskim cele dotyczące temperatury, Unia powinna dążyć do jak najszybszego uzyskania równowagi między antropogenicznymi emisjami gazów cieplarnianych z różnych źródeł a pochłanianiem emisji tych gazów przez pochłaniacze, a następnie – stosownie do sytuacji – do osiągnięcia ujemnego bilansu emisji.*
- (10) *W systemie klimatycznym łączna suma emisji antropogenicznych w czasie wyznacza łączne stężenie gazów cieplarnianych w atmosferze. Komisja powinna przeanalizować różne scenariusze dotyczące wkładu Unii w cele długoterminowe, m.in. scenariusz osiągnięcia zerowego bilansu emisji gazów cieplarnianych netto w Unii do 2050 r., a następnie ujemnego bilansu emisji, a także wpływ tych scenariuszy na pozostały światowy i unijny budżet emisji dwutlenku węgla. Komisja powinna przygotować analizę dla potrzeb długoterminowej strategii unijnej w zakresie wkładu Unii w realizację wynikających z Porozumienia paryskiego zobowiązań do utrzymania wzrostu średniej temperatury na świecie znacznie poniżej 2°C ponad poziom sprzed epoki przemysłowej oraz do dalszych starań o ograniczenie tego wzrostu do 1,5°C ponad poziom sprzed epoki przemysłowej, w tym różnych scenariuszy, między innymi scenariusza osiągnięcia zerowego bilansu emisji gazów cieplarnianych netto w Unii do 2050 r., a następnie ujemnego bilansu emisji, a także wpływu tych scenariuszy na pozostały światowy i unijny budżet emisji dwutlenku węgla.*

- (11) *Mimo, iż Unia zobowiązała się osiągnąć do 2030 r. ambitną redukcję emisji gazów cieplarnianych, zagrożenie zmianami klimatu jest problemem globalnym. Dlatego też Unia i jej państwa członkowskie powinny współpracować z partnerami międzynarodowymi, by wszystkie strony przyjęły wysoki poziom ambicji zgodnie z długoterminowymi celami Porozumienia paryskiego.*
- (12) W swych konkluzjach z dni 23 i 24 października 2014 r. Rada Europejska uzgodniła również, że należy opracować solidny i przejrzysty system zarządzania, niewprowadzający zbędnych obciążeń administracyjnych *i dający państwom członkowskim dostateczną elastyczność*, który przyczyni się do osiągnięcia przez Unię celów jej polityki energetycznej przy pełnym poszanowaniu swobody *państw członkowskich* w określaniu ich miksu energetycznego. Podkreślono, że taki system zarządzania powinien bazować na istniejących elementach, np. krajowych programach w dziedzinie klimatu czy krajowych planach dotyczących energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej, a także uwzględniać potrzebę usprawnienia planowania i sprawozdawczości oraz połączenia ich oddzielnych elementów. Uzgodniono również, że należy umocnić pozycję i rozszerzyć prawa konsumentów, poprawić przejrzystość i przewidywalność dla inwestorów, m.in. dzięki systematycznemu monitorowaniu głównych wskaźników przystępnego cenowo, bezpiecznego, konkurencyjnego, pewnego i zrównoważonego systemu energetycznego, a także ułatwić koordynację krajowych polityk *klimatyczno-energetycznych* i zacieśnić współpracę regionalną między państwami członkowskimi.

- (13) W swym komunikacie z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie strategii ramowej na rzecz stabilnej unii energetycznej, której podstawą jest przyszłościowa polityka w dziedzinie klimatu, Komisja odniosła się do potrzeby zintegrowanego zarządzania, by wszystkie działania dotyczące energii na szczeblu unijnym, regionalnym, krajowym i lokalnym przyczyniały się do osiągnięcia celów unii energetycznej, co pozwoli wyjść poza ramy klimatyczno-energetyczne do 2030 roku i rozszerzyć zakres zarządzania na wszystkich pięć wymiarów unii energetycznej.
- (14) W swym komunikacie z dnia 18 listopada 2015 r. na temat stanu unii energetycznej Komisja wskazała ponadto, że zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu, odnoszące się do wszystkich pięciu wymiarów unii energetycznej, to instrumenty niezbędne do bardziej strategicznego planowania polityki energetycznej i klimatycznej. Zawarte w tym komunikacie wytyczne Komisji dla państw członkowskich dotyczące zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu to podstawa, na której państwa członkowskie mogą rozpocząć opracowywanie krajowych planów na lata 2021–2030 i określić główne filary procesu zarządzania. W komunikacie wskazano również, że system zarządzania powinien mieć umocowanie w prawie.

- (15) W swych konkluzjach z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie systemu zarządzania unią energetyczną Rada uznała, że zarządzanie unią energetyczną będzie podstawowym narzędziem efektywnego i skutecznego tworzenia unii energetycznej oraz osiągnięcia jej celów. Rada podkreśliła, że system zarządzania powinien opierać się na zasadach integracji strategicznego planowania i sprawozdawczości dotyczącej realizacji polityki klimatyczno-energetycznej oraz na koordynacji działań podmiotów odpowiedzialnych za politykę energetyczno-klimatyczną na poziomie unijnym, regionalnym i krajowym. Podkreśliła również, że zarządzanie powinno gwarantować osiągnięcie celów w dziedzinie energii i klimatu na 2030 r. oraz że w ramach zarządzania należy monitorować zbiorcze postępy Unii w realizacji założeń politycznych we wszystkich pięciu wymiarach unii energetycznej.
- (16) Parlament Europejski w rezolucji z dnia 15 grudnia 2015 r. pt. „W kierunku europejskiej unii energetycznej” zaapelował, by ramy zarządzania unią energetyczną były ambitne, rzetelne, przejrzyste i demokratyczne oraz by obejmowały pełne zaangażowanie Parlamentu Europejskiego i zapewniały osiągnięcie wyznaczonych na rok 2030 celów klimatyczno-energetycznych.

- (17) *Rada Europejska niejednokrotnie podkreślała konieczność podjęcia pilnych działań, by zapewnić osiągnięcie minimalnego celu w dziedzinie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych, wynoszącego 10 %. W swych konkluzjach z dni 23 i 24 października 2014 r. Rada Europejska zdecydowała, że Komisja przy wsparciu państw członkowskich podejmie pilne działania, by zapewnić jak najszybsze osiągnięcie wynoszącego 10 % minimalnego celu w dziedzinie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych, w każdym razie nie później niż w 2020 r., przynajmniej w tych państwach członkowskich, które nie osiągnęły jeszcze minimalnego poziomu integracji na wewnętrznym rynku energii. W komunikacie Komisji z dnia 23 listopada 2017 r. w sprawie rozwoju europejskich sieci energetycznych oceniono postępy w osiąganiu celu wynoszącego 10 % połączeń międzysystemowych i zaproponowano metody osiągnięcia celu wynoszącego 15 % połączeń międzysystemowych na rok 2030.*

- (18) Głównym celem mechanizmu zarządzania unią energetyczną powinno być zatem umożliwienie osiągnięcia celów unii energetycznej, a zwłaszcza celów ram polityki klimatyczno-energetycznej do 2030 r., ***jeśli chodzi o ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, energię ze źródeł odnawialnych i efektywność energetyczną. Te założenia i cele wynikają z unijnej polityki energetycznej i z potrzeby zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska, a także z konieczności wspierania rozsądnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych, zgodnie z zapisami traktatów UE. Żadnego z tych celów, nierozdzielnie ze sobą powiązanych, nie można uznać za drugorzędny w stosunku do pozostałych.*** Niniejsze rozporządzenie wiąże się zatem z sektorowymi przepisami wdrażającymi cele w dziedzinie energii i klimatu na rok 2030. Państwa członkowskie potrzebują elastyczności w wyborze działań najlepiej odpowiadających krajowym koszykom energetycznym i preferencjom, jednak elastyczność ta powinna pozostawać w zgodzie z dalszą integracją rynku, zwiększoną konkurencją, osiągnięciem celów w zakresie klimatu i energii oraz stopniowym przechodzeniem na ***zrównoważoną*** gospodarkę niskoemisyjną.

- (19) ***Spolecznie akceptowalne i sprawiedliwe*** przejście na ***zrównoważoną*** gospodarkę niskoemisyjną wymaga zmian w zachowaniach inwestycyjnych, ***zarówno jeśli chodzi o inwestycje publiczne, jak i prywatne***, oraz wprowadzenia zachęt we wszystkich obszarach polityki, ***przy czym należy pamiętać o tych regionach i obywatelach, dla których przejście na gospodarkę niskoemisyjną mogłoby mieć negatywne skutki***. Osiągnięcie redukcji emisji gazów cieplarnianych wymaga lepszej efektywności i większej innowacyjności w gospodarce europejskiej, co powinno w szczególności przynieść również ***powstanie zrównoważonych miejsc pracy, w tym w sektorach zaawansowanych technologii, a także poprawę jakości powietrza i poprawę w dziedzinie zdrowia publicznego***.
- (20) ***W świetle zobowiązań międzynarodowych zapisanych w Porozumieniu paryskim państwa członkowskie powinny informować o działaniach, które podejmują, by stopniowo wycofywać dotacje w energetyce, zwłaszcza dotacje do paliw kopalnych. Opracowując stosowne sprawozdania, państwa członkowskie mogą korzystać z istniejących, stosowanych na szczeblu międzynarodowym definicji dotacji do paliw kopalnych.***

- (21) Gazy cieplarniane i zanieczyszczenia powietrza pochodzą w dużej mierze z tych samych źródeł, zatem polityka ograniczenia emisji gazów cieplarnianych może mieć dodatkowe korzyści dla **zdrowia publicznego i jakości powietrza, zwłaszcza na obszarach miejskich**, co może zrekompensować całość lub część krótkoterminowych kosztów ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Dane przekazywane na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284¹³ stanowią istotny wkład w opracowywanie wykazu gazów cieplarnianych oraz krajowych planów, dlatego należy podkreślić znaczenie gromadzenia i przekazywania spójnych danych na podstawie dyrektywy (UE) 2016/2284 i w wykazie gazów cieplarnianych.
- (22) Doświadczenia z wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013¹⁴ wskazują na potrzebę synergii i spójności ze sprawozdawczością wymaganą w innych instrumentach prawnych, w szczególności w dyrektywie 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁵, rozporządzeniu (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁶, rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008¹⁷ i rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 517/2014¹⁸. Wykorzystanie spójnych danych w sprawozdawczości dotyczącej emisji gazów cieplarnianych ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia jakości tej sprawozdawczości.

¹³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylenia dyrektywy 2001/81/WE (Dz.U. L 344 z 17.12.2016, s. 1).

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie mechanizmu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz zgłaszania innych informacji na poziomie krajowym i unijnym, mających znaczenie dla zmiany klimatu, oraz uchylające decyzję nr 280/2004/WE (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 13).

¹⁵ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

¹⁶ Rozporządzenie (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniające dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE (Dz.U. L 33 z 4.2.2006, s. 1).

¹⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 z dnia 22 października 2008 r. w sprawie statystyki energii (Dz.U. L 304 z 14.11.2008, s. 1).

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 517/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 842/2006 (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 195).

- (23) Zgodnie ze zdecydowanym zobowiązaniem Komisji do lepszego stanowienia prawa, **a także z polityką wspierania badań, innowacji i inwestycji** mechanizm zarządzania powinien prowadzić do znacznego zmniejszenia obciążeń administracyjnych **i uproszczenia procedur** wymaganych od państw członkowskich **i odpowiednich zainteresowanych stron**, Komisji i innych instytucji unijnych. Powinno również przyczynić się do zapewnienia spójności i adekwatności unijnych i krajowych polityk i środków służących transformacji systemu energetycznego idącej w kierunku **zrównoważonej** gospodarki **niskoemisyjnej**.
- (24) Osiągnięcie celów i **założeń** unii energetycznej powinno nastąpić dzięki połączeniu inicjatyw Unii i spójnych strategii krajowych określonych w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu. W sektorowych przepisach Unii w dziedzinie energii i klimatu określono wymogi dotyczące planowania, które sprawdzają się jako narzędzia stymulowania zmian na szczeblu krajowym. Wprowadzenie ich w różnym czasie spowodowało jednak nakładanie się działań i niewystarczające uwzględnienie synergii i interakcji między różnymi obszarami polityki **ze szkodą dla racjonalności pod względem kosztów**. Należy zatem w miarę możliwości usprawnić i zintegrować obecne oddzielne systemy planowania, sprawozdawczości i monitorowania w dziedzinie energii i klimatu.

- (25) Zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu powinny obejmować okresy dziesięcioletnie i zawierać przegląd aktualnej sytuacji systemu energetycznego i polityki energetycznej. Plany należy opracować na podstawie analiz i określić w nich cele krajowe we wszystkich pięciu wymiarach unii energetycznej oraz odpowiednie polityki i środki służące osiągnięciu tych celów. W zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu obejmujących pierwszy okres (2021–2030) należy zwrócić szczególną uwagę na wyznaczone na 2030 r. cele dotyczące redukcji emisji gazów cieplarnianych, energii ze źródeł odnawialnych, efektywności energetycznej i elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych. Państwa członkowskie powinny dążyć do tego, by zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu były zgodne z wyznaczonymi przez ONZ celami zrównoważonego rozwoju i by przyczyniały się do ich osiągnięcia.
- Opracowując zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu, państwa członkowskie mogą korzystać z istniejących krajowych strategii lub planów. Dla pierwszego projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu i pierwszego krajowego planu w wersji ostatecznej przewidziano inne terminy niż dla kolejnych planów, by państwa członkowskie miały wystarczająco dużo czasu na przygotowanie pierwszych planów po przyjęciu niniejszego rozporządzenia. Niemniej jednak zachęca się państwa członkowskie, by przedłożyły pierwsze projekty zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu jak najwcześniej w ciągu 2018 r., by umożliwić należyte przygotowanie, zwłaszcza do dialogu pomocniczego planowanego na 2018 r. zgodnie z decyzją 1/CP.21 Konferencji stron ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu („UNFCCC”).*

- (26) *Przygotowując zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu, państwa członkowskie powinny oszacować liczbę gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym, z uwzględnieniem niezbędnych usług energetycznych dla gospodarstw domowych, potrzebnych do zagwarantowania podstawowego poziomu życia w danych warunkach krajowych, a także z uwzględnieniem istniejącej polityki socjalnej i polityki w innych istotnych dziedzinach oraz orientacyjnych wytycznych Komisji dotyczących odpowiednich wskaźników, w tym rozproszenia geograficznego, opracowanych zgodnie ze wspólnym podejściem do ubóstwa energetycznego. Jeżeli z ustaleń danego państwa członkowskiego wynika, że liczba gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym jest w tym państwie wysoka, to powinno ono włączyć do planu krajowego orientacyjny cel dotyczący zmniejszenia ubóstwa energetycznego.*
- (27) Należy stworzyć obowiązkowy wzór zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, aby zapewnić odpowiedni poziom ich szczegółowości oraz ułatwić ich porównanie i agregowanie, zostawiając jednocześnie państwom członkowskim wystarczającą elastyczność w określaniu szczegółowych założeń krajowych planów, odzwierciedlających preferencje i uwarunkowania krajowe.

- (28) Wdrożenie polityk i środków w dziedzinie energii i klimatu ma wpływ na środowisko. Państwa członkowskie powinny zatem zapewnić społeczeństwu możliwość wczesnego i skutecznego udziału oraz konsultacji podczas przygotowywania zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, w stosownych przypadkach zgodnie z przepisami dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁹ oraz z postanowieniami konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ („UNECE”) z dnia 25 czerwca 1998 r. o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska („konwencja z Aarhus”). Państwa członkowskie powinny również zapewnić udział partnerów społecznych w przygotowaniu zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, ***a wywiązując się z obowiązków dotyczących konsultacji publicznych, powinny dążyć do uproszczenia procedur administracyjnych.***
- (29) ***Prowadząc konsultacje społeczne – i zgodnie z konwencją z Aarhus – państwa członkowskie powinny dążyć do zapewnienia równego udziału, informowania społeczeństwa za pomocą obwieszczeń publicznych lub innych odpowiednich środków, np. mediów elektronicznych, o tym że zapewnia się społeczeństwu dostęp do wszystkich istotnych dokumentów oraz o tym, że wprowadza się praktyczne rozwiązania dotyczące udziału społeczeństwa.***

¹⁹ Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30).

- (30) *Każde państwo członkowskie powinno utworzyć stałą, wielopoziomową platformę dialogu na temat energii, skupiającą samorządy terytorialne, organizacje społeczne, przedsiębiorców, inwestorów i inne odpowiednie zainteresowane strony, i służącą omawianiu poszczególnych rozwiązań planowanych w polityce energetyczno-klimatycznej. Dialog ten powinien służyć omówieniu zintegrowanego krajowego planu tego państwa członkowskiego w dziedzinie energii i klimatu, a także jego długoterminowej strategii w tych dziedzinach. Dialog może odbywać się z wykorzystaniem dowolnej struktury ogólnokrajowej, np. strony internetowej, platformy konsultacji publicznych lub innego interaktywnego narzędzia komunikacji.*
- (31) Współpraca regionalna ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia skutecznego osiągnięcia celów unii energetycznej *przy zachowaniu racjonalności pod względem kosztów. Komisja powinna ułatwiać taką współpracę między państwami członkowskimi.* Państwa członkowskie powinny mieć możliwość przedstawienia uwag do zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu innych państw członkowskich, zanim te plany zostaną sfinalizowane, aby uniknąć niespójności i potencjalnie negatywnego wpływu na inne państwa członkowskie oraz aby zagwarantować zbiorcze osiągnięcie wspólnych celów. Współpraca regionalna w opracowywaniu i finalizacji zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, a następnie w ich wdrażaniu powinna mieć zasadnicze znaczenie dla poprawy skuteczności i wydajności środków oraz dla wspierania integracji rynkowej i bezpieczeństwa energetycznego.

- (32) *We współpracy prowadzonej zgodnie z niniejszym rozporządzeniem państwa członkowskie powinny uwzględnić istniejące regionalne fora współpracy, np. plan działań w zakresie połączeń międzysystemowych na rynku energii państw bałtyckich (BEMIP), grupę ds. gazowych połączeń międzysystemowych w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej (CESEC), Środkowo-Zachodni Regionalny Rynek Energii (CWREM), inicjatywę państw mórz północnych w sprawie sieci przesyłowej morskiej energii wiatrowej (NSCOGI), pięciostronne forum energetyczne, grupę ds. połączeń międzysystemowych w Europie Południowo-Zachodniej oraz partnerstwo eurośródziemnomorskie. Zachęca się państwa członkowskie do rozważenia nawiązania współpracy z sygnatariuszami traktatu o Wspólnocie Energetycznej, państwami trzecimi należącymi do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, a w stosownych przypadkach z innymi odpowiednimi państwami trzecimi. Ponadto aby wspierać integrację rynku, politykę racjonalną pod względem kosztów, skuteczną współpracę oraz partnerstwa i konsultacje, Komisja może wskazywać dalsze możliwości współpracy regionalnej obejmującej co najmniej jeden z pięciu wymiarów unii energetycznej zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, w perspektywie długoterminowej i na podstawie bieżących warunków rynkowych.*
- (33) *Komisja może prowadzić rozmowy z odpowiednimi państwami trzecimi, by zbadać możliwość rozszerzenia na te państwa stosowania przepisów przyjętych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, zwłaszcza przepisów dotyczących współpracy regionalnej.*

- (34) Zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu powinny być stabilne, aby zapewnić przejrzystość i przewidywalność polityk i środków krajowych w celu zagwarantowania pewności *inwestycji*. Krajowe plany powinny jednak być aktualizowane jednokrotnie w danym okresie dziesięcioletnim, aby państwa członkowskie mogły dostosować się do istotnych zmian uwarunkowań. W przypadku planów obejmujących lata 2021–2030 państwa członkowskie powinny dokonać aktualizacji do dnia **30 czerwca** 2024 r. Założenia, cele i wkłady powinny być modyfikowane tylko w celu odzwierciedlenia większych ambicji, zwłaszcza w odniesieniu do celów w dziedzinie energii i klimatu na 2030 r. W ramach aktualizacji państwa członkowskie powinny dążyć do złagodzenia wszelkich negatywnych oddziaływań na środowisko ujawnionych w zintegrowanej sprawozdawczości.
- (35) Stabilne, długoterminowe strategie redukcji emisji gazów cieplarnianych mają kluczowe znaczenie dla transformacji gospodarczej, zatrudnienia i wzrostu oraz dla osiągnięcia szerzej rozumianych celów zrównoważonego rozwoju, a także dla sprawiedliwego i efektywnego pod względem kosztów dążenia do długoterminowego celu określonego w Porozumieniu paryskim. Ponadto zachęca się strony Porozumienia paryskiego, by do 2020 r. przedstawiły długoterminowe strategie niskoemisyjnego rozwoju do połowy bieżącego stulecia. ***W związku z tym w dniu 22 marca 2018 r. Rada Europejska wezwała Komisję, by najpóźniej w pierwszym kwartale 2019 r. przedstawiła wniosek dotyczący strategii długoterminowej redukcji emisji gazów cieplarnianych w Unii zgodnie z Porozumieniem paryskim, z uwzględnieniem zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu .***

- (36) *Państwa członkowskie powinny opracować strategie długoterminowe na co najmniej 30 lat, przyczyniające się do wypełnienia przez państwa członkowskie zobowiązań zgodnych z UNFCCC i z Porozumieniem paryskim, w ramach celu Porozumienia paryskiego, jakim jest utrzymanie wzrostu średniej temperatury na świecie znacznie poniżej 2°C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej oraz dążenie do ograniczenia tego wzrostu do 1,5°C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej, a także osiągnięcie długoterminowej redukcji emisji gazów cieplarnianych i większego pochłaniania emisji przez pochłaniacze we wszystkich sektorach zgodnie z celem Unii. Państwa członkowskie powinny opracować swoje strategie długoterminowe z zachowaniem otwartości i przejrzystości oraz zapewnić społeczeństwu rzeczywistą możliwość udziału w przygotowywaniu tych strategii. Zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu oraz długoterminowe strategie w tych dziedzinach powinny być ze sobą spójne.*
- (37) *Sektor użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF) jest w znacznym stopniu narażony i bardzo podatny na skutki zmian klimatu. Jednocześnie sektor ten oferuje olbrzymie możliwości, jeśli chodzi o długotrwałe korzyści dla klimatu, i może wnieść istotny wkład w osiągnięcie unijnych i międzynarodowych długoterminowych celów w dziedzinie klimatu. Może przyczynić się do łagodzenia zmian klimatu na różne sposoby, zwłaszcza przez redukcję emisji, utrzymanie i powiększanie pochłaniaczy oraz zasobów węgla pierwiastkowego, a także przez dostarczanie biomateriałów mogących zastąpić materiały kopalne lub wysokoemisyjne. Zasadnicze znaczenie mają długoterminowe strategie wspierające zrównoważone inwestycje służące zwłaszcza zwiększaniu skutecznego pochłaniania dwutlenku węgla, zrównoważonemu zarządzaniu zasobami oraz osiągnięciu długoterminowej stabilności i zdolności adaptacyjnej rezerwuarów węgla.*

- (38) *Tworząc nowe połączenia międzysystemowe, należy całościowo ocenić koszty i korzyści, w tym wszystkie skutki techniczne, społeczno-gospodarcze i środowiskowe, zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013²⁰, oraz uwzględnić pozytywne efekty zewnętrzne połączeń międzysystemowych, np. zintegrowanie odnawialnych źródeł energii, bezpieczeństwo dostaw oraz zwiększoną konkurencję na rynku wewnętrznym.*
- (39) Podobnie jak w przypadku planowania unijne przepisy sektorowe w dziedzinie energii i klimatu określają wymogi dotyczące sprawozdawczości, z których wiele sprawdziło się jako narzędzia stymulowania zmian na szczeblu krajowym *w uzupełnieniu reform rynkowych*; wymogi te wprowadzono jednak w różnym czasie, co spowodowało nakładanie się działań i *brak racjonalności pod względem kosztów, a także* niewystarczające uwzględnienie synergii i interakcji między różnymi obszarami polityki, takimi jak ograniczanie emisji gazów cieplarnianych, energia ze źródeł odnawialnych, efektywność energetyczna i integracja rynku. Aby znaleźć odpowiednią równowagę między potrzebą zapewnienia odpowiedniego monitorowania realizacji zintegrowanych krajowych planów w zakresie energii i klimatu a potrzebą *uproszczenia procedur* administracyjnych, państwa członkowskie powinny co dwa lata przygotowywać sprawozdania dotyczące postępów w realizacji planów oraz innych zmian w systemie energetycznym. Jednak niektóre sprawozdania nadal trzeba będzie przedstawiać co roku, zwłaszcza w związku z wymogami sprawozdawczymi wynikającymi z UNFCCC oraz z przepisów unijnych.

²⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, uchylające decyzję nr 1364/2006/WE oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 713/2009, (WE) nr 714/2009 i (WE) nr 715/2009 (Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 39).

- (40) Zintegrowane sprawozdania państw członkowskich w dziedzinie energii i klimatu dotyczące postępów powinny zawierać elementy określone we wzorze zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu . Wzór zintegrowanego sprawozdania z postępów w dziedzinie energii i klimatu powinien być określony szczegółowo w późniejszych aktach wykonawczych z uwagi na jego specjalistyczny charakter oraz fakt, że pierwsze sprawozdania z postępów należy przedstawić w **2023** r. Sprawozdania z postępów należy przedstawiać, by zapewnić przejrzystość w stosunku do Unii, innych państw członkowskich, **jednostek samorządu regionalnego i lokalnego**, podmiotów działających na rynku, w tym konsumentów, **oraz wszelkich innych odpowiednich zainteresowanych stron i ogółu społeczeństwa**. Sprawozdania te powinny być wyczerpujące w odniesieniu do wszystkich pięciu wymiarów unii energetycznej, a w pierwszym okresie należy równocześnie położyć w nich nacisk na obszary objęte celami ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030.

- (41) Na mocy UNFCCC Unia i jej państwa członkowskie zobowiązane są do opracowania, regularnego aktualizowania, publikowania i zgłaszania konferencji stron krajowych wykazów antropogenicznych emisji wszystkich gazów cieplarnianych z różnych źródeł oraz pochłaniania emisji tych gazów przez pochłaniacze, z wykorzystaniem porównywalnej metodyki uzgodnionej przez konferencję stron. Wykazy gazów cieplarnianych mają kluczowe znaczenie dla śledzenia postępów we wdrażaniu wymiaru obniżania emisyjności oraz dla oceny zgodności z aktami ustawodawczymi w dziedzinie klimatu, zwłaszcza z **rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842²¹** oraz z **rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841²²**.

²¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych osiągniętych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r. przyczyniających się do działań w dziedzinie klimatu w celu wywiązania się z zobowiązań wynikających z Porozumienia paryskiego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 26).

²² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 i zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 oraz decyzję nr 529/2013/UE (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 1).

- (42) Decyzja 1/CP.16 konferencji stron UNFCCC zawiera wymóg wprowadzenia krajowych rozwiązań służących szacowaniu antropogenicznych emisji wszystkich gazów cieplarnianych z różnych źródeł i pochłaniania tych emisji przez pochłaniacze. Niniejsze rozporządzenie powinno umożliwić wprowadzenie takich rozwiązań krajowych.
- (43) Doświadczenia zdobyte przy wdrażaniu rozporządzenia (UE) nr 525/2013 potwierdziły znaczenie przejrzystości, dokładności, spójności, kompletności i porównywalności informacji. Korzystając z tych doświadczeń, należy zapewnić w niniejszym rozporządzeniu, ***aby państwa członkowskie stosowały wiarygodne i spójne dane i założenia w odniesieniu do wszystkich pięciu wymiarów oraz podawały do publicznej wiadomości kompletne informacje o założeniach, parametrach i metodach wykorzystanych w ostatecznych scenariuszach i prognozach, z uwzględnieniem ograniczeń statystycznych, danych handlowych podlegających szczególnej ochronie oraz poszanowania zasad ochrony danych***, a także informowały o swoich politykach i środkach oraz prognozach, co stanowi główny element sprawozdań z postępów. Informacje zawarte w tych sprawozdaniach powinny mieć zasadnicze znaczenie dla wykazania terminowej realizacji zobowiązań wynikających z ***rozporządzenia (UE) 2018/842***. Utrzymanie i ciągłe doskonalenie systemów na szczeblu Unii i państw członkowskich w połączeniu z bardziej precyzyjnymi wytycznymi dotyczącymi sprawozdawczości powinny znacznie przyczynić się do stałej poprawy jakości informacji niezbędnych do śledzenia postępów w realizacji wymiaru obniżania emisyjności.

- (44) Niniejsze rozporządzenie powinno zapewniać zgłaszanie przez państwa członkowskie danych dotyczących przystosowania się do zmian klimatu i udzielania krajom rozwijającym się wsparcia finansowego, technologicznego oraz dotyczącego budowania zdolności, a tym samym ułatwić realizację unijnych zobowiązań wynikających z UNFCCC i Porozumienia paryskiego. Ponadto informacje dotyczące krajowych działań przystosowawczych i wsparcia są również istotne w kontekście zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, zwłaszcza jeśli chodzi o przystosowanie się do niekorzystnych skutków zmian klimatu związanych z bezpieczeństwem dostaw energii do Unii, np. pod względem dostępności wody chłodniczej w elektrowniach oraz dostępności biomasy do celów energetycznych, a także jeśli chodzi o informacje o wsparciu istotnym dla zewnętrznego wymiaru unii energetycznej.
- (45) *W Porozumieniu paryskim potwierdzono, że podejmując działania dotyczące zmian klimatu, strony powinny respektować, wspierać i uwzględniać swoje odpowiednie zobowiązania dotyczące praw człowieka i równości płci. Państwa członkowskie powinny zatem odpowiednio uwzględnić aspekt praw człowieka i aspekt równości płci w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu oraz w długoterminowych strategiach. W przedstawianych co dwa lata sprawozdaniach z postępów państwa członkowskie powinny informować, jak wdrażanie zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu przyczynia się do propagowania praw człowieka i równości płci.*

- (46) Aby zmniejszyć obciążenia administracyjne spoczywające na państwach członkowskich i Komisji, Komisja powinna utworzyć platformę online (e-platformę), aby ułatwić komunikację, wspierać współpracę **i ułatwić społeczeństwu dostęp do informacji**. Powinno to **ułatwić** terminowe składanie sprawozdań, a także zwiększyć przejrzystość sprawozdań krajowych. E-platforma powinna uzupełniać, rozbudowywać i wykorzystywać istniejące procedury, bazy danych i e-narzędzia sprawozdawczości, takie jak te udostępniane przez Europejską Agencję Środowiska, Eurostat i Wspólne Centrum Badawcze, a także doświadczenia ze stosowania unijnego systemu ekozarządzania i audytu.
- (47) *Komisja powinna zapewniać publiczny dostęp online do ostatecznych zintegrowanych planów krajowych w dziedzinie energii i klimatu. Po uruchomieniu platformy online (e-platformy) Komisja powinna wykorzystywać ją do zamieszczania i publicznego udostępniania zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu oraz ich aktualizacji, strategii długoterminowych i innych istotnych informacji przekazanych przez państwa członkowskie. Do czasu uruchomienia e-platformy Komisja będzie wykorzystywać własne strony internetowe, by ułatwić publiczny dostęp online do końcowych zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu.*

- (48) Dane przekazywane Komisji w planach i sprawozdaniach krajowych przez państwa członkowskie nie powinny powielać danych i statystyk udostępnionych już przez Eurostat zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009²³ w takiej samej formie, jaką przewidują obowiązki dotyczące planowania i sprawozdawczości określone w niniejszym rozporządzeniu, i nadal dostępnych w Komisji (Eurostacie) z tymi samymi wartościami. Jeżeli jest to możliwe i odpowiednie ze względu na terminy, dane i prognozy zapisane w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu powinny bazować na danych Eurostatu i metodyce stosowanej do zgłaszania statystyk europejskich zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 223/2009 oraz powinny być spójne z tymi danymi i tą metodyką.
- (49) W perspektywie zbiorczego osiągnięcia celów strategii na rzecz unii energetycznej, *zwłaszcza utworzenia w pełni funkcjonalnej i stabilnej unii energetycznej*, Komisja będzie musiała oceniać *projekty zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu*, zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu oraz – na podstawie sprawozdań z postępów – ich realizację. W pierwszym okresie dziesięcioletnim dotyczy to szczególnie osiągania unijnych celów w dziedzinie energii i klimatu na rok 2030 oraz krajowych wkładów w osiągnięcie tych celów. Ocenę taką należy przeprowadzać co dwa lata, a tylko w razie potrzeby raz do roku, i włączać ją do sprawozdań Komisji na temat stanu unii energetycznej.

²³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 1101/2008 w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności, rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyk Wspólnoty oraz decyzję Rady 89/382/EWG, Euratom w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Programów Statystycznych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 87 z 31.3.2009, s. 164).

- (50) *Przy należyтым poszanowaniu przysługującego Komisji prawa inicjatywy ustawodawczej, zwykłej procedury ustawodawczej i równowagi sił między instytucjami, Parlament Europejski i Rada powinny co roku analizować postępy w realizowaniu przez unię energetyczną wszystkich wymiarów polityki energetyczno-klimatycznej.*
- (51) *Komisja powinna ocenić ogólny wpływ polityk i środków ujętych w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu na funkcjonowanie unijnych środków polityki klimatyczno-energetycznej, zwłaszcza jeśli chodzi o konieczność wprowadzenia dodatkowych unijnych polityk i środków w celu uzyskania wymaganej większej redukcji emisji gazów cieplarnianych i ich pochłaniania w Unii zgodnie z zobowiązaniami zapisanymi w Porozumieniu paryskim.*
- (52) Lotnictwo ma wpływ na klimat na świecie wskutek uwalniania CO₂ oraz innych emisji, w tym emisji tlenków azotu, a także w wyniku takich mechanizmów jak wspomaganie tworzenia się chmur pierzastych. W świetle szybkiego rozwoju wiedzy naukowej na temat tych skutków w rozporządzeniu (UE) nr 525/2013 przewidziano już uaktualnioną ocenę skutków lotnictwa dla klimatu na świecie wynikających z innych czynników niż emisje CO₂. Modele stosowane w tym względzie powinny być dostosowywane do postępu naukowego. Na podstawie oceny tych skutków Komisja *powinna przedstawić do dnia 1 stycznia 2020 r. uaktualnioną analizę wpływu lotnictwa, który wynika z innych czynników niż emisje CO₂, i w stosownym przypadku zaproponować, jak najlepiej zająć się tymi skutkami.*

- (53) *Zgodnie z obecnymi wytycznymi UNFCCC dotyczącymi składania sprawozdań w sprawie gazów cieplarnianych obliczenia oraz sprawozdawczość odnoszące się do emisji metanu bazują na współczynnikach globalnego ocieplenia w stuletnim horyzoncie czasowym. Ponieważ metan ma wysoki współczynnik globalnego ocieplenia i stosunkowo krótki czas utrzymywania się w atmosferze, co oznacza znaczny wpływ na klimat w perspektywie krótko- i średnioterminowej, Komisja powinna przeanalizować wpływ wdrażania polityk i środków służących zmniejszeniu krótko- i średnioterminowych skutków emisji metanu na unijne emisje gazów cieplarnianych. Komisja powinna przeanalizować rozwiązania polityczne pozwalające szybko zareagować na problem emisji metanu i przedstawić unijny plan strategiczny dotyczący metanu jako nieodłączny element długoterminowej strategii unijnej.*

- (54) Aby zapewnić spójność między krajowymi a unijnymi politykami i celami unii energetycznej, należy prowadzić ciągły dialog między Komisją a państwami członkowskimi *oraz, w stosownych przypadkach, między państwami członkowskimi*. W stosownych przypadkach Komisja powinna kierować do państw członkowskich zalecenia dotyczące poziomu ambicji projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, wdrażania polityk i środków zgłoszonych w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu oraz innych krajowych polityk i środków istotnych dla realizacji unii energetycznej. *Chociaż zgodnie z art. 288 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) zalecenia nie mają mocy wiążącej*, państwa członkowskie powinny *jednak należycie* je uwzględniać i w kolejnych sprawozdaniach okresowych wyjaśniać, jak to zrobiły. *W odniesieniu do energii ze źródeł odnawialnych ocena Komisji ma opierać się na obiektywnych kryteriach. Jeśli Komisja wyda zalecenie dotyczące projektu krajowego planu danego państwa członkowskiego, powinna to zrobić jak najszybciej, przy czym należy uwzględnić z jednej strony, że Komisja musi zsumować określone, ujęte ilościowo planowane wkłady wszystkich państw członkowskich, by ocenić poziom ambicji na szczeblu Unii, a z drugiej strony, że państwo członkowskie musi mieć wystarczająco dużo czasu na należyte rozważenie zaleceń Komisji przed finalizacją planu krajowego i że należy unikać ryzyka opóźnienia w przygotowaniu krajowego planu tego państwa członkowskiego.*

- (55) *Racjonalne pod względem kosztów wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych należy do kluczowych obiektywnych kryteriów oceny wkładów państw członkowskich. Struktura kosztów wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych jest złożona i różni się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich. Koszty te obejmują nie tylko koszty systemów wsparcia, ale również m.in. koszty przyłączenia instalacji, rezerw systemowych i zapewniania bezpieczeństwa systemu, a także koszty, które trzeba ponieść, by zapewnić zgodność z ograniczeniami w dziedzinie ochrony środowiska. Dlatego porównując państwa członkowskie według tego kryterium, należy uwzględnić wszystkie koszty związane z wykorzystywaniem energii ze źródeł odnawialnych, ponoszone przez państwo członkowskie, konsumentów końcowych czy podmioty realizujące projekt. Zalecenia Komisji dotyczące poziomu ambicji państw członkowskich w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych powinny wynikać ze wzoru podanego w niniejszym rozporządzeniu, opartego na obiektywnych kryteriach. Ocena poziomu ambicji państw członkowskich w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych powinna tym samym wskazywać względny poziom wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, a także uwzględniać istotne okoliczności mające wpływ na rozwój energii ze źródeł odnawialnych. Ocena ta powinna również obejmować dane pochodzące z niezależnych źródeł danych ilościowych lub jakościowych.*

- (56) Jeżeli poziom ambicji zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu lub ich aktualizacji okaże się niewystarczający do zbiorczego osiągnięcia celów unii energetycznej, a w pierwszym okresie zwłaszcza celów na 2030 r. dotyczących energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej, Komisja powinna przyjąć środki na poziomie Unii, by zapewnić zbiorcze osiągnięcie tych założeń i celów (uzupełniając tym samym niedostateczny poziom ambicji). Jeżeli postępy Unii w dążeniu do tych założeń i celów będą niewystarczające do ich osiągnięcia, Komisja powinna w uzupełnieniu zaleceń **zapropionować środki i wykonać odpowiednie uprawnienia** na szczeblu Unii lub państwa członkowskie powinny przyjąć dodatkowe środki, by zapewnić osiągnięcie tych założeń i celów (przeciwdziałając tym samym opóźnieniom w realizacji). W środkach takich należy **także** uwzględnić **wcześniejsze działania** państw członkowskich służące osiągnięciu wyznaczonego na rok 2030 celu dotyczącego energii ze źródeł odnawialnych **przez osiągnięcie w 2020 r. lub wcześniej udziału energii ze źródeł odnawialnych powyżej wiążącego celu krajowego lub przez uzyskanie wczesnych postępów w osiąganiu wiążącego celu krajowego na 2020 r. lub w realizacji wkładu w wiążący cel unijny polegający na uzyskaniu do 2030 r. co najmniej 32 % udziału energii ze źródeł odnawialnych**. W dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych środki takie mogą również obejmować **dobrowolne** wkłady finansowe państw członkowskich w zarządzany przez Komisję **unijny** mechanizm finansowania **energii ze źródeł odnawialnych**, wykorzystywany w najbardziej racjonalnych pod względem kosztów projektach dotyczących energii ze źródeł odnawialnych w całej Unii, **co da państwom członkowskim możliwość wnoszenia wkładu w osiągnięcie celu unijnego jak najmniejszym kosztem**. Krajowe cele państw członkowskich w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych na 2020 r. powinny służyć za bazowy poziom udziału źródeł odnawialnych od 2021 r. **i powinny zostać utrzymane przez cały okres**. W dziedzinie efektywności energetycznej celem dodatkowych środków może być zwłaszcza poprawa efektywności energetycznej produktów, budynków i transportu.

- (57) *Krajowe cele państw członkowskich w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych na 2020 r. przedstawione w załączniku I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/...²⁴⁺ powinny służyć za punkt wyjścia orientacyjnej trajektorii krajowej na okres 2021-2030, chyba że dane państwo członkowskie dobrowolnie postanowi przyjąć wyższy punkt wyjścia. Cele te powinny ponadto stanowić obowiązkowy bazowy udział dla tego okresu, zapisany jednocześnie w dyrektywie (UE) 2018/...⁺. W okresie tym udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto poszczególnych państw członkowskich nie powinien zatem być niższy niż bazowy udział tego państwa członkowskiego.*
- (58) *Jeżeli dane państwo członkowskie nie utrzyma bazowego udziału mierzonego w okresie roku, powinno w ciągu roku przyjąć dodatkowe środki, by usunąć tę rozbieżność ze scenariuszem bazowym. Jeżeli dane państwo członkowskie skutecznie zastosuje takie niezbędne środki i wypełni obowiązek usunięcia rozbieżności, należy uznać, że spełnia ono obowiązkowe wymogi scenariusza bazowego od momentu wystąpienia rozbieżności, zarówno na podstawie niniejszego rozporządzenia, jak i dyrektywy (UE) 2018/...⁺.*

²⁴ Dz.U. L ...

⁺ Dz.U.: proszę wstawić tytuł, numer i odniesienie do Dz.U. odpowiadające procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

- (59) *Aby zapewnić odpowiednie monitorowanie i wczesne podejmowanie działań naprawczych przez państwa członkowskie i Komisję oraz aby uniknąć efektu „gapowicza”, orientacyjna trajektoria wszystkich państw członkowskich a zatem również unijna orientacyjna trajektoria powinny osiągnąć w latach 2022, 2025 i 2027 przynajmniej określone minimalne wartości procentowe łącznego wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych przewidzianego na 2030 r., określone w niniejszym rozporządzeniu. Komisja oceni, czy osiągnięto te „punkty odniesienia” wyznaczone na rok 2022, 2025 i 2027, m.in. na podstawie wymaganych od państw członkowskich zintegrowanych krajowych sprawozdań z postępów w dziedzinie energii i klimatu. Państwa członkowskie, które nie osiągną punktów odniesienia, powinny wyjaśnić w kolejnym sprawozdaniu z postępów, jak usuną tę rozbieżność. Jeżeli nie zostaną osiągnięte unijne orientacyjne punkty odniesienia, to państwa członkowskie, które nie osiągnęły swoich punktów odniesienia, powinny usunąć tę rozbieżność, wdrażając dodatkowe środki.*
- (60) Unia i państwa członkowskie powinny dołożyć starań, by przedstawiać najbardziej aktualne informacje o swoich emisjach gazów cieplarnianych i ich pochłanianiu. Niniejsze rozporządzenie powinno umożliwiać przygotowanie takich oszacowań w jak najkrótszym czasie przy użyciu danych statystycznych i innych informacji, np. – w stosownych przypadkach – danych z przestrzeni kosmicznej dostarczanych w programu Copernicus ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 377/2014²⁵ globalnego monitoringu środowiska i bezpieczeństwa oraz pochodzących z innych systemów satelitarnych.

²⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 377/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. ustanawiające program Copernicus i uchylające rozporządzenie (UE) nr 911/2010 (Dz.U. L 122 z 24.4.2014, s. 44).

- (61) Na mocy **rozporządzenia (UE) 2018/842** nadal obowiązywać powinno podejście rocznego cyklu zobowiązań przyjęte w decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 406/2009/WE²⁶. Podejście to wymaga przeprowadzenia pełnego przeglądu wykazów gazów cieplarnianych w państwach członkowskich, by umożliwić ocenę zgodności i w razie potrzeby zastosować działania naprawcze. Na szczeblu Unii potrzebna jest procedura przeglądu wykazów gazów cieplarnianych przedkładanych przez państwa członkowskie, aby zapewnić wiarygodne, spójne, przejrzyste i terminowe przeprowadzanie oceny zgodności z **rozporządzeniem (UE) 2018/842**.
- (62) Państwa członkowskie wraz z Komisją powinny zapewnić ścisłą współpracę we wszystkich sprawach dotyczących wdrożenia unii energetycznej, **przy ścisłym zaangażowaniu Parlamentu Europejskiego w sprawach dotyczących** niniejszego rozporządzenia. Komisja powinna w stosownych przypadkach wspierać państwa członkowskie we wdrażaniu niniejszego rozporządzenia, zwłaszcza w opracowywaniu **zintegrowanych** krajowych planów **w dziedzinie energii i klimatu** i w powiązonym z nimi budowaniu zdolności, **w tym przez mobilizowanie zasobów wewnętrznej zdolności modelowania, a w stosownych przypadkach – ekspertów zewnętrznych**.
- (63) W swoich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu państwa członkowskie powinny zapewnić uwzględnienie najnowszych zaleceń dla poszczególnych państw, wydanych w ramach europejskiego semestru.

²⁶ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 406/2009/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 136).

- (64) *Państwa członkowskie powinny stosować zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”, co oznacza, że przed podjęciem decyzji dotyczących planowania, polityki i inwestycji należy przeanalizować, czy racjonalne pod względem kosztów, a także pod względem technicznym, ekonomicznym i ekologicznym alternatywne rozwiązania z dziedziny efektywności energetycznej mogą w całości lub w części zastąpić środki przewidziane w planowaniu, polityce i inwestycjach, a przy tym cele danych decyzji nadal zostaną osiągnięte. Obejmuje to w szczególności uznanie efektywności energetycznej za kluczowy element oraz zasadniczy czynnik do rozważenia w przyszłych decyzjach inwestycyjnych dotyczących infrastruktury energetycznej w Unii. Takie racjonalne pod względem kosztów alternatywy obejmują środki służące zwiększeniu efektywności zapotrzebowania na energię i dostaw energii, zwłaszcza dzięki racjonalnym pod względem kosztów oszczędnościom końcowego zużycia energii, inicjatywom dotyczącym odpowiedzi odbioru, a także wydajniejszej konwersji i dystrybucji oraz wydajniejszemu przesyłowi energii. Państwa członkowskie powinny również zachęcać do upowszechniania tej zasady w instytucjach rządowych i samorządowych na szczeblu regionalnym i lokalnym, a także w sektorze prywatnym.*
- (65) Europejska Agencja Środowiska powinna wspierać Komisję, w stosownych przypadkach i zgodnie z jej rocznym programem pracy, w ocenie, monitorowaniu i sprawozdawczości.

- (66) Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w celu wprowadzania zmian w ogólnych ramach wzoru zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, z myślą o dostosowaniu tego wzoru do zmian w ramach polityki energetyczno-klimatycznej Unii bezpośrednio i wyraźnie powiązanych z wkładami Unii wynikającymi z UNFCCC i z Porozumienia paryskiego, a także z myślą o uwzględnieniu zmian we współczynnikach globalnego ocieplenia („GWP”) i wytycznych uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym dotyczących wykazów oraz o określaniu istotnych wymogów dotyczących unijnego systemu wykazów i utworzenia rejestrów. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa²⁷. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te powinny otrzymywać wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji powinni systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych. Należy również w razie potrzeby wziąć pod uwagę decyzje przyjęte w ramach UNFCCC i Porozumienia paryskiego.

²⁷ Dz. U. L z 12.5.2016, s. 1.

- (67) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania przepisów niniejszego rozporządzenia, w szczególności w odniesieniu do zintegrowanych krajowych sprawozdań z postępów w dziedzinie energii i klimatu, zintegrowanego sprawozdania dotyczącego krajowych działań w zakresie przystosowania się do zmian klimatu, wsparcia finansowego i technicznego udzielanego krajom rozwijającym się oraz dochodów ze sprzedaży na aukcji, rocznych sprawozdań na temat przybliżonych wykazów gazów cieplarnianych, wykazów gazów cieplarnianych oraz rozliczeń emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych, unijnego mechanizmu finansowania energii ze źródeł odnawialnych, krajowych systemów wykazów, przeglądu wykazów a także unijnych i krajowych systemów polityk i środków oraz prognoz, oraz sprawozdań dotyczących polityk w sprawie gazów cieplarnianych, środków i prognoz należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011²⁸.
- (68) ***Dla potrzeb wykonania uprawnień wykonawczych określonych w niniejszym rozporządzeniu***, Komisja powinna być wspierana w wykonywaniu swych zadań na mocy niniejszego rozporządzenia przez ***Komiteta ds. Zmian Klimatu, który wznawia prace dotychczasowego Komitetu ds. Zmian Klimatu powołanego na mocy art. 8 decyzji 93/389/EWG, art. 9 decyzji 280/2004/WE i art. 26 rozporządzenia (UE) nr 525/2013 oraz Komitet ds. Unii Energetycznej. Aby zapewnić spójność polityk i dążyć do maksymalnej synergii między sektorami, na posiedzenia obu komitetów zwoływane w celu wykonania niniejszego rozporządzenia powinni być zapraszani zarówno eksperci ds. klimatu, jak i eksperci ds. energii.***
- (69) Komisja powinna dokonać przeglądu stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia w ***2024 r., a następnie przeprowadzać taki przegląd co pięć lat*** i w stosownych przypadkach przedstawiać propozycje zmian, aby zapewnić właściwe stosowanie rozporządzenia i osiągnięcie jego celów. W przeglądach należy wziąć pod uwagę rozwój sytuacji i **■** wykorzystać wyniki globalnej oceny Porozumienia paryskiego.

²⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

(70) Niniejsze rozporządzenie powinno uwzględniać, zmieniać, zastępować i uchylać niektóre zobowiązania w zakresie planowania, sprawozdawczości i monitorowania zawarte obecnie w sektorowych aktach ustawodawczych Unii w dziedzinie energii i klimatu, by zapewnić uproszczone i zintegrowane podejście do głównych elementów planowania, sprawozdawczości i monitorowania. Należy zatem odpowiednio zmienić następujące akty ustawodawcze:

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE²⁹;
- dyrektywa 98/70/WE Parlamentu Europejskiego i Rady³⁰;
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE³¹;

²⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów (Dz.U. L 164 z 30.6.1994, s. 3).

³⁰ Dyrektywa 98/70/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 1998 r. odnosząca się do jakości benzyny i olejów napędowych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 93/12/EWG (Dz.U. L 350 z 28.12.1998, s. 58).

³¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniająca dyrektywę Rady 85/337/EWG, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 114).

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009³²;
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009³³;
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE³⁴;
- dyrektywa Rady 2009/119/WE³⁵;
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE³⁶;

³² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające program wspomagania naprawy gospodarczej poprzez przyznanie pomocy finansowej Wspólnoty na projekty w dziedzinie energetyki (Dz.U. L 200 z 31.7.2009, s. 31).

³³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 36).

³⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 2003/55/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 94).

³⁵ Dyrektywa Rady 2009/119/WE z dnia 14 września 2009 r. nakładająca na państwa członkowskie obowiązek utrzymywania minimalnych zapasów ropy naftowej lub produktów ropopochodnych (Dz.U. L 265 z 9.10.2009, s. 9).

³⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 13).

- dyrektywa 2012/27/UE;
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/30/UE³⁷;
- dyrektywa Rady (UE) 2015/652³⁸.

(71) *W celu zapewnienia spójności i pewności prawa żaden z przepisów niniejszego rozporządzenia nie powinien uniemożliwiać stosowania odstępstw na mocy odpowiednich sektorowych aktów ustawodawczych Unii dotyczących energii elektrycznej i gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej.*

³⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/30/UE z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich oraz zmiany dyrektywy 2004/35/WE (Dz.U. L 178 z 28.6.2013, s. 66).

³⁸ Dyrektywa Rady (UE) 2015/652 z dnia 20 kwietnia 2015 r. ustanawiająca metody obliczania i wymogi w zakresie sprawozdawczości zgodnie z dyrektywą 98/70/WE Parlamentu Europejskiego i Rady odnoszącą się do jakości benzyny i olejów napędowych (Dz.U. L 107 z 25.4.2015, s. 26).

- (72) W niniejszym rozporządzeniu należy również zawrzeć w całości przepisy rozporządzenia (UE) nr 525/2013. W związku z tym rozporządzenie (UE) nr 525/2013 należy uchylić z dniem 1 stycznia 2021 r. Jednakże w celu zapewnienia dalszego wykonywania decyzji 406/2009/WE na mocy rozporządzenia (UE) nr 525/2013 oraz zachowania w prawie zapisów dotyczących niektórych aspektów wykonywania protokołu z Kioto konieczne jest dalsze stosowanie niektórych przepisów po tej dacie.
- (73) W związku z tym, że cele niniejszego rozporządzenia nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez same państwa członkowskie, a z uwagi na rozmiary i skutki proponowanych działań możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie unijnym, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ 1 PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się mechanizm zarządzania, którego celem jest:
 - a) wdrożenie strategii i środków służących realizacji założeń i osiągnięciu celów unii energetycznej *oraz wywiązaniu się z długoterminowych zobowiązań Unii do redukcji emisji gazów cieplarnianych zgodnie z Porozumieniem paryskim*, a w pierwszym okresie dziesięcioletnim od 2021 r. do 2030 r. – zwłaszcza osiągnięciu celów *Unii* na 2030 r. w dziedzinie energii i klimatu;
 - b) *pobudzenie współpracy między państwami członkowskimi, w tym w stosownych przypadkach na szczeblu regionalnym, służącej realizacji założeń i osiąganiu celów unii energetycznej;*
 - c) zapewnienie terminowości, przejrzystości, dokładności, spójności, porównywalności i kompletności składania przez Unię i jej państwa członkowskie sprawozdań do Sekretariatu UNFCCC i Porozumienia paryskiego;
 - d) *przyczynianie się do większej pewności regulacyjnej i do większej pewności dla inwestorów oraz do pełnego wykorzystania możliwości rozwoju gospodarczego, stymulowania inwestycji, tworzenia miejsc pracy i spójności społecznej.*

Mechanizm zarządzania jest oparty na **strategiach długoterminowych**, zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu obejmujących okresy dziesięcioletnie począwszy od okresu 2021–2030, na odpowiadających im przygotowywanych przez państwa członkowskie zintegrowanych krajowych sprawozdaniach z postępów w dziedzinie energii i klimatu oraz na zintegrowanym systemie monitorowania przez Komisję. Mechanizm zarządzania **zapewnia społeczeństwu rzeczywiste możliwości udziału w tworzeniu tych krajowych planów i strategii długoterminowych**. Obejmuje on ustrukturyzowaną, **przejrzystą**, iteracyjną procedurę z udziałem Komisji i państw członkowskich, służącą finalizacji zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, a następnie ich wdrażaniu, w tym w odniesieniu do współpracy regionalnej, jak również odpowiednie działania Komisji.

2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do **■** pięciu **ściśle powiązanych i wzajemnie wzmacniających** się wymiarów unii energetycznej:

- a) bezpieczeństwo energetyczne;
- b) **wewnętrzny** rynek energii;
- c) efektywność energetyczna;
- d) obniżenie emisyjności oraz
- e) badania naukowe, innowacje i konkurencyjność.

Artykuł 2

Definicje

Stosuje się następujące definicje:

- 1) „polityki i środki” oznaczają wszystkie instrumenty służące osiągnięciu celów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu lub realizacji zobowiązań wynikających z art. 4 ust. 2 lit. a) i b) UNFCCC, w tym potencjalnie instrumenty, których podstawowym celem nie jest ograniczenie i redukcja emisji gazów cieplarnianych ani zmiany w systemie energetycznym;
- 2) „istniejące polityki i środki” oznaczają wdrożone polityki i środki oraz przyjęte polityki i środki;
- 3) „wdrożone polityki i środki” oznaczają polityki i środki, do których w dniu przedłożenia zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu lub zintegrowanego krajowego sprawozdania z postępów w dziedzinie energii i klimatu stosuje się co najmniej jedno z następujących kryteriów: obowiązują bezpośrednio stosowane przepisy unijne lub przepisy krajowe, zawarto co najmniej jedną dobrowolną umowę, przyznano środki finansowe, zmobilizowano zasoby ludzkie;
- 4) „przyjęte polityki i środki” oznaczają polityki i środki, w odniesieniu do których do dnia przedłożenia zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu lub zintegrowanego krajowego sprawozdania z postępów w dziedzinie energii i klimatu przyjęto oficjalną decyzję rządu i istnieje wyraźne zobowiązanie do ich wdrożenia;

- 5) „planowane polityki i środki” oznaczają będące przedmiotem dyskusji rozwiązania, co do których istnieją realistyczne szanse przyjęcia i wdrożenia po dacie przedłożenia zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu lub zintegrowanego krajowego sprawozdania z postępów w dziedzinie energii i klimatu;
- 6) „system polityk i środków oraz prognoz” oznacza system rozwiązań instytucjonalnych, prawnych i proceduralnych wprowadzony na potrzeby sprawozdawczości dotyczącej polityk i środków oraz prognoz dotyczących antropogenicznych emisji z różnych źródeł i usuwania emisji przez pochłaniacze gazów cieplarnianych, a także dotyczących systemu energetycznego, m.in. zgodnie z wymogami zawartymi w art. 39;
- 7) „prognozy” oznaczają przewidywania dotyczące antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych z różnych źródeł oraz usuwania emisji przez pochłaniacze lub zmian w systemie energetycznym, w tym co najmniej oszacowania ilościowe dla następujących bezpośrednio po roku sprawozdawczym kolejnych czterech lat kończących się cyfrą 0 lub 5;
- 8) „prognozy bez środków” oznaczają prognozy dotyczące antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych z różnych źródeł i usuwania emisji przez pochłaniacze z wyłączeniem wpływu wszystkich polityk i środków planowanych, przyjętych lub wdrożonych po roku wybranym jako początkowy rok danej prognozy;
- 9) „prognozy ze środkami” oznaczają prognozy dotyczące antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych z różnych źródeł i usuwania emisji przez pochłaniacze z uwzględnieniem wpływu przyjętych i wdrożonych polityk i środków pod względem redukcji emisji gazów cieplarnianych lub zmian w systemie energetycznym;

- 10) „prognozy z dodatkowymi środkami” oznaczają prognozy dotyczące antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych z różnych źródeł i usuwania emisji przez pochłaniacze z uwzględnieniem wpływu polityk i środków przyjętych i wdrożonych w celu złagodzenia zmian klimatu lub osiągnięcia celów energetycznych, jak również polityk i środków planowanych w tym celu, pod względem redukcji emisji gazów cieplarnianych;
- 11) „cele Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu” oznaczają ogólnounijny wiążący cel zmniejszenia do 2030 r. wewnątrzunijnego poziomu emisji gazów cieplarnianych w całej gospodarce o co najmniej 40 % w porównaniu z 1990 r., ogólnounijny wiążący cel osiągnięcia co najmniej 32 % udziału energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii w UE w roku 2030, ogólnounijny *główny* cel poprawy efektywności energetycznej na poziomie Unii o co najmniej 32,5 % do 2030 r. ■ oraz cel 15 % elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych na rok 2030 lub dowolne kolejne cele w tym zakresie uzgodnione przez Radę Europejską lub Parlament Europejski i Radę na rok 2030;
- 12) „krajowy system wykazów” oznacza system rozwiązań instytucjonalnych, prawnych i proceduralnych wprowadzony w państwie członkowskim w celu szacowania antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych z różnych źródeł i usuwania emisji przez pochłaniacze oraz do celów sprawozdawczości i archiwizowania informacji z wykazów;

- 13) „wskaźnik” oznacza ilościowy lub jakościowy współczynnik lub zmienną, który lub która przyczynia się do lepszego zrozumienia postępów we wdrażaniu;
- 14) „główne wskaźniki” oznaczają wskaźniki postępów w pięciu wymiarach unii energetycznej, zgodnie z propozycją Komisji;
- 15) „korekty techniczne” oznaczają poprawki w oszacowaniach krajowego wykazu emisji gazów cieplarnianych, wprowadzane w wyniku przeglądu przeprowadzonego zgodnie z art. 38 i mające zastąpić pierwotnie przedłożone oszacowania, gdy przedłożone dane z wykazów są niekompletne lub przygotowane niezgodnie z odpowiednimi zasadami lub wytycznymi międzynarodowymi lub unijnymi;

- 16) „zapewnianie jakości” oznacza planowy system procedur przeglądu mający zapewniać osiągnięcie celów dotyczących jakości danych oraz przekazywanie w sprawozdaniach jak najlepszych oszacowań i informacji, by zwiększyć skuteczność programu kontroli jakości i wesprzeć państwa członkowskie;
- 17) „kontrola jakości” oznacza system rutynowych działań technicznych służących mierzeniu i kontrolowaniu jakości informacji i oszacowań, opracowany w celu zapewnienia integralności, prawidłowości i kompletności danych, wykrywania i usuwania błędów i pominięć, dokumentowania i archiwizowania danych i innych wykorzystywanych materiałów oraz rejestrowania wszystkich działań dotyczących zapewniania jakości;
- 18) ***„efektywność energetyczna przede wszystkim” oznacza, że w decyzjach dotyczących planowania, polityki i inwestycji w dziedzinie energii w najwyższym stopniu uwzględnia się racjonalne pod względem kosztów alternatywne środki służące efektywności energetycznej, by zwiększać efektywność zapotrzebowania na energię i dostaw energii, zwłaszcza dzięki racjonalnym pod względem kosztów oszczędnościom końcowego zużycia energii, inicjatywom dotyczącym odpowiedzi odbioru, efektywniejszej konwersji i dystrybucji oraz efektywniejszemu przesyłowi energii, a przy tym nadal osiągać cele tych decyzji;***

- 19) „plan EPSTE” oznacza europejski strategiczny plan w dziedzinie technologii energetycznych, o którym mowa w komunikacie Komisji z dnia 15 września 2015 r. pt. „W kierunku zintegrowanego strategicznego planu w dziedzinie technologii energetycznych (planu EPSTE) – przyspieszenie transformacji europejskiego systemu energetycznego”;
- 20) „wcześniejsze działania” oznaczają:
- a) *w odniesieniu do oceny potencjalnej rozbieżności między celem Unii na 2030 r. dotyczącym energii ze źródeł odnawialnych a zbiorczymi wkładami państw członkowskich – osiągnięcie przez dane państwo członkowskie udziału energii ze źródeł odnawialnych wyższego niż wiążący krajowy cel na 2020 r. określony w załączniku I do dyrektywy (UE) 2018/...⁺ lub wczesne postępy danego państwa członkowskiego w osiągnięciu wiążącego krajowego celu na 2020 r.;*
 - b) *w odniesieniu do zaleceń Komisji na podstawie oceny przeprowadzonej zgodnie z art. 29 ust. 1 lit. b) w zakresie energii ze źródeł odnawialnych – wczesne wdrożenie przez dane państwo członkowskie jego wkładu w wiążący cel Unii polegający na osiągnięciu co najmniej 32 % udziału energii ze źródeł odnawialnych w 2030 r., co mierzy się według wartości odniesienia dla energii ze źródeł odnawialnych;*
- 21) „współpraca regionalna” oznacza współpracę między co najmniej dwoma państwami członkowskimi, które nawiązały partnerstwo obejmujące co najmniej jeden z pięciu wymiarów unii energetycznej;
- 22) „energia ze źródeł odnawialnych” lub „energia odnawialna” oznacza energię ze źródeł odnawialnych lub energię odnawialną zdefiniowaną w art. 2 pkt 1) dyrektywy (UE) 2018/...⁺;
- 23) „końcowe zużycie energii brutto” oznacza końcowe zużycie energii brutto zdefiniowane w art 2 pkt 4) dyrektywy (UE) 2018/...⁺;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

- (24) „system wsparcia” oznacza system zdefiniowane w art. 2 pkt 5) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- (25) „rozbudowa źródła energii” oznacza rozbudowę źródła energii zdefiniowaną w art. 2 pkt 10) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- (26) „społeczność energetyczna działająca w zakresie energii odnawialnej” oznacza społeczność energetyczną działającą w zakresie energii odnawialnej zdefiniowaną w art. 2 pkt 16) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- 27) „system ciepłowniczy” lub „system chłodniczy” oznacza system ciepłowniczy lub system chłodniczy zdefiniowany w art. 2 pkt 19) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- (28) „odpady” oznaczają odpady zdefiniowane w art. 2 pkt 23) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- (29) „biomasa” oznacza biomasę zdefiniowaną w art. 2 pkt 24) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- (30) „biomasa rolnicza” oznacza biomasę rolniczą zdefiniowaną w art. 2 pkt 25) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- (31) „biomasa leśna” oznacza biomasę leśną zdefiniowaną w art. 2 pkt 26) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- (32) „paliwa z biomasy” oznaczają paliwa z biomasy zdefiniowane w art. 2 pkt 27) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- (33) „biogaz” oznacza biogaz zdefiniowany w art. 2 pkt 28) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- (34) „biopłyny” oznaczają biopłyny zdefiniowane w art. 2 pkt 32) dyrektywy (UE);
- 35) „biopaliwa” oznaczają biopaliwa zdefiniowane w art. 2 ust. 33) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- (36) „zaawansowane biopaliwa” oznaczają zaawansowane biopaliwa zdefiniowane w art. 2 pkt 34) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- (37) „pochodzące z recyklingu paliwa węglowe” oznaczają pochodzące z recyklingu paliwa węglowe zdefiniowane w art. 2 pkt 35) dyrektywy (UE) 2018/...+;

+

- 29) „biomasa” oznacza biomasę zdefiniowaną w art. 2 pkt 24) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- 38) „rośliny wysokoskrobiowe” oznaczają rośliny zdefiniowane w art. 2 pkt 39) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- (39) 34) „rośliny spożywcze i pastewne” oznaczają rośliny spożywcze i pastewne określone w art. 2 pkt 40) dyrektywy (UE)/...+;
- 40) „materiał lignocelulozowy” oznacza materiał lignocelulozowy zdefiniowany w art. 2 pkt 41) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- 41) „pozostałość” oznacza pozostałość zdefiniowaną w art. 2 pkt 43) dyrektywy (UE) 2018/...+;
- 42) „zużycie energii pierwotnej” oznacza zużycie energii pierwotnej zdefiniowane w art. 2 pkt 2) dyrektywy 2012/27/UE;
- 43) „zużycie energii końcowej” oznacza „zużycie energii końcowej” zdefiniowane w art. 2 pkt 3) dyrektywy 2012/27/UE;
- 44) „efektywność energetyczna” oznacza „efektywność energetyczną” zdefiniowaną w art. 2 pkt 4) dyrektywy 2012/27/UE;
- 45) „oszczędność energii” oznacza oszczędność energii zdefiniowaną w art. 2 pkt 5) dyrektywy 2012/27/UE;
- 46) „poprawa efektywności energetycznej” oznacza poprawę efektywności energetycznej zdefiniowaną w art. 2 pkt 6) dyrektywy 2012/27/UE;
- 47) „usługa energetyczna” oznacza usługę energetyczną zdefiniowaną w art. 2 pkt 7) dyrektywy 2012/27/UE;
- 48) „całkowita powierzchnia użytkowa” oznacza całkowitą powierzchnię użytkową zdefiniowaną w art. 2 pkt 10) dyrektywy 2012/27/UE;
- 49) „system zarządzania energią” oznacza system zarządzania energią zdefiniowany w art. 2 pkt 11) dyrektywy 2012/27/UE;

- 50) „strona zobowiązana” oznacza stronę zobowiązaną zdefiniowaną w art. 2 pkt 14) dyrektywy 2012/27/UE;
- 51) „wykonujący organ publiczny” oznacza wykonujący organ publiczny zdefiniowany w art. 2 pkt 14) dyrektywy 2012/27/UE;
- 52) „działanie indywidualne” oznacza działanie indywidualne zdefiniowane w art. 2 pkt 19) dyrektywy 2012/27/UE;
- 53) „dystrybutor energii” oznacza dystrybutora energii zdefiniowanego w art. 2 pkt 20) dyrektywy 2012/27/UE;
- 54) „operator systemu dystrybucyjnego” oznacza operatora systemu dystrybucyjnego zdefiniowanego w art. 2 pkt 6 dyrektywy 2009/72/WE i w art. 2 pkt 6) dyrektywy 2009/73/WE;
- 55) „przedsiębiorstwo prowadzące detaliczną sprzedaż energii” oznacza przedsiębiorstwo prowadzące detaliczną sprzedaż energii zdefiniowane w art. 2 pkt 22) dyrektywy 2012/27/UE;
- 56) „dostawca usług energetycznych” oznacza dostawcę usług energetycznych zdefiniowanego w art. 2 pkt 24) dyrektywy 2012/27/UE;
- 57) „umowa o poprawę efektywności energetycznej” oznacza umowę o poprawę efektywności energetycznej zdefiniowaną w art. 2 pkt 27) dyrektywy 2012/27/UE;
- 58) „kogeneracja” oznacza kogenerację zdefiniowaną w art. 2 pkt 30) dyrektywy 2012/27/UE;
- 59) „budynek” oznacza budynek zdefiniowany w art. 2 pkt 1) dyrektywy 2010/31/UE;
- 60) „budynek o niemal zerowym zużyciu energii” oznacza budynek o niemal zerowym zużyciu energii zdefiniowany w art. 2 pkt 2) dyrektywy 2010/31/UE;
- 61) „pompa ciepła” oznacza pompę ciepłą zdefiniowaną w art. 2 pkt 18) dyrektywy 2010/31/UE;
- 62) „paliwo kopalne” oznacza nieodnawialne źródła energii oparte na węglu, takie jak paliwa stałe, gaz ziemny i ropa naftowa.

ROZDZIAŁ 2

ZINTEGROWANE KRAJOWE PLANY W DZIEDZINIE ENERGII I KLIMATU

Artykuł 3

Zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu

1. Do dnia **31 grudnia** 2019 r., ***następnie do dnia 1 stycznia 2029 r.*** i dalej co dziesięć lat każde państwo członkowskie zgłasza Komisji zintegrowany krajowy plan w dziedzinie energii i klimatu. Plany te obejmują elementy określone w ust. 2 niniejszego artykułu i w załączniku I. Pierwszy plan obejmuje okres od 2021 r. do 2030 r. ***i uwzględnia dłuższą perspektywę.*** Kolejne plany obejmują okres dziesięcioletni następujący bezpośrednio po zakończeniu okresu objętego poprzednim planem.
2. Zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu składają się z następujących głównych części:
 - a) opis procedury tworzenia zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, obejmujący streszczenie oraz opis konsultacji ***publicznych*** z zainteresowanymi stronami, udziału zainteresowanych stron oraz wyników konsultacji, a także opis współpracy regionalnej z innymi państwami członkowskimi w opracowywaniu planu, stosownie do art. 10 - 12 oraz z częścią 1 sekcja A pkt 1 załącznika I do niniejszego rozporządzenia;

- b) opis krajowych założeń, celów i wkładów *dotyczących* wymiarów unii energetycznej, *zgodnie z art. 4 i załącznikiem I*;
- c) opis *planowanych* polityk i środków w *powiązaniu* z odpowiednimi założeniami, celami i wkładami określonymi zgodnie z lit. b) *oraz ogólny przegląd inwestycji niezbędnych do osiągnięcia odpowiednich założeń, celów i wkładów*;
- d) opis aktualnej sytuacji pięciu wymiarów unii energetycznej, w tym w odniesieniu do systemu energetycznego, emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych oraz prognoz dotyczących założeń, o których mowa w lit. b), wraz z istniejącymi politykami i środkami;
- e) *w stosownym przypadku opis regulacyjnych i pozaregulacyjnych barier i przeszkód w osiąganiu celów, założeń lub wkładów dotyczących energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej*;

- f) ocena wpływu planowanych polityk i środków na realizację założeń, o których mowa w lit. b), **w tym ich spójności z określonymi w Porozumieniu paryskim długoterminowymi założeniami dotyczącymi redukcji emisji gazów cieplarnianych i z długoterminowymi strategiami, o których mowa w art. 15;**
- g) **ogólna ocena wpływu planowanych polityk i środków na konkurencyjność w powiązaniu z pięcioma wymiarami unii energetycznej;**
- h) załącznik sporządzony zgodnie z wymogami i strukturą określonymi w załączniku II do niniejszego rozporządzenia, określający metody i środki polityczne danego państwa członkowskiego służące osiągnięciu oszczędności energii zgodnie z art. 7 dyrektywy 2012/27/UE oraz z załącznikiem V do niej.

3. W odniesieniu do zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, państwa członkowskie:

- a) **zmniejszają złożoność procedur administracyjnych i koszty ponoszone przez wszystkie odpowiednie zainteresowane strony;**
- b) biorą pod uwagę wzajemne powiązania między pięcioma wymiarami unii energetycznej, **zwłaszcza zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”;**

- c) *w stosownych przypadkach wykorzystują wiarygodne i spójne dane i założenia we wszystkich pięciu wymiarach;*
- d) *szacują liczbę gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym, z uwzględnieniem niezbędnych usług energetycznych dla gospodarstw domowych, potrzebnych do zagwarantowania podstawowego poziomu życia w danych warunkach krajowych, a także z uwzględnieniem istniejącej polityki socjalnej i polityki w innych istotnych dziedzinach oraz orientacyjnych wytycznych Komisji dotyczących odpowiednich wskaźników ubóstwa energetycznego.*

Jeżeli w ocenie przeprowadzonej z wykorzystaniem sprawdzalnych danych państwo członkowskie stwierdzi zgodnie z akapitem pierwszym lit. d), że liczba gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym jest w tym państwie wysoka, to włącza ono do krajowego planu orientacyjny cel dotyczący zmniejszenia ubóstwa energetycznego. Zainteresowane państwa członkowskie przedstawiają w swoich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu ewentualne polityki i środki służące zwalczaniu ubóstwa energetycznego, w tym środki z zakresu polityki społecznej i inne odpowiednie programy krajowe.

- 4. *Każde państwo członkowskie podaje do wiadomości publicznej swoje zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu przedłożone Komisji zgodnie z niniejszym artykułem.*
- 5. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 43 w celu wprowadzania zmian do załącznika I część 1 sekcja A pkt 2.1.1 i 3.1.1, część 1 sekcja B pkt 4.1 i 4.2.1 oraz część 2 pkt 3, w celu dostosowania **tych punktów** do zmian w polityce energetyczno-klimatycznej Unii **bezpośrednio i ściśle związanych z wkładami Unii wynikającymi** z UNFCCC i z Porozumienia paryskiego.

Artykuł 4

Krajowe założenia, cele i wkłady w pięciu wymiarach unii energetycznej

W zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu każde państwo członkowskie określa następujące główne założenia, cele i wkłady, zgodnie z pkt 2 sekcji A załącznika I:

- a) w odniesieniu do wymiaru „obniżenia emisyjności”:
 - 1) w odniesieniu do emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych oraz z myślą o przyczynieniu się do osiągnięcia celu redukcji emisji gazów cieplarnianych w całej gospodarce Unii:
 - (i) wiążący krajowy cel danego państwa członkowskiego dotyczący emisji gazów cieplarnianych oraz roczne krajowe wiążące limity zgodnie z **rozporządzeniem (UE) 2018/842**;
 - (ii) zobowiązania danego państwa członkowskiego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/841;
 - I**
 - (iii) w przypadkach stosownych z **perspektywy osiągnięcia założeń i celów unii energetycznej oraz wypełnienia długoterminowych zobowiązań Unii dotyczących emisji gazów cieplarnianych zgodnie z Porozumieniem paryskim** – inne założenia i cele, w tym cele sektorowe i cele związane z przystosowaniem się do zmian klimatu;

2) w odniesieniu do energii ze źródeł odnawialnych:

z myślą o osiągnięciu wiążącego celu Unii polegającego na uzyskaniu co najmniej **32 %** udziału energii ze źródeł odnawialnych w 2030 r., zgodnie z art. 3 dyrektywy (UE) 2018/...⁺ – wkład w osiągnięcie tego celu wyrażony jako udział energii ze źródeł odnawialnych w danym państwie członkowskim w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r., wraz z ***orientacyjną trajektorią*** prowadzącą do osiągnięcia tego wkładu począwszy od 2021 r.; ***do 2022 r. orientacyjna trajektoria musi osiągnąć punkt odniesienia wynoszący co najmniej 18 % łącznego wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych od wiążącego celu krajowego danego państwa członkowskiego na 2020 r. do jego wkładu w osiągnięcie celu na 2030 r.; do 2025 r. orientacyjna trajektoria musi osiągnąć punkt odniesienia wynoszący co najmniej 43 % łącznego wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych od wiążącego celu krajowego danego państwa członkowskiego na 2020 r. do jego wkładu w osiągnięcie celu na 2030 r.; do 2027 r. orientacyjna trajektoria musi osiągnąć punkt odniesienia wynoszący co najmniej 65 % łącznego wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych od wiążącego celu krajowego danego państwa członkowskiego na 2020 r. do jego wkładu w osiągnięcie celu na 2030 r.;***

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

do 2030 r. orientacyjna trajektoria musi osiągnąć co najmniej poziom planowanego wkładu państwa członkowskiego; jeżeli państwo członkowskie spodziewa się przekroczyć wiążący cel krajowy na 2020 r., jego orientacyjna trajektoria może zacząć się na poziomie, który to państwo członkowskie planuje osiągnąć; suma orientacyjnych trajektorii państw członkowskich odpowiada łącznie unijnym punktom odniesienia na lata 2022, 2025 i 2027 oraz unijnemu wiążącemu celowi wynoszącemu co najmniej 32 % energii ze źródeł odnawialnych w 2030 r.; niezależnie od wkładu w osiągnięcie celu unijnego i orientacyjnej trajektorii do celów niniejszego rozporządzenia dane państwo członkowskie może dowolnie przyjąć wyższy poziom ambicji w polityce krajowej;

b) w odniesieniu do wymiaru „efektywności energetycznej”:

- 1) orientacyjny krajowy wkład w osiągnięcie **unijnych celów** poprawy efektywności energetycznej o co najmniej **32,5 %** w 2030 r., zgodnie z art. 1 ust. 1 i art. 3 ust. 5 dyrektywy 2012/27/UE, na podstawie zużycia energii pierwotnej lub końcowej, oszczędności energii pierwotnej lub końcowej bądź energochłonności;

Państwa członkowskie wyrażają swój wkład jako bezwzględny poziom zużycia energii pierwotnej i zużycia energii końcowej w 2020 r. i **jako bezwzględny poziom zużycia energii pierwotnej i zużycia energii końcowej** w 2030 r., wraz z **orientacyjną** trajektorią osiągnięcia tego wkładu począwszy od 2021 r.; wyjaśniają zastosowaną metodykę i współczynniki przeliczeniowe;

- 2) łączną wartość oszczędności końcowego zużycia energii, które mają zostać osiągnięte w latach 2021–2030 zgodnie z art. 7 **ust. 1 lit. b)** dyrektywy 2012/27/UE dotyczącym zobowiązania do oszczędności energii;

- 3) *orientacyjne kamienie milowe* długoterminowej *strategii* renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i *niemieszkalnych*, zarówno publicznych, jak i prywatnych, *plan działania wraz z ustalonymi na szczeblu krajowym wymiernymi wskaźnikami postępów, poparte dowodami szacunki oczekiwanych oszczędności energii i szerszych korzyści oraz wkład w unijne cele dotyczące efektywności energetycznej na podstawie dyrektywy 2012/27/UE zgodnie z art. 2a dyrektywy 2010/31/UE*;
- 4) łączna powierzchnia budynków do renowacji lub równoważne roczne oszczędności energii, które mają zostać osiągnięte w latach **2021**–2030 zgodnie z art. 5 dyrektywy 2012/27/UE dotyczącym wzorcowej roli budynków instytucji publicznych;

I

c) w odniesieniu do wymiaru „bezpieczeństwa energetycznego”:

1) krajowe cele dotyczące:

- większej dywersyfikacji źródeł energii i dostaw z państw trzecich, *mogącej służyć zmniejszaniu* zależności od importu energii;
- *większej elastyczności krajowego systemu energetycznego oraz*
- *rozwiązywania problemu ograniczeń lub przerw w dostawach z danego źródła energii z myślą o podniesieniu odporności regionalnych i krajowych systemów energetycznych*, wraz z harmonogramem osiągnięcia tych celów;

- d) w odniesieniu do wymiaru „wewnętrznego rynku energii”:
- 1) poziom elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych, który dane państwo członkowskie zamierza osiągnąć w 2030 r., mając na względzie cel elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych na rok 2030 wynoszący co najmniej 15 %, *wraz ze strategią obejmującą poziom, jaki należy osiągnąć, począwszy od 2021 r., określoną w ścisłej współpracy z zainteresowanymi państwami członkowskimi, przy uwzględnieniu celu wynoszącego 10 % połączeń międzysystemowych w 2020 r. oraz wskaźników pilności działania wyliczonych na podstawie różnic cenowych na rynku hurtowym, nominalnej zdolności przesyłowej połączeń międzysystemowych w stosunku do maksymalnego zapotrzebowania na moc i mocy zainstalowanej w odnawialnych źródłach energii, zgodnie z załącznikiem I część 1 sekcja A pkt 2.4.1. Każde nowe połączenie międzysystemowe jest przedmiotem analizy kosztów i korzyści społeczno-ekonomicznych i środowiskowych, i jest realizowane tylko wtedy, gdy potencjalne korzyści przewyższają koszty;*

- 2) kluczowe **projekty dotyczące** infrastruktury przesyłu energii elektrycznej i gazu **oraz, w stosownych przypadkach, projekty modernizacji**, niezbędne do realizacji założeń i osiągnięcia celów w ■ pięciu wymiarach unii energetycznej;
- 3) krajowe cele dotyczące innych aspektów wewnętrznego rynku energii, np.:
zwiększenie elastyczności systemu, zwłaszcza dzięki politykom i środkom dotyczącym kształtowania cen na podstawie kryteriów rynkowych zgodnie z obowiązującymi przepisami; integracja i łączenie rynków z myślą o zwiększeniu możliwości handlu w ramach istniejących połączeń międzysystemowych, inteligentne sieci, agregowanie, odpowiedź odbioru, magazynowanie, wytwarzanie rozproszone, mechanizmy sterowania ruchem sieciowym, redysponowanie i ograniczanie mocy oraz sygnały cenowe w czasie rzeczywistym, wraz z harmonogramem osiągania tych celów, **a także inne cele krajowe związane z wewnętrznym rynkiem energii, określone w załączniku I część 1 sekcja A pkt 2.4.3;**

■

- e) w odniesieniu do wymiaru „badań naukowych, innowacji i konkurencyjności”:
- 1) krajowe założenia i cele dotyczące finansowania publicznych i, *w stosownym przypadku*, prywatnych badań naukowych oraz innowacji dotyczących unii energetycznej, w tym *w stosownym przypadku* harmonogram realizacji tych założeń; te cele i założenia *odzwierciedlają priorytety* strategii unii energetycznej i, *w stosownych przypadkach*, planu EPSTE. *Określając swoje założenia, cele i wkłady, państwo członkowskie może korzystać z istniejących strategii lub planów krajowych zgodnych z przepisami unijnymi;*
 - 2) *jeżeli takie dane są dostępne* – krajowe cele na 2050 r. *dotyczące wspierania czystych technologii energetycznych.*

■

Artykuł 5

Procedura określania wkładu państw członkowskich w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych

1. Przy określaniu swojego wkładu w udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r. oraz w ostatnim roku okresu objętego kolejnymi krajowymi planami, zgodnie z art. 4 lit. a) pkt 2, każde państwo członkowskie bierze pod uwagę:
 - a) środki przewidziane w dyrektywie (UE) 2018/...⁺;
 - b) środki przyjęte na potrzeby osiągnięcia celu efektywności energetycznej, przyjęte na podstawie dyrektywy 2012/27/UE;
 - c) *wszelkie* inne *istniejące* środki służące wspieraniu energii ze źródeł odnawialnych w państwach członkowskich i, *w stosownych przypadkach*, na szczeblu Unii;
 - d) *wiążący cel krajowy na 2020 r. dotyczący udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto tego państwa członkowskiego, zgodnie z załącznikiem I do dyrektywy (UE) 2018/...⁺;*

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

- e) ***wszelkie istotne*** okoliczności mające wpływ na wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych, np.:
- (i) sprawiedliwy rozkład wykorzystania w całej Unii;
 - (ii) ***warunki i*** potencjał gospodarczy, ***w tym PKB na jednego mieszkańca***;
 - (iii) ***potencjał racjonalnego pod względem kosztów wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych***;
 - (iv) ograniczenia geograficzne, ***środowiskowe*** i naturalne, w tym na obszarach i w regionach niepołączonych; ■
 - (v) poziom połączeń międzysystemowych między państwami członkowskimi;
 - (vi) ***inne istotne okoliczności, zwłaszcza wcześniejsze działania***.

W odniesieniu do akapitu pierwszego lit. e) każde państwo członkowskie wskazuje w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu, jakie istotne okoliczności mające wpływ na wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych uwzględniło.

2. Państwa członkowskie zbiorczo zapewniają, że suma ich wkładów odpowiada co najmniej **32 %** udziałowi energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto na szczeblu Unii do 2030 r.

Artykuł 6

Procedura określania wkładu państw członkowskich w dziedzinie efektywności energetycznej

1. W swym orientacyjnym wkładzie krajowym w poprawę efektywności energetycznej do 2030 r. i na ostatni rok okresu objętego kolejnymi krajowymi planami zgodnie z art. 4 lit. b) pkt 1), każde państwo członkowskie **bierze pod uwagę**, że zgodnie z art. 3 dyrektywy 2012/27/UE, zużycie energii w Unii w 2020 r. nie **może być** większe niż 1 483 Mtoe energii pierwotnej **lub** 1 086 Mtoe energii końcowej, **a** zużycie energii w Unii w 2030 r. nie **może być** większe niż **1 273** Mtoe energii pierwotnej **lub** **956** Mtoe energii końcowej.

Dodatkowo każde państwo członkowskie uwzględnia:

- a) środki przewidziane w dyrektywie 2012/27/UE;
- b) inne środki wspierania efektywności energetycznej w tym państwie członkowskim i na poziomie Unii.

2. W swym wkładzie, o którym mowa w ust. 1, każde państwo członkowskie może uwzględnić okoliczności **krajowe** wpływające na zużycie energii pierwotnej i końcowej, np.:

- a) dodatkowy potencjał oszczędności energii racjonalnych pod względem kosztów;
- b) kształtowanie się produktu krajowego brutto i stosowne prognozy;
- c) zmiany w imporcie i eksporcie energii;
- d) **zmiany w koszyku energetycznym oraz** rozwój wychwytywania i składowania dwutlenku węgla; oraz
- e) wcześniejsze działania.

W odniesieniu do akapitu pierwszego każde państwo członkowskie podaje w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu, czy uwzględniło któreś spośród odpowiednich okoliczności mających wpływ na zużycie energii pierwotnej i końcowej.

Artykuł 7

Polityki i środki krajowe w każdym z pięciu wymiarów unii energetycznej

W zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu państwa członkowskie opisują, zgodnie z załącznikiem I, najważniejsze istniejące oraz planowane polityki i środki służące osiągnięciu w szczególności celów określonych w krajowym planie, w tym *w stosownych przypadkach* środki przewidujące współpracę regionalną oraz odpowiednie finansowanie na szczeblu krajowym i regionalnym, *w tym z wykorzystaniem programów i instrumentów unijnych*.

Państwa członkowskie przedstawiają ogólny przegląd inwestycji niezbędnych do osiągnięcia założeń, celów i wkładów zapisanych w krajowym planie, a także ogólną ocenę źródeł tych inwestycji.

Artykuł 8

Analityczna podstawa zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu

1. Państwa członkowskie określają, zgodnie ze strukturą i formatem określonymi w załączniku I, aktualną sytuację każdego z pięciu wymiarów unii energetycznej, w tym systemu energetycznego i emisji gazów cieplarnianych i ich pochłaniania, w momencie przedłożenia zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu lub na podstawie najbardziej aktualnych dostępnych informacji. Państwa członkowskie przedstawiają również i opisują prognozy dla każdego z pięciu wymiarów unii energetycznej, obejmujące **co najmniej okres obowiązywania tego planu**, zakładane w wyniku realizacji istniejących polityk i środków. ***Państwa członkowskie dokładają starań, by w stosownych przypadkach i w miarę możliwości opisać dodatkowe perspektywy tych pięciu wymiarów w dłuższym okresie, wykraczającym poza czas obowiązywania zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu.***
2. Państwa członkowskie przedstawiają w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu swoją ocenę, na szczeblu krajowym i w stosownych przypadkach na szczeblu regionalnym, dotyczącą:
 - a) wpływu planowanych polityk i środków ***lub grup środków*** na rozwój systemu energetycznego oraz emisje gazów cieplarnianych i ich pochłanianie w ***okresie obowiązywania planu i w okresie dziesięciu lat rozpoczynającym się po ostatnim roku objętym planem***, wraz z porównaniem z prognozami opartymi na istniejących politykach i środkach ***lub grupach środków***, o których mowa w ust. 1;

- b) makroekonomicznego wpływu *planowanych polityk i środków lub grup środków, o których mowa w art. 7 i które szczegółowo określono w załączniku I oraz, w możliwym zakresie, ich wpływu na zdrowie, środowisko, umiejętności oraz społeczeństwo w pierwszym okresie dziesięcioletnim co najmniej do roku 2030, wraz z porównaniem z prognozami opartymi na istniejących politykach i środkach lub grupach środków, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu. **Metodykę zastosowaną w ocenie tego wpływu podaje się do wiadomości publicznej;***
- c) interakcji między istniejącymi politykami i środkami i planowanymi politykami i środkami *lub grupami środków* w danym wymiarze polityki oraz między istniejącymi politykami i środkami i planowanymi politykami i środkami *lub grupami środków* z różnych wymiarów w pierwszym okresie dziesięcioletnim co najmniej do roku 2030; prognozy dotyczące bezpieczeństwa dostaw, infrastruktury i integracji rynku muszą być powiązane z rzetelnymi scenariuszami efektywności energetycznej;
- d) *tego, w jaki sposób istniejące polityki i środki oraz planowane polityki i środki przyciągną inwestycje niezbędne do ich realizacji.*

3. ***Państwa członkowskie udostępniają publicznie wyczerpujące informacje na temat założeń, parametrów i metod zastosowanych w końcowych scenariuszach i prognozach, z uwzględnieniem ograniczeń statystycznych, danych szczególnie chronionych pod względem handlowym oraz zgodności z zasadami ochrony danych.***

Artykuł 9

Projekty zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu

1. Do dnia ***31 grudnia*** 2018 r., ***następnie do dnia 1 stycznia 2028 r.***, a następnie co dziesięć lat każde państwo członkowskie przygotowuje i przedłoży Komisji projekt zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, zgodnie z art. 3 ust. 1 oraz załącznikiem I.
2. Komisja ***ocenia projekty zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu*** i może wydać zalecenia dla poszczególnych państw członkowskich zgodnie z art. 34 ***nie później niż sześć miesięcy przed terminem przedłożenia zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu***. Zalecenia te ***mogą dotyczyć w szczególności:***

- a) poziomu ambicji założeń, celów i wkładów służących zbiorczemu osiągnięciu celów unii energetycznej, a zwłaszcza celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej **oraz poziomu elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych, który państwa członkowskie zamierzają osiągnąć w 2030 r., zgodnie z art. 4 lit. d), z należyтым uwzględnieniem istotnych okoliczności mających wpływ na wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych i zużycie energii wskazanych przez dane państwo członkowskie w projekcie zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, a także wskaźników pilności działania w odniesieniu do połączeń międzysystemowych, określonych w załączniku I część 1 sekcja A pkt 2.4.1;**
- b) polityk i środków odnoszących się do celów na szczeblu państw członkowskich i Unii oraz innych polityk i środków o potencjalnym znaczeniu transgranicznym;
- c) **wszelkich dodatkowych polityk i środków, które mogą być wymagane w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu;**
- d) interakcji między istniejącymi i planowanymi politykami i środkami zapisanymi w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu oraz spójności tych polityk i środków, w ramach jednego wymiaru i między poszczególnymi wymiarami unii energetycznej.

3. W zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu każde państwo członkowskie *należy* uwzględnić wszystkie zalecenia Komisji. *Jeżeli dane państwo członkowskie nie bierze pod uwagę zalecenia w całości lub w znacznej mierze, przedstawia uzasadnienie tego faktu i podaje je do wiadomości publicznej.*
4. *Podczas konsultacji publicznych, o których mowa w art. 10, każde państwo członkowskie podaje do wiadomości publicznej projekty swoich zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu.*

Artykuł 10

Konsultacje publiczne

Bez uszczerbku dla innych wymogów prawa Unii każde państwo członkowskie zapewnia społeczeństwu możliwość wczesnego i skutecznego udziału w przygotowaniu projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu , **a w przypadku planów na okres 2021–2030 – w przygotowywaniu planu ostatecznego ze znacznym wyprzedzeniem w stosunku do jego przyjęcia – a także w przygotowaniu strategii długoterminowych, o których mowa w art. 15.** Przedkładając **te dokumenty** Komisji, każde **państwo członkowskie** dołącza podsumowanie opinii **lub opinii wstępnych** przedstawionych w czasie konsultacji publicznych. W zakresie, w jakim zastosowanie ma dyrektywa 2001/42/WE, przeprowadzane zgodnie z tą dyrektywą konsultacje **dotyczące projektu** uznaje się za dopełnienie obowiązku konsultacji publicznych wynikającego z niniejszego rozporządzenia.

Każde państwo członkowskie zapewnia poinformowanie społeczeństwa. Każde państwo członkowskie określa rozsądny harmonogram, by dać społeczeństwu wystarczająco dużo czasu na zapoznanie się z propozycjami, udział w konsultacjach i wyrażenie opinii. Każde państwo członkowskie zapewnia poinformowanie społeczeństwa.

Wdrażając niniejszy artykuł, każde państwo członkowskie upraszcza złożoność procedur administracyjnych.

Artykuł 11

Wielopoziomowy dialog w dziedzinie klimatu i energii

Każde państwo członkowskie zgodnie z przepisami krajowymi organizuje wielopoziomowy dialog dotyczący klimatu i energii, w którym mogą aktywnie uczestniczyć samorządy lokalne, organizacje społeczne, przedsiębiorcy, inwestorzy i inne odpowiednie zainteresowane strony oraz ogół społeczeństwa, by omawiać poszczególne scenariusze polityki energetyczno-klimatycznej, w tym w perspektywie długoterminowej, oraz dokonywać przeglądu postępów, chyba że to państwo członkowskie ma już strukturę służącą temu samemu celowi. Taki dialog może służyć omówieniu zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu.

Artykuł 12

Współpraca regionalna

1. Państwa członkowskie współpracują ze sobą z ***uwzględnieniem wszelkich istniejących i potencjalnych form współpracy regionalnej***, by skutecznie osiągać założenia, cele i wkłady określone w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu.

2. Ze znacznym wyprzedzeniem w stosunku do przedłożenia Komisji projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu zgodnie z art. 9 ust. 1, **a w przypadku planów na lata 2021–2030 – podczas przygotowywania planu ostatecznego i ze znacznym wyprzedzeniem w stosunku do jego przyjęcia** – każde państwo członkowskie określa możliwości współpracy regionalnej i zasięga opinii sąsiadujących państw członkowskich, **w tym na forach współpracy regionalnej. Jeżeli państwo członkowskie sporządzające plan uzna to za stosowne, państwo to może zasięgnąć opinii** innych państw członkowskich **lub państw trzecich, które** wyrażą zainteresowanie. **Wyspiarskie państwa członkowskie niemające energetycznych połączeń międzysystemowych z innymi państwami członkowskimi zasięgają opinii państw członkowskich, z którymi mają granicę morską. Państwa członkowskie, do których zwrócono się o opinię, powinny mieć rozsądny termin na udzielenie odpowiedzi. Każde** państwo członkowskie podaje w projekcie zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, **a w przypadku planów na lata 2021–2030 – w planie ostatecznym w dziedzinie energii i klimatu – co najmniej wstępne** wyniki takich konsultacji regionalnych, w tym w stosownych przypadkach wskazuje, jak uwzględniono uwagi państw członkowskich lub państw trzecich, których opinii zasięgnięto.

3. *Państwa członkowskie mogą na zasadach dobrowolności wspólnie opracowywać części zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu oraz sprawozdań z postępów, w tym na forach współpracy regionalnej. Wynik takich wspólnych prac zastępuje odpowiednie części zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu oraz sprawozdań z postępów. Na wniosek co najmniej dwóch państw członkowskich Komisja ułatwia prowadzenie takich wspólnych prac.*
4. *Aby ułatwić integrację rynkową oraz racjonalne pod względem kosztów polityki i środki, w okresie od terminu składania projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu do terminu składania planów ostatecznych państwa członkowskie prezentują odpowiednie części projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu na odpowiednich forach współpracy regionalnej w celu sfinalizowania tych części. W razie potrzeby Komisja ułatwia taką współpracę i konsultacje między państwami członkowskimi, a jeżeli zidentyfikuje możliwości dalej idącej współpracy regionalnej, może przedstawić państwom członkowskim orientacyjne wytyczne mające ułatwić skuteczną współpracę i proces konsultacyjny.*
5. W ostatecznych zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu państwa członkowskie **biorą pod uwagę** komentarze otrzymane od innych państw członkowskich zgodnie z ust. 2 i 3 oraz wyjaśniają, w jaki sposób **wzięły pod uwagę** te komentarze.

6. Do celów, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie kontynuują współpracę na szczeblu regionalnym, *a w stosownych przypadkach na regionalnych forach współpracy*, przy wdrażaniu *odpowiednich* polityk i środków zapisanych w ich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu.
7. *Państwa członkowskie mogą również rozważyć nawiązanie współpracy z sygnatariuszami traktatu o Wspólnocie Energetycznej oraz z państwami trzecimi należącymi do Europejskiego Obszaru Gospodarczego.*
8. *W zakresie, w jakim zastosowanie mają przepisy dyrektywy 2001/42/WE, transgraniczne konsultacje dotyczące projektu prowadzone zgodnie z art. 7 tej dyrektywy uznaje się za dopełnienie obowiązków dotyczących współpracy regionalnej zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, jeżeli spełnione są wymogi określone w niniejszym artykule.*

Artykuł 13

Ocena zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu

Na podstawie zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu oraz ich aktualizacji, zgłaszanych zgodnie z art. 3 i 14, **Komisja** ocenia w szczególności, czy:

- a) cele, założenia i wkłady są wystarczające do zbiorczego osiągnięcia celów unii energetycznej, a w pierwszym okresie dziesięcioletnim w szczególności celów unijnych ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030;
- b) plany są zgodne z wymogami określonymi w art. 3–12, a *państwa członkowskie należycie uwzględniły* zalecenia Komisji wydane zgodnie z art. 34.

Artykuł 14

Aktualizacja zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu

1. Do dnia **30 czerwca 2023 r.**, ***następnie do dnia 1 stycznia 2033 r.***, a następnie co 10 lat każde państwo członkowskie przedkłada Komisji projekt aktualizacji ostatnio zgłoszonego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu lub ***przedstawia Komisji powody, dla których*** ten plan nie wymaga aktualizacji.
2. Do dnia **30 czerwca 2024 r.**, ***następnie do dnia 1 stycznia 2034 r.***, a następnie co 10 lat każde państwo członkowskie przedkłada Komisji aktualizację ostatnio zgłoszonego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, chyba że zgodnie z ust. 1 przedstawiło powody, dla których ten plan nie wymaga aktualizacji.
3. ***W aktualizacji, o której mowa w ust. 2, każde państwo członkowskie zmienia swój krajowy cel, założenie lub wkład odpowiadające poszczególnym ilościowym unijnym celom, założeniom lub wkładom określonym w art. 4 lit. a) pkt 1, by odzwierciedlić zwiększony poziom ambicji w porównaniu z poziomem określonym w ostatnio zgłoszonym zintegrowanym krajowym planie krajowym w dziedzinie energii i klimatu. W aktualizacji, o której mowa w ust. 2 każde państwo członkowskie zmienia swój krajowy cel, założenie lub wkład odpowiadające poszczególnym ilościowym unijnym celom, założeniom lub wkładom określonym w art. 4 lit. a) pkt 2 i art. 4 lit. b) tylko w celu odzwierciedlenia niezmienionego lub zwiększonego poziomu ambicji w porównaniu z poziomem określonym w ostatnio zgłoszonym zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu.***

4. Państwa członkowskie dokładają starań, aby w ich zaktualizowanych zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu złagodzić wszelkie niekorzystne skutki środowiskowe wykazane w zintegrowanej sprawozdawczości zgodnie z art. 17–25.
5. W swych aktualizacjach, o których mowa w ust. 2, państwa członkowskie uwzględniają najnowsze zalecenia dla poszczególnych państw wydane w ramach europejskiego semestru, *a także obowiązki wynikające z Porozumienia paryskiego.*
6. Do przygotowania i oceny zaktualizowanych zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu stosuje się procedury określone w art. 9 ust. 2, art. **10 i 12.**
7. *Niniejszy artykuł nie narusza prawa państw członkowskich do zmieniania i dostosowywania w dowolnym momencie ich krajowych polityk określonych lub wymienionych w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu, pod warunkiem ujęcia takich zmian i dostosowań w zintegrowanym krajowym sprawozdaniu z postępów w dziedzinie energii i klimatu.*

ROZDZIAŁ 3
STRATEGIE DŁUGOTERMINOWE ■

Artykuł 15
Strategie długoterminowe ■

1. Każde państwo członkowskie opracowuje i przedkłada Komisji do dnia 1 stycznia 2020 r., ***następnie do dnia 1 stycznia 2029 r.***, a następnie co 10 lat swoją strategię długoterminową ■ obejmującą perspektywę ***co najmniej 30 lat. W razie potrzeby państwa członkowskie powinny aktualizować te strategie co pięć lat.***
2. ***Aby osiągnąć ogólne założenia dotyczące klimatu, o których mowa w ust. 3, Komisja przyjmie do dnia 1 kwietnia 2019 r. wniosek dotyczący długoterminowej strategii Unii na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych, zgodnej z Porozumieniem paryskim, z uwzględnieniem przygotowanych przez państwa członkowskie projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Strategia długoterminowa, o której mowa w niniejszym ustępie, zawiera analizę obejmującą co najmniej:***
 - a) ***różne scenariusze dotyczące wkładu Unii w osiągnięcie celów określonych w ust. 3, m.in. scenariusz zakładający osiągnięcie zerowego bilansu netto emisji gazów cieplarnianych w Unii do 2050 r. oraz ujemnego bilansu emisji po tej dacie;***

- b) *wpływ scenariuszy, o których mowa w lit. a), na pozostały światowy i unijny budżet emisji dwutlenku węgla, by dać podstawy do dyskusji na temat racjonalności pod względem kosztów, skuteczności i uczciwości w redukcji emisji gazów cieplarnianych.*

3. *Długoterminowe strategie państw członkowskich i Unii* przyczyniają się do:

- a) wypełnienia zapisanych w UNFCCC i w Porozumieniu paryskim zobowiązań Unii i państw członkowskich do redukcji antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych, poprawy pochłaniania emisji przez pochłaniacze *oraz wspierania sekwestracji większych ilości dwutlenku węgla*;
- b) osiągnięcia celu *Porozumienia paryskiego*, który polega na utrzymaniu wzrostu średniej temperatury na świecie znacznie poniżej 2°C ponad poziom sprzed epoki przemysłowej, i kontynuacji starań o ograniczenie wzrostu temperatury do 1,5°C powyżej poziomów sprzed epoki przemysłowej;

- c) osiągnięcia długoterminowej redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz poprawy pochłaniania emisji przez pochłaniacze we wszystkich sektorach zgodnie z celem Unii, by w świetle ustaleń Międzynarodowego Panelu dotyczącego Zmian Klimatu (IPCC) dotyczących niezbędnych redukcji w sposób racjonalny pod względem kosztów zmniejszyć *emisję gazów cieplarnianych w Unii i poprawić pochłaniania emisji przez pochłaniacze w dążeniu do osiągnięcia celów Porozumienia paryskiego dotyczących temperatury, tak aby jak najszybciej osiągnąć równowagę między antropogenicznymi emisjami z różnych źródeł a pochłanianiem emisji przez pochłaniacze gazów cieplarnianych, a w stosownym przypadku osiągnąć następnie ujemny bilans emisji;*
- d) *stworzenia w Unii wysoce efektywnego energetycznie i w wysokim stopniu opartego na odnawialnych źródłach energii systemu energetycznego.*

4. Długoterminowe strategie *państw członkowskich* powinny zawierać elementy określone w załączniku IV. Ponadto długoterminowe strategie *państw członkowskich i Unii* obejmują:

- a) łączną redukcję emisji gazów cieplarnianych i poprawę pochłaniania emisji przez pochłaniacze;

- b) redukcję emisji i poprawę usuwania w poszczególnych sektorach, w tym w sektorach elektroenergetycznym, przemysłu, transportu, **ciepłowniczym i chłodniczym oraz** budynków (mieszkalnych i usługowych), rolnictwa, **odpadów** oraz użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF);
- c) oczekiwane postępy w przechodzeniu na gospodarkę o niskim poziomie emisji gazów cieplarnianych, w tym intensywność emisji gazów cieplarnianych, intensywność emisji CO₂ w przeliczeniu na produkt krajowy brutto, **szacunki inwestycji długoterminowych** oraz strategię badań, rozwoju i innowacji w tej dziedzinie;
- d) **w miarę możliwości oczekiwany społeczno-gospodarczy wpływ środków obniżania emisyjności, w tym m.in. aspekty dotyczące rozwoju makroekonomicznego i społecznego, zagrożeń i korzyści dla zdrowia oraz ochrony środowiska;**
- e) powiązania z innymi długoterminowymi krajowymi **załoženiami**, planami, **innymi politykami i środkami oraz inwestycjami.**

5. *Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 43 aktów delegowanych dotyczących zmiany załącznika IV w celu dostosowania go do zmian w długoterminowej strategii Unii lub w unijnych ramach polityki energetyczno-klimatycznej, bezpośrednio i konkretnie związanych z odpowiednimi decyzjami przyjętymi na mocy UNFCCC, a w szczególności Porozumienia paryskiego.*
6. Zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu, *są* spójne *ze strategiami długoterminowymi, o których mowa w niniejszym artykule.*
7. Państwa członkowskie *i Komisja* niezwłocznie informują opinię publiczną i podają do wiadomości publicznej swoje strategie długoterminowe **■** i ich aktualizacje, *w tym na e-platformie, o której mowa w art. 28. Państwa członkowskie i Komisja udostępniają publicznie istotne dane na temat ostatecznych wyników, z uwzględnieniem szczególnie chronionych informacji handlowych i zgodności z przepisami o ochronie danych.*
8. *Komisja wspiera państwa członkowskie w opracowywaniu strategii długoterminowych, udzielając informacji o aktualnym stanie wiedzy naukowej oraz o możliwościach dzielenia się wiedzą i najlepszymi praktykami, w tym w stosownych przypadkach przez wydawanie wytycznych dla państw członkowskich na etapie opracowywania i wdrażania ich strategii.*
9. *Komisja ocenia, czy długoterminowe strategie krajowe wystarczą do zbiorczego osiągnięcia celów i założeń unii energetycznej określonych w art. 1, i informuje o wszelkich rozbieżnościach z tymi zbiorczymi celami i założeniami.*

Artykuł 16

Plan strategiczny dotyczący metanu

Ponieważ metan ma wysoki współczynnik globalnego ocieplenia i stosunkowo krótki czas utrzymywania się w atmosferze, Komisja analizuje wpływ wdrażania polityk i środków służących zmniejszeniu krótko- i średnioterminowych skutków emisji metanu na unijne emisje gazów cieplarnianych. Mając na względzie w stosownych przypadkach założenia dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym, Komisja analizuje rozwiązania polityczne pozwalające szybko zareagować na problem emisji metanu i przedstawia unijny plan strategiczny dotyczący metanu jako nieodłączny element długoterminowej strategii unijnej, o której mowa w art. 15.

ROZDZIAŁ 4
SPRAWOZDAWCZOŚĆ

SEKCJA 1

DWULETNI SPRAWOZDANIA Z POSTĘPÓW I DZIAŁANIA NASTĘPCZE

Artykuł 17

Zintegrowane krajowe sprawozdania z postępów w dziedzinie energii i klimatu

1. Nie naruszając przepisów art. 26, do dnia 15 marca **2023** r., a następnie co dwa lata każde państwo członkowskie składa Komisji sprawozdanie z wdrażania swojego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu w formie zintegrowanego krajowego sprawozdania z postępów w dziedzinie energii i klimatu, obejmującego wszystkie pięć kluczowych wymiarów unii energetycznej.
2. Zintegrowane krajowe sprawozdanie z postępu w dziedzinie energii i klimatu obejmuje następujące elementy:
 - a) informacje o postępach w osiąganiu celów, założeń i wkładów określonych w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu oraz w ***finansowaniu i*** realizacji polityk i środków niezbędnych do ich osiągnięcia, ***w tym przegląd faktycznie przeprowadzonych inwestycji w zestawieniu z pierwotnymi założeniami inwestycyjnymi;***

b) *w stosownym przypadku informacje na temat postępów w organizowaniu dialogu, o którym mowa w art. 11;*

c) informacje, o których mowa w art. 20–25, oraz – w stosownych przypadkach – uaktualnione informacje o politykach i środkach, zgodnie z tymi artykułami;

■

d) informacje ■ dotyczące ■ przystosowania zgodnie z art. 4 lit. a) pkt 1;

■

e) *w miarę możliwości – ilościowe wskazanie wpływu polityk i środków zapisanych w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu na jakość powietrza i na emisje substancji zanieczyszczających powietrze* ■ .

■

Unia i państwa członkowskie przedkładają Sekretariatowi UNFCCC sprawozdania dwuletnie – zgodnie z decyzją Konferencji Stron UNFCCC nr 2/CP.17 – oraz raporty rządowe – zgodnie z art. 12 UNFCCC.

3. *Zintegrowane krajowe sprawozdanie z postępów w dziedzinie energii i klimatu obejmuje informacje zawarte w sprawozdaniach rocznych, o których mowa w art. 26 ust. 3, a także informacje na temat polityk i środków oraz prognoz dotyczących antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych z różnych źródeł oraz pochłaniania emisji przez pochłaniacze, zapisane w sprawozdaniach, o których mowa w art. 18.*
4. *Wspomagana przez Komitet ds. Unii Energetycznej, o którym mowa w art. 44 ust. 1 lit. b), Komisja przyjmuje akty wykonawcze w celu określenia struktury, formatu, szczegółów technicznych i procedury przekazywania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 44 ust. 6.*
5. Częstotliwość i zakres informacji i aktualizacji, o których mowa w ust. 2 lit. c), muszą być wyważone koniecznością zapewnienia inwestorom wystarczającej pewności.
6. Jeżeli Komisja wydała zalecenia zgodnie z art. 32 ust. 1 lub 2, dane państwo członkowskie włącza do swojego zintegrowanego krajowego sprawozdania z postępów w dziedzinie energii i klimatu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, informacje na temat polityk i środków, które przyjęło lub zamierza przyjąć i wdrożyć, by uwzględnić te zalecenia. *W stosownych przypadkach* informacje takie obejmują szczegółowy harmonogram wdrożenia.

Jeżeli dane państwo członkowskie zdecyduje, że nie uwzględni zalecenia w całości lub w znacznej mierze, podaje uzasadnienie tej decyzji.

7. *Państwa członkowskie podają do wiadomości publicznej sprawozdania przedłożone Komisji zgodnie z niniejszym artykułem.*

Artykuł 18

Zintegrowane sprawozdania na temat polityk i środków oraz prognoz dotyczących gazów cieplarnianych

1. Do dnia 15 marca 2021 r., a następnie co dwa lata państwa członkowskie przekazują Komisji informacje dotyczące:
 - a) krajowych polityk i środków **lub grup środków** określonych w załączniku VI; oraz
 - b) krajowych prognoz dotyczących antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych według źródeł oraz pochłaniania ich przez pochłaniacze, w podziale na gazy lub grupy gazów (wodorofluorowęglowodory i perfluorowęglowodory) wymienionych w części 2 załącznika V; w prognozach krajowych uwzględnia się wszystkie polityki i środki przyjęte na szczeblu Unii oraz podaje się informacje określone w załączniku VII.

2. Państwa członkowskie zgłaszają najbardziej aktualne dostępne prognozy. Jeżeli dane państwo członkowskie nie przekaże kompletnych oszacowań prognoz do dnia 15 marca co drugiego roku, a Komisja ustali, że to państwo członkowskie nie jest w stanie uzupełnić braków w oszacowaniach po stwierdzeniu ich przez Komisję w ramach procedur zapewniania jakości lub kontroli jakości, Komisja może po zasięgnięciu opinii tego państwa członkowskiego przygotować oszacowania wymagane do zestawienia prognoz unijnych.
3. W ciągu pierwszego roku okresu sprawozdawczego, do dnia 15 marca roku następującego po przedłożeniu poprzedniego sprawozdania, państwo członkowskie informuje Komisję o wszelkich istotnych zmianach w informacjach zgłoszonych zgodnie z ust. 1.
4. Państwa członkowskie podają do wiadomości publicznej, w formie elektronicznej, krajowe prognozy zgodnie z ust. 1 oraz wszelkie stosowne oceny kosztów i wpływu krajowych polityk i środków na realizację unijnych polityk istotnych dla ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, wraz z wszelkimi istotnymi sprawozdaniami technicznymi, z których korzystały. Te prognozy i oceny powinny obejmować opisy zastosowanych modeli i metod, definicje oraz podstawowe założenia.

Artykuł 19

Zintegrowane sprawozdania dotyczące krajowych działań w zakresie przystosowania się do zmian klimatu, wsparcia finansowego i technicznego udzielanego krajom rozwijającym się oraz dochodów ze sprzedaży na aukcji

1. Do dnia 15 marca 2021 r., a następnie co dwa lata państwa członkowskie przekazują Komisji informacje na temat krajowych planów i strategii przystosowania się do zmian klimatu, w których przedstawiają wdrożone *i* planowane działania mające ułatwić przystosowanie się do zmian klimatu, w tym informacje określone w załączniku VIII część 1, *zgodnie z wymogami dotyczącymi sprawozdawczości uzgodnionymi na mocy UNFCCC i Porozumienia paryskiego*.
2. Do dnia **31 lipca** 2021 r., a następnie co rok (rok X) państwa członkowskie przekazują Komisji informacje na temat wykorzystania dochodów uzyskanych ze sprzedaży uprawnień na aukcji zgodnie z art. 10 ust. 1 i art. 3d ust. 1 lub 2 dyrektywy 2003/87/WE, w tym informacje określone w załączniku VIII część 3.

3. ***Do dnia 30 września 2021 r., a następnie co rok (rok X) państwa członkowskie przekazują Komisji informacje na temat*** wsparcia dla krajów rozwijających się, w tym informacje określone w załączniku VIII część 2, ***zgodnie z wymogami dotyczącymi sprawozdawczości uzgodnionymi na mocy UNFCCC i Porozumienia paryskiego.***
4. Państwa członkowskie podają do wiadomości publicznej sprawozdania przedłożone Komisji zgodnie z niniejszym artykułem, ***z wyjątkiem informacji określonych w załączniku VIII część 2 lit. b).***
5. Komisja, ***wspomagana przez Komitet ds. Zmian Klimatu, o którym mowa w art. 44 ust. 1 lit. a),*** przyjmuje akty wykonawcze w celu określenia struktury, formatu i procedury zgłaszania informacji przez państwa członkowskie zgodnie z niniejszym artykułem.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 44 ust. 6.

Artykuł 20

Zintegrowane sprawozdania dotyczące energii ze źródeł odnawialnych

Państwa członkowskie ujmują w zintegrowanych krajowych sprawozdaniach z postępów w dziedzinie energii i klimatu informacje dotyczące:

- a) osiągnięcia następujących trajektorii i celów:
 - 1) **orientacyjna** krajowa trajektoria łącznego udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w latach 2021–2030;
 - 2) **szacunkowe** trajektorie sektorowego udziału energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii końcowej w latach 2021–2030 w sektorach elektroenergetycznym, ciepłowniczym i chłodniczym oraz transportu;
 - 3) **szacunkowe trajektorie** dla poszczególnych technologii wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, które mają być wykorzystane do osiągnięcia ogólnych i sektorowych trajektorii udziału energii ze źródeł odnawialnych w latach 2021–2030, w tym łączne oczekiwane końcowe zużycie energii brutto według technologii i sektora wyrażone w Mtoe oraz łączna planowana moc zainstalowana brutto według technologii i sektora wyrażona w MW;

- 4) trajektorie popytu na bioenergię, w podziale na sektory ogrzewania, elektroenergetyczny i transportu, oraz podaży biomasy, w podziale na rodzaj surowca i pochodzenie (z rozróżnieniem na produkcję krajową i import); w przypadku biomasy leśnej – ocena źródła i wpływu na pochłanianie dwutlenku węgla przez sektor LULUCF;
- 5) w stosownych przypadkach inne krajowe trajektorie i założenia, w tym długoterminowe i sektorowe, takie jak udział energii elektrycznej produkowanej z biomasy bez wykorzystania ciepła, udział energii ze źródeł odnawialnych w systemach ciepłowniczych, wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w budynkach, energia ze źródeł odnawialnych wytwarzana przez miasta, społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej i prosumentów energii odnawialnej, *energia odzyskiwana z osadów z oczyszczania ścieków*);

b) realizacji następujących polityk i środków:

- 1) wdrożone, przyjęte i planowane polityki i środki służące osiągnięciu krajowego wkładu w wiążący unijny cel dotyczący udziału energii ze źródeł odnawialnych na 2030 r. zgodnie z art. 4 lit. a) pkt 2 niniejszego rozporządzenia, w tym środki dotyczące konkretnego sektora i konkretnej technologii, wraz ze szczegółowym przeglądem wdrożenia środków określonych w art. 23 - 28 dyrektywy (UE) 2018/...⁺;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

- 2) *jeżeli takie dane są dostępne* – szczególne środki dotyczące współpracy regionalnej;
- 3) bez uszczerbku dla art. 107 i 108 TFUE – specjalne środki dotyczące wsparcia finansowego, w tym wsparcia ze strony Unii i wykorzystania funduszy Unii, służącego propagowaniu stosowania energii ze źródeł odnawialnych w sektorach elektroenergetycznym, ciepłowniczym i chłodniczym oraz transportu;
- 4) *w stosownych przypadkach – ocena wsparcia na rzecz energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, którą państwa członkowskie mają przeprowadzić zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy (UE) 2018/...⁺*;
- 5) środki specjalne służące spełnieniu wymogów określonych w art. 15–18 dyrektywy (UE) 2018/...⁺;
- 6) *jeżeli takie dane są dostępne –szczególne środki służące ocenie, zapewnieniu przejrzystości oraz zmniejszeniu zapotrzebowania na moce produkcyjne (must-run capacity), które mogą prowadzić do ograniczania produkcji energii ze źródeł odnawialnych*;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

- 7) *podsumowanie polityk i środków ujętych w ramach wsparcia, które państwa członkowskie mają wdrożyć zgodnie z art. 21 ust. 6 i art. 22 ust. 5 dyrektywy (UE) 2018/...⁺, by wspierać i ułatwiać rozwój prosumpcji energii ze źródeł odnawialnych i społeczności wytwarzających taką energię;*
 - 8) *środki wspierające stosowanie energii z biomasy, zwłaszcza sięganie po nowe rodzaje biomasy, z uwzględnieniem dostępności biomasy, w tym zrównoważonej, a także środki na rzecz zrównoważonej produkcji i wykorzystania biomasy;*
 - 9) *stosowane środki służące zwiększeniu udziału energii ze źródeł odnawialnych w sektorze ciepłowniczym i chłodniczym oraz w sektorze transportu;*
 - 10) *polityki i środki ułatwiające upowszechnienie się umów o zakup energii;*
- c) kwestii określonych w załączniku IX część 1.

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

Artykuł 21

Zintegrowane sprawozdania dotyczące efektywności energetycznej

W zintegrowanych krajowych sprawozdaniach z postępów w dziedzinie energii i klimatu państwa członkowskie ujmują informacje dotyczące:

- a) osiągnięcia następujących krajowych trajektorii, założeń i celów:
 - 1) ***orientacyjna*** trajektoria ***rocznego*** zużycia energii pierwotnej i końcowej w latach **2021–2030** jako krajowy wkład oszczędności energii na rzecz osiągnięcia celu na poziomie Unii na 2030 r., wraz z zastosowaną metodyką;
 - 2) ***orientacyjne kamienie milowe*** długoterminowej ***strategii*** renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i ***niemieszkalnych***, zarówno publicznych, jak i prywatnych, ***oraz wkład w unijne cele dotyczące efektywności energetycznej na podstawie dyrektywy 2012/27/UE zgodnie z art. 2a dyrektywy 2010/31/UE***;
 - 3) w stosownych przypadkach aktualizacja innych krajowych założeń określonych w krajowym planie;

- b) realizacji następujących polityk i środków:
- 1) wdrożone, przyjęte i planowane polityki, środki i programy służące osiągnięciu orientacyjnego krajowego wkładu w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r., a także inne założenia, o których mowa w art. 6, w tym planowane środki i instrumenty (również finansowe) mające na celu wspieranie poprawy charakterystyki energetycznej budynków, środki służące wykorzystaniu potencjału efektywności energetycznej infrastruktury gazowej i elektroenergetycznej oraz inne środki wspierania efektywności energetycznej;
 - 2) w stosownych przypadkach instrumenty rynkowe stanowiące zachętę do zwiększania efektywności energetycznej, w tym m.in. podatki, opłaty i dopłaty dotyczące energii;
 - 3) krajowy system zobowiązujący do efektywności energetycznej i środki alternatywne na podstawie art. 7a i 7b dyrektywy 2012/27/UE i zgodnie z załącznikiem III do niniejszego rozporządzenia;

- 4) długoterminowe *strategie renowacji zgodnie z art. 2a dyrektywy 2010/31/UE*;
 - 5) polityki i środki mające propagować usługi energetyczne w sektorze publicznym oraz środki mające na celu usunięcie barier prawnych i pozaprawnych, które utrudniają upowszechnienie się umów o poprawę efektywności energetycznej i innych modeli usług dotyczących efektywności energetycznej;
 - 6) w stosownych przypadkach – współpraca regionalna w obszarze efektywności energetycznej;
 - 7) w stosownych przypadkach i bez uszczerbku dla art. 107 i 108 TFUE – środki finansowania w obszarze efektywności energetycznej na poziomie krajowym, w tym wsparcie ze strony Unii i wykorzystanie funduszy Unii;
- c) kwestii określonych w załączniku IX część 2.

Artykuł 22

Zintegrowane sprawozdania dotyczące bezpieczeństwa energetycznego

W zintegrowanych krajowych sprawozdaniach z postępów w dziedzinie energii i klimatu państwa członkowskie ujmują informacje dotyczące realizacji:

- a) krajowych założeń dotyczących dywersyfikacji źródeł i dostaw energii■ ;
- b) *w stosownych przypadkach* – krajowych założeń dotyczących zmniejszenia uzależnienia od importu energii z państw trzecich;
- c) krajowych założeń dotyczących rozwijania zdolności do radzenia sobie z ograniczeniami lub przerwami w dostawach z danego źródła energii, w tym gazu i energii elektrycznej;
- d) krajowych założeń *dotyczących zwiększenia elastyczności krajowego systemu energetycznego, zwłaszcza za pomocą środków dotyczących wykorzystywania* rodzimych źródeł energii, *odpowiedzi odbioru i magazynowania energii*;
- e) wdrożonych, przyjętych i planowanych polityk i środków służących realizacji założeń, o których mowa w lit. a)–d);
- f) współpracy regionalnej w realizacji założeń i polityk, o których mowa w lit. a)–d);
- g) w stosownych przypadkach i bez uszczerbku dla art. 107 i 108 TFUE – środków finansowania w tym obszarze na poziomie krajowym, w tym wsparcia ze strony Unii i wykorzystanie funduszy Unii.

Artykuł 23

Zintegrowane sprawozdania dotyczące wewnętrznego rynku energii

1. W swoich zintegrowanych krajowych sprawozdaniach z postępów w dziedzinie energii i klimatu państwa członkowskie ujmują informacje dotyczące realizacji następujących założeń i środków:
 - a) poziom elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych, który państwo członkowskie zamierza osiągnąć do 2030 r., ***mając na względzie cel elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych na rok 2030 wynoszący co najmniej 15 % oraz wskaźniki określone w załączniku I część 1 sekcja A pkt 2.4.1, jak również środki wdrażania strategii służącej osiągnięciu tego poziomu, w tym dotyczące udzielania zezwoleń;***
 - b) kluczowe ***projekty dotyczące*** infrastruktury przesyłu energii elektrycznej i gazu niezbędne do realizacji założeń i osiągnięcia celów w ***■*** pięciu wymiarach unii energetycznej;
 - c) w stosownych przypadkach – główne przewidziane projekty infrastrukturalne inne niż projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, ***w tym projekty infrastrukturalne z udziałem państw trzecich, a także – w miarę możliwości – ogólną ocenę ich zgodności z dążeniami i celami unii energetycznej oraz wkładu w ich osiągnięcie;***

- d) krajowe założenia dotyczące innych aspektów wewnętrznego rynku energii, np. *zwiększenia elastyczności systemu*, integracji i łączenia rynków z *myślą o zwiększeniu możliwości handlu w ramach istniejących połączeń międzysystemowych, a także inteligentnych sieci, agregowania, odpowiedzi odbioru, magazynowania, wytwarzania rozproszonego, mechanizmów sterowania ruchem sieciowym, redysponowania i ograniczania mocy oraz sygnałów cenowych w czasie rzeczywistym*;

I

- e) w stosownych przypadkach krajowe założenia i środki dotyczące *niedyskryminacyjnego udziału energii ze źródeł odnawialnych, odpowiedzi odbioru i magazynowania, w tym przez agregowanie, na wszystkich rynkach energii*;
- f) w stosownych przypadkach krajowe założenia i środki dotyczące *zapewniania udziału konsumentów w systemie energetycznym oraz korzyści z prosumpcji i nowych technologii, w tym inteligentnych liczników*;
- g) *środki* dotyczące zapewniania wystarczalności systemu elektroenergetycznego;
- h) wdrożone, przyjęte i planowane polityki i środki służące realizacji założeń, o których mowa w lit. a)–g);

- i) współpraca regionalna w realizacji założeń i polityk, o których mowa w lit. a)–h);
 - j) w stosownych przypadkach i bez uszczerbku dla art. 107 i 108 TFUE – środki finansowania *na szczeblu krajowym*, w tym wsparcie ze strony Unii i wykorzystanie funduszy Unii, w dziedzinie wewnętrznego rynku energii, *w tym w odniesieniu do celu elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych*;
 - k) środki zwiększania elastyczności systemu energetycznego w odniesieniu do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, w tym wprowadzenie łączenia rynków dnia bieżącego i transgranicznych rynków bilansujących.
2. Informacje przekazane przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 1 muszą być spójne ze sprawozdaniem krajowych organów regulacyjnych, o którym mowa w art. 37 ust. 1 lit. e) dyrektywy 2009/72/WE i w art. 41 ust. 1 lit. e) dyrektywy 2009/73/WE, oraz – w stosownych przypadkach – bazować na tym sprawozdaniu.

Artykuł 24

Zintegrowane sprawozdania dotyczące ubóstwa energetycznego

Jeżeli zastosowanie ma art. 3 ust. 3 lit. d) akapit drugi, dane państwo członkowskie ujmuje w zintegrowanym krajowym sprawozdaniu z postępów w dziedzinie energii i klimatu:

- a) informacje o postępach w osiąganiu krajowego orientacyjnego założenia dotyczącego zmniejszania liczby gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz***
- b) dane ilościowe o liczbie gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz, jeżeli są dostępne, informacje na temat polityk i środków dotyczących przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu.***

Komisja udostępnia dane przekazane przez państwa członkowskie na mocy niniejszego artykułu Europejskiemu Obserwatorium Ubóstwa Energetycznego.

Artykuł 25

Zintegrowane sprawozdania dotyczące badań naukowych, innowacji i konkurencyjności

W swoich zintegrowanych krajowych sprawozdaniach z postępów w dziedzinie energii i klimatu państwa członkowskie ujmują informacje dotyczące realizacji następujących założeń i środków:

- a) w stosownych przypadkach, krajowe założenia i polityki stanowiące przeniesienie na grunt krajowy założeń i polityk planu EPSTE;***

- b) krajowe założenia dotyczące łącznej wielkości publicznych i – *jeżeli takie dane są dostępne* – prywatnych wydatków na badania i innowacje w dziedzinie czystych technologii energetycznych, a także założenia dotyczące kosztów technologii i rozwoju wydajności;
- c) w stosownych przypadkach, krajowe założenia obejmujące długoterminowe cele na 2050 r. dotyczące wykorzystywania technologii obniżania emisyjności energochłonnych i wysokoemisyjnych sektorów przemysłu oraz, w stosownych przypadkach, dotyczące odpowiedniej infrastruktury transportu, wykorzystania i składowania dwutlenku węgla;
- d) krajowe założenia dotyczące stopniowego wycofywania dotacji w energetyce, *zwłaszcza dotacji do paliw kopalnych*;
- e) wdrożone, przyjęte i planowane polityki i środki służące realizacji założeń, o których mowa w lit. b) i c);
- f) współpraca z innymi państwami członkowskimi w realizacji założeń i polityk, o których mowa w lit. b)–d), w tym koordynacja polityk i środków *w kontekście* planu EPSTE, np. harmonizacja programów badawczych oraz wspólnych programów;
- g) w stosownych przypadkach środki finansowania w tym obszarze na poziomie krajowym, w tym wsparcie Unii i wykorzystanie funduszy Unii.

SEKCJA 2
SPRAWOZDANIA ROCZNE

Artykuł 26
Sprawozdania roczne

1. Do dnia 15 marca 2021 r., a następnie co roku (rok X) państwa członkowskie przekazują Komisji:

■

- a) informacje, o których mowa w art. 6 ust. 2 dyrektywy 2009/119/WE;
- b) informacje, o których mowa w pkt 3 załącznika IX do dyrektywy 2013/30/UE zgodnie z art. 25 tej dyrektywy.

2. ***Do dnia 31 lipca 2021 r., a następnie co roku (rok X) państwa członkowskie przedkładają Komisji*** przybliżone wykazy gazów cieplarnianych za rok X-1.

Do celów ***niniejszego ustępu*** Komisja na podstawie przybliżonych wykazów gazów cieplarnianych przedłożonych przez państwa członkowskie lub – jeżeli dane państwo członkowskie nie przekazało do tego dnia przybliżonego wykazu gazów cieplarnianych – na podstawie własnych oszacowań zestawia co roku przybliżony unijny wykaz gazów cieplarnianych. Komisja podaje te informacje do wiadomości publicznej każdego roku do dnia 30 września.

3. Od roku 2023 państwa członkowskie określają i przekazują Komisji ostateczne dane z wykazu gazów cieplarnianych do dnia 15 marca każdego roku (rok X), a dane wstępne – do 15 stycznia każdego roku, wraz z informacjami o gazach cieplarnianych i informacjami z wykazów określonymi w załączniku V. Sprawozdanie dotyczące ostatecznych danych z wykazu gazów cieplarnianych zawiera również kompletne i aktualne sprawozdanie dotyczące wykazu krajowego. ***W ciągu trzech miesięcy od otrzymania sprawozdań Komisja udostępnia Komitetowi ds. Zmian Klimatu, o którym mowa w art. 44 ust. 1 lit a) , informacje, o których mowa w załączniku V część 1 lit. n).***
4. Do dnia 15 kwietnia każdego roku państwa członkowskie przedkładają Sekretariatowi UNFCCC krajowe wykazy, które zawierają przedłożone Komisji zgodnie z ust. 3 informacje o ostatecznych danych z wykazu gazów cieplarnianych. Komisja we współpracy z państwami członkowskimi zestawia co roku unijny wykaz gazów cieplarnianych i przygotowuje sprawozdanie dotyczące unijnego wykazu gazów cieplarnianych oraz przedkłada je Sekretariatowi UNFCCC do dnia 15 kwietnia każdego roku.
5. Państwa członkowskie przekazują Komisji wstępne i ostateczne dane z wykazu krajowego odpowiednio do dnia 15 stycznia i 15 marca w latach 2027 i 2032, przygotowane do rozliczenia sektora LULUCF na potrzeby sprawozdania dotyczącego zgodności zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) 2018/841.

6. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 43 w celu:
- a) zmiany części 2 załącznika V przez dodanie lub skreślenie substancji w wykazie gazów cieplarnianych, *zgodnie z odpowiednimi decyzjami przyjętymi przez organy UNFCCC lub Porozumienia paryskiego*;
 - b) uzupełnienia niniejszego rozporządzenia przez przyjęcie wartości współczynników ocieplenia globalnego oraz uszczegółowienie wytycznych dotyczących wykazów, mających zastosowanie zgodnie z odpowiednimi decyzjami przyjętymi przez organy UNFCCC lub Porozumienia paryskiego.

7. ***Komisja wspomagana przez Komitet ds. Zmian Klimatu, o którym mowa w art. 44 ust. 1 lit. a)***, przyjmuje akty wykonawcze w celu określenia struktury, szczegółów technicznych, formatu i procedur przekazywania przez państwa członkowskie przybliżonych wykazów gazów cieplarnianych zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu, wykazów gazów cieplarnianych zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu oraz rozliczeń emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych zgodnie z art. 5 i **14** rozporządzenia (UE) 2018/841.

Proponując takie akty wykonawcze, Komisja uwzględnia harmonogramy UNFCCC lub Porozumienia paryskiego dotyczące monitorowania i przekazywania tych informacji oraz odpowiednie decyzje przyjęte przez organy UNFCCC lub Porozumienia paryskiego, tak aby zapewnić przestrzeganie przez Unię jej obowiązków sprawozdawczych jako strony UNFCCC i Porozumienia paryskiego. Te akty wykonawcze określają również harmonogramy współpracy i koordynacji między Komisją a państwami członkowskimi w przygotowywaniu sprawozdania dotyczącego unijnego wykazu gazów cieplarnianych.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 44 ust. 6.

Artykuł 27

Sprawozdania dotyczące celów na 2020 r.

Do dnia 30 kwietnia 2022 r. każde państwo członkowskie zdaje Komisji sprawę z osiągnięcia swego krajowego celu dotyczącego efektywności energetycznej na 2020 r., wyznaczonych w art. 3 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE, przez przekazanie informacji określonych w części 2 załącznika IX do niniejszego rozporządzenia, oraz z osiągnięcia ogólnych celów krajowych dotyczących udziału energii ze źródeł odnawialnych w 2020 r., określonych w załączniku I do dyrektywy 2009/28/WE w wersji obowiązującej w dniu 31 grudnia 2020 r., przez przekazanie następujących informacji:

- a) udział energii ze źródeł odnawialnych w 2020 r. w poszczególnych sektorach (elektroenergetycznym, ciepłowniczym i chłodniczym, transportu) oraz ogółem;*
- b) środki zastosowane z myślą o osiągnięciu krajowych celów dotyczących energii ze źródeł odnawialnych na 2020 r., w tym środki dotyczące systemów wsparcia, gwarancji pochodzenia i uproszczenia procedur administracyjnych;*
- c) udział energii z biopaliw i biopłynów produkowanych ze zbóż i innych roślin uprawnych o wysokiej zawartości skrobi oraz roślin cukrowych i oleistych w zużyciu energii w transporcie;*
- d) udział energii z biopaliw i biogazu dla transportu produkowanych z surowców i innych paliw wymienionych w Części A załącznika IX do dyrektywy 2009/28/WE w wersji obowiązującej w dniu 31 grudnia 2020 r. w zużyciu energii w transporcie.*

SEKCJA 3
PLATFORMA SPRAWOZDAWCZOŚCI

Artykuł 28

E-platforma

1. Komisja tworzy publiczną platformę online (e-platforma) ułatwiającą komunikację między Komisją a państwami członkowskimi, wspierającą współpracę między państwami członkowskimi ***oraz ułatwiającą publiczny dostęp do informacji.***
2. Gdy e-platforma zacznie funkcjonować, państwa członkowskie korzystają z niej do przekazywania Komisji sprawozdań, o których mowa w niniejszym rozdziale.
3. ***E-platforma zacznie funkcjonować do dnia 1 stycznia 2020 r. Komisja korzysta z e-platformy do, by ułatwić społeczeństwu dostęp online do sprawozdań, o których mowa w niniejszym rozdziale, ostatecznych zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, ich aktualizacji, a także długoterminowych strategii, o których mowa w art. 15, z uwzględnieniem szczególnie chronionych informacji handlowych i zgodności z przepisami o ochronie danych.***

ROZDZIAŁ 5

ZBIORCZA OCENA POSTĘPÓW ORAZ REAKCJA POLITYCZNA SŁUŻĄCA
ZAPEWNIENIU OSIĄGNIĘCIA CELÓW UNII – MONITOROWANIE PRZEZ KOMISJĘ

Artykuł 29

Ocena postępów

1. Do dnia 31 października 2021 r., a następnie co dwa lata Komisja ocenia, w szczególności na podstawie zintegrowanych krajowych sprawozdań z postępów w dziedzinie energii i klimatu, innych informacji przekazanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, wskaźników oraz statystyk *i danych* europejskich, jeżeli są dostępne:
 - a) postęp na poziomie unijnym w realizacji założeń unii energetycznej, w tym, w pierwszym okresie dziesięcioletnim, celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu, zwłaszcza z myślą o uniknięciu niewypełnienia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej;
 - b) postępy poszczególnych państw członkowskich w osiąganiu ich celów, założeń i wkładów oraz we wdrażaniu polityk i środków określonych w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu;

- c) ogólny wpływ lotnictwa na klimat na świecie, w tym również poprzez emisje inne niż emisje CO₂ lub skutki niezwiązane z emisjami CO₂, w oparciu o dane dotyczące emisji przekazane przez państwa członkowskie zgodnie z art. 26, oraz koryguje tę ocenę poprzez odniesienie się do postępów naukowych i informacji o ruchu lotniczym, w zależności od przypadku;
- d) *ogólny wpływ polityk i środków przewidzianych w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu na funkcjonowanie unijnych środków w dziedzinie polityki klimatyczno-energetycznej;*
- e) *ogólny wpływ polityk i środków przewidzianych w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu na funkcjonowanie unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) oraz na równowagę popytu i podaży uprawnień do emisji na europejskim rynku emisji dwutlenku węgla.*

2. W obszarze energii ze źródeł odnawialnych, w ramach oceny, o której mowa w ust. 1, Komisja ocenia postępy w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w Unii na podstawie *orientacyjnej unijnej trajektorii, która rozpoczyna się od 20 % w 2020 r., osiąga następujące punkty odniesienia: w 2022 r. – co najmniej 18 %, w 2025 r. – co najmniej 43 %, a w 2027 r. – co najmniej 65 % całkowitego wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych, licząc od unijnego celu w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na 2020 r. do unijnego celu w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na 2030 r., i osiąga w 2030 r. unijny cel w zakresie energii ze źródeł odnawialnych wynoszący co najmniej 32 %* ■ .

3. W obszarze efektywności energetycznej, w ramach oceny, o której mowa w ust. 1, Komisja ocenia postępy na drodze do zbiorczego osiągnięcia maksymalnego zużycia energii w Unii na poziomie **1273** Mtoe zużycia energii pierwotnej oraz **956** Mtoe zużycia energii końcowej w roku 2030, zgodnie z art. 3 ust. 5 dyrektywy 2012/27/UE.

Przeprowadzając ocenę, Komisja wykonuje następujące czynności:

- a) bierze pod uwagę, czy w 2020 r. osiągnięte zostały wartości referencyjne dla Unii na poziomie nie więcej niż 1483 Mtoe energii pierwotnej i nie więcej niż 1086 Mtoe energii końcowej;
- b) ocenia, czy postępy państw członkowskich świadczą o tym, że Unia jako całość jest na właściwej drodze do osiągnięcia w 2030 roku poziomu zużycia energii, o którym mowa w akapicie pierwszym, uwzględniając ocenę informacji przedłożonych przez państwa członkowskie w ich zintegrowanych krajowych sprawozdaniach z postępów w dziedzinie energii i klimatu;
- c) korzysta z wyników badań modelowych dotyczących przyszłych tendencji zużycia energii na poziomie unijnym i krajowym oraz z innych analiz uzupełniających;

d) należyście uwzględnia istotne okoliczności mające wpływ na zużycie energii pierwotnej i końcowej wskazane przez państwa członkowskie w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu, zgodnie z art. 6 ust. 2.

4. W dziedzinie wewnętrznego rynku energii Komisja, w ramach oceny, o której mowa w ust. 1, ocenia postępy w osiągnięciu poziomu elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych na rok 2030, do którego dąży dane państwo członkowskie.

5. Do dnia 31 października 2021 r., a następnie co roku Komisja ocenia, w szczególności na podstawie informacji zgłoszonych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, czy Unia i jej państwa członkowskie poczyniły wystarczające postępy w realizacji następujących wymogów:

- a) zobowiązania na mocy art. 4 UNFCCC i art. 3 Porozumienia paryskiego, jak określono w decyzjach przyjętych przez Konferencję Stron UNFCCC lub Konferencję Stron UNFCCC służącą jako spotkanie Stron Porozumienia paryskiego;
- b) obowiązki określone w art. 4 rozporządzenia **(UE) 2018/842** i art. 4 rozporządzenia (UE) 2018/841;

- c) założenia wyznaczone w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu w dążeniu do osiągnięcia założeń unii energetycznej oraz w pierwszym okresie dziesięcioletnim w dążeniu do osiągnięcia celów na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu.

I

6. W swojej ocenie Komisja powinna uwzględnić najbardziej aktualne zalecenia dla poszczególnych krajów wydawane w ramach europejskiego semestru.
7. Komisja sporządza sprawozdanie z oceny zgodnie z niniejszym artykułem w ramach sprawozdania na temat stanu unii energetycznej, o którym mowa w art. 35.

Artykuł 30

Niezgodności z nadrzędnymi założeniami unii energetycznej oraz celami rozporządzenia (UE) 2018/842

1. W oparciu o ocenę przeprowadzoną zgodnie z art. 29 Komisja wystosowuje zalecenia do państwa członkowskiego zgodnie z art. 34, jeżeli rozwój polityki w danym państwie członkowskim jest niezgodny z nadrzędnymi założeniami unii energetycznej.
2. ***Państwo członkowskie, które zamierza skorzystać z mechanizmu elastyczności na mocy art. 7 rozporządzenia (UE) 2018/842, ujmuje w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu informacje o stopniu, w jakim zamierza wykorzystać ten mechanizm, oraz o planowanych politykach i środkach mających na celu spełnienie wymogów, o których mowa w art. 4 rozporządzenia (UE) 2018/841, w latach 2021–2030, gdy tylko te informacje będą dostępne.***

I

Reakcja na niewystarczający poziom ambicji zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu

1. *Jeżeli na podstawie oceny projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu na mocy art. 9 lub oceny projektów aktualizacji ostatecznych planów na mocy art. 14 oraz w ramach procedury iteracyjnej Komisja stwierdzi, że cele, założenia i wkłady państw członkowskich nie są wystarczające do zbiorczej realizacji założeń unii energetycznej, a w szczególności – w pierwszym okresie dziesięcioletnim – wiążącego unijnego celu dotyczącego energii ze źródeł odnawialnych na rok 2030 oraz unijnego celu dotyczącego efektywności energetycznej na rok 2030, wydaje ona, w odniesieniu do unijnego celu dotyczącego energii ze źródeł odnawialnych, a w odniesieniu do innych założeń unii energetycznej – może wydać – zalecenia dla państw członkowskich, których wkłady uzna za niewystarczające, w celu zwiększenia poziomu ich ambicji, aby zapewnić wystarczająco wysoki zbiorczy poziom ambicji.*
2. *W przypadku wystąpienia rozbieżności między celem Unii na 2030 r. a zbiorczym wkładem państw członkowskich w obszarze energii ze źródeł odnawialnych Komisja przeprowadza swoją ocenę z wykorzystaniem wzoru podanego w załączniku II, który bazuje na obiektywnych kryteriach wymienionych w art. 5 ust. 1 akapit pierwszy lit. e) ppkt (i)–(v), przy należyтым uwzględnieniu istotnych okoliczności wpływających na wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych, wskazanych przez państwo członkowskie zgodnie z art. 5 ust. 1 akapit drugi.*

Jeżeli w obszarze efektywności energetycznej wystąpią rozbieżności między celem Unii na 2030 r. a sumą wkładów krajowych, Komisja ocenia w szczególności istotne okoliczności wymienione w art. 6 ust. 2, informacje przekazane przez państwa członkowskie w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu, wyniki badań modelowych dotyczące przyszłych tendencji w zużyciu energii, a w stosownych przypadkach inne dodatkowe analizy.

Bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszego artykułu oraz wyłącznie w celu dokonania oceny dotyczącej wystąpienia rozbieżności między celem Unii na 2030 r. a zbiorczymi wkładami państw członkowskich Komisja w swojej ocenie przyjmuje zakładany wkład krajowy tych państw członkowskich, które nie przedłożyły projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu zgodnie z art. 9 ust. 1.

W założeniu przyjętym w obszarze energii ze źródeł odnawialnych Komisja uwzględnia wiążący krajowy cel danego państwa członkowskiego na 2020 r. określony w załączniku I do dyrektywy (UE) 2018/...⁺, wyniki badań modelowych dotyczące rozwoju energii ze źródeł odnawialnych oraz wyniki obliczeń wg wzoru określonego w załączniku II do niniejszego rozporządzenia. W obszarze efektywności energetycznej Komisja uwzględnia badania modelowe dotyczące przyszłych tendencji w zużyciu energii, a w stosownych przypadkach inne dodatkowe analizy.

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

Dokonując oceny wkładów w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na podstawie wzoru określonego w załączniku II, Komisja bierze pod uwagę wszelkie potencjalne negatywne skutki dla bezpieczeństwa dostaw i stabilności sieci w małych lub odizolowanych systemach energetycznych lub w państwach członkowskich/systemach, w których zmiana obszaru synchronicznego może spowodować znaczące problemy.

Dokonując oceny wkładów w zakresie efektywności energetycznej, Komisja bierze pod uwagę potencjalny wpływ na funkcjonowanie systemu elektroenergetycznego i stabilność sieci w państwach członkowskich, w których zmiana obszaru synchronicznego może spowodować znaczące problemy.

3. Jeżeli na podstawie oceny zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu i ich aktualizacji zgodnie z art. 14 Komisja stwierdzi, że założenia, cele i wkłady w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu i ich aktualizacjach są niewystarczające do zbiorczego osiągnięcia założeń unii energetycznej, a w szczególności w pierwszym okresie dziesięcioletnim do osiągnięcia celów Unii na 2030 r. w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej, ***proponuje ona środki i korzysta ze swoich uprawnień*** na poziomie Unii w celu zapewnienia zbiorczej realizacji tych założeń i osiągnięcia celów. W odniesieniu do energii ze źródeł odnawialnych w środkach takich należy uwzględniać poziom ambicji wkładów państw członkowskich w cele Unii na 2030 r. określony w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu i ich aktualizacjach.

Artykuł 32

Odpowiedź na niewystarczające postępy w osiągnięciu celów i założeń Unii w dziedzinie energii i klimatu

1. Jeżeli na podstawie oceny przeprowadzonej zgodnie z art. 29 ust. 1 lit. b) Komisja stwierdzi, że państwo członkowskie nie poczyniło wystarczających postępów w osiągnięciu *swoich* celów, założeń i wkładów, **a także swoich wartości odniesienia dla energii ze źródeł odnawialnych** lub we wdrożeniu polityk i środków określonych w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie klimatu i energii, wydaje zalecenia dla danego państwa członkowskiego zgodnie z art. 34.

W zaleceniach *w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych* Komisja bierze pod uwagę *istotne okoliczności wskazane przez dane państwo członkowskie zgodnie z art. 5 ust. 1 akapit drugi lit. d)*. Komisja bierze pod uwagę także projekty *w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych, w odniesieniu do których podjęto ostateczną decyzję inwestycyjną, o ile te projekty zaczną funkcjonować w okresie 2021–2030 i będą miały znaczny wpływ na wkład krajowy danego państwa członkowskiego.*

W zaleceniach w dziedzinie efektywności energetycznej Komisja należy uwzględnić obiektywne kryteria wymienione w art. 6 ust. 1 lit. a) i b) oraz istotne okoliczności krajowe wskazane przez dane państwo członkowskie zgodnie z art. 6 ust. 2.

2. Jeżeli na podstawie zbiorczej oceny zintegrowanych krajowych sprawozdań z postępów w dziedzinie energii i klimatu poszczególnych państw członkowskich zgodnie z art. 29 ust. 1 lit. a) i z wykorzystaniem odpowiednio innych źródeł informacji Komisja stwierdzi, że Unia może nie zrealizować założeń unii energetycznej, w szczególności – w pierwszym okresie dziesięcioletnim – celów unijnych ram polityki energetyczno-klimatycznej do 2030 r., Komisja może wydać wszystkim państwom członkowskim zalecenia zgodnie z art. 34, by zmniejszyć ryzyko niewykonania.

*W dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych Komisja ocenia, czy środki krajowe, o których mowa w ust. 3, są wystarczające do osiągnięcia unijnych celów dotyczących energii ze źródeł odnawialnych. Jeżeli środki krajowe są niewystarczające, Komisja oprócz tych zaleceń **proponuje** w stosownych przypadkach środki **i korzysta ze swoich uprawnień** na poziomie Unii, aby zapewnić w szczególności osiągnięcie **celu** Unii na rok 2030 dotyczącego energii ze źródeł odnawialnych.*

*W dziedzinie efektywności energetycznej **Komisja oprócz tych zaleceń proponuje** w stosownych przypadkach środki **i korzysta ze swoich uprawnień na poziomie Unii, aby zapewnić w szczególności osiągnięcie celu** Unii na rok 2030 dotyczącego **efektywności energetycznej**.*

W dziedzinie efektywności energetycznej takie dodatkowe środki mogą w szczególności służyć poprawie efektywności energetycznej:

- a) produktów, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE³⁹ i rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369⁴⁰*
- b) budynków, zgodnie z dyrektywą 2010/31/UE i dyrektywą 2012/27/UE; oraz*
- c) transportu.*

3. Jeśli w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych ■ Komisja stwierdzi na podstawie oceny przeprowadzonej zgodnie z art. 29 ust. 1 i 2 ■, że **przynajmniej jeden punkt odniesienia orientacyjnej trajektorii dla Unii w latach 2022, 2025 i 2027**, o którym mowa w art. 29 ust. 2, nie został ■ spełniony, to państwa członkowskie, **które nie osiągnęły przynajmniej jednego krajowego punktu odniesienia w latach 2022, 2025 i 2027, o których mowa w art. 4 lit. a) pkt 2**, zapewniają wdrożenie dodatkowych środków w terminie jednego roku od momentu otrzymania oceny Komisji, aby wyeliminować rozbieżność z krajowymi punktami odniesienia; takie środki obejmują np.:

- a) **krajowe** środki mające na celu zwiększenie wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych;

³⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz.U. L 285 z 31.10.2009 r., s. 10).

⁴⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego i uchylające dyrektywę 2010/30/UE (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 1).

- b) dostosowanie udziału energii ze źródeł odnawialnych w sektorze ciepłowniczym i chłodniczym, określonego w art. 23 ust. 1 dyrektywy (UE) 2018/...⁺;
- c) dostosowanie udziału energii ze źródeł odnawialnych w sektorze transportu, określonego w art. 25 ust. 1 dyrektywy (UE) 2018/...⁺;
- d) dokonanie *dobrowolnej wpłaty* na rzecz *unijnego mechanizmu* finansowania *energii ze źródeł odnawialnych* utworzonego na poziomie Unii, przyczyniającego się do realizacji projektów dotyczących energii ze źródeł odnawialnych i zarządzanego bezpośrednio lub pośrednio przez Komisję *zgodnie z art. 33*;
- e) *wykorzystanie mechanizmów współpracy określonych w dyrektywie (UE) 2018/....⁺*

Środki takie uwzględniają *czynniki brane pod uwagę przez Komisję zgodnie z ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu. Zainteresowane państwa członkowskie ujmują te środki w swoim zintegrowanym krajowym sprawozdaniu z postępów w dziedzinie energii i klimatu.*

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

⁺ Dz. U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

4. *Począwszy od dnia 1 stycznia 2021 r. udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto każdego państwa członkowskiego nie może być niższy niż udział bazowy, równy obowiązkowemu ogólnemu celowi krajowemu w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych w 2020 r., określone w art. 3 ust. 4 dyrektywy (UE) 2018/....⁺. Jeśli państwo członkowskie nie utrzyma swojego udziału bazowego mierzonego w okresie jednego roku, podejmuje ono w terminie jednego roku dodatkowe środki, takie jak te określone w ust. 3 akapit pierwszy lit. a)–e) niniejszego artykułu, wystarczające do wyeliminowania rozbieżności w ciągu jednego roku.*

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

Uznaje się, że państwa członkowskie wypełniające obowiązek wyeliminowania rozbieżności z poziomem bazowym spełniają obowiązki określone w akapicie pierwszym zdanie pierwsze niniejszego ustępu oraz w art. 3 ust. 4 dyrektywy (UE) 2018/...⁺ przez cały okres, w którym wystąpiła rozbieżność.

Do celów *ust. 3* akapit pierwszy lit. d) *niniejszego artykułu* państwa członkowskie mogą wykorzystywać swoje przychody z rocznych uprawnień do emisji zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

5. *W przypadku gdy udział energii ze źródeł odnawialnych w danym państwie członkowskim spadnie poniżej przynajmniej jednego krajowego punktu odniesienia w latach 2022, 2025 i 2027 określonego w art. 4 lit. a) pkt 2, w kolejnym zintegrowanym sprawozdaniu przedłożonym dla Komisji zgodnie z art. 17 państwo członkowskie wyjaśnia, w jaki sposób wyeliminuje rozbieżność z krajowymi punktami odniesienia.*
6. Jeżeli w obszarze efektywności energetycznej, bez uszczerbku dla innych środków na poziomie Unii zgodnie z *ust. 2* akapit trzeci niniejszego artykułu, Komisja stwierdzi na podstawie oceny przeprowadzonej *do roku 2022, 2025 i 2027* zgodnie z art. 29 ust. 1 i 3, że postępy na drodze do zbiorczego osiągnięcia celu Unii w zakresie efektywności energetycznej wymienionego w art. 29 ust. 3 akapit pierwszy są niewystarczające, *proponuje środki i korzysta ze swoich uprawnień na szczeblu Unii*, w uzupełnieniu do środków i uprawnień określonych w dyrektywie 2010/31/UE i dyrektywie 2012/27/UE, aby zapewnić osiągnięcie ■ celów Unii na 2030 r. w zakresie efektywności energetycznej.

■

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

7. *W kolejnym sprawozdaniu z postępów, o którym mowa w art. 17, każde zainteresowane państwo członkowskie, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, określa dodatkowe wdrożone, przyjęte i planowane środki.*
8. *Jeżeli Komisja stwierdzi na podstawie swojej oceny przewidzianej w art. 29 ust. 1 i 4, że w dziedzinie połączeń międzysystemowych postęp w 2025 r. jest niewystarczający, do 2026 r. podejmuje ona współpracę z odpowiednimi państwami członkowskimi, by zaradzić tej sytuacji.*

Artykuł 33

Unijny mechanizm finansowania energii ze źródeł odnawialnych

1. *Do dnia 1 stycznia 2021 r. Komisja ustanawia unijny mechanizm finansowania energii ze źródeł odnawialnych, o którym mowa w art. 32 ust. 3 lit. d), aby zapewnić wsparcie dla nowych projektów w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych w Unii w celu wyeliminowania rozbieżności z orientacyjną trajektorią Unii. Wsparcie może być zapewniane między innymi w formie dopłaty do ceny rynkowej i jest przyznawane projektom o najniższych kosztach lub dopłatach.*

2. *Bez uszczerbku dla ust. 1 niniejszego artykułu mechanizm finansowania przyczynia się do stworzenia ram zgodnie z art. 3 ust. 4 dyrektywy (UE) 2018/...⁺ w celu wsparcia wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych w całej Unii bez względu na rozbieżność z orientacyjną trajektorią Unii. W tym celu:*
- a) płatności państw członkowskich, o których mowa w art. 32, mogą być uzupełnione dodatkowymi źródłami, takimi jak fundusze unijne, wkłady sektora prywatnego lub dodatkowe płatności dokonywane przez państwa członkowskie, aby przyczynić się do osiągnięcia celu unijnego;*
 - b) mechanizm finansowania może między innymi zapewniać wsparcie w postaci niskooprocentowanych pożyczek, dotacji lub połączenia obu tych rozwiązań i może wspierać między innymi wspólne projekty między państwami członkowskimi zgodnie z art. 9 dyrektywy (UE) 2018/...⁺ oraz udział państw członkowskich we wspólnych projektach z państwami trzecimi, o których mowa w art. 11 tej dyrektywy.*

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

3. *Państwa członkowskie zachowują prawo do decydowania, czy i na jakich warunkach zezwolą instalacjom znajdującym się na ich terytorium na otrzymywanie wsparcia z mechanizmu finansowania.*
4. *Komisja, wspomagana przez Komitet ds. Unii Energetycznej, o którym mowa w art. 44 ust. 1 lit. b), może przyjmować akty wykonawcze, aby określić przepisy konieczne do utworzenia i funkcjonowania mechanizmu finansowania, w szczególności:*
- a) metodę obliczania maksymalnej wysokości premii dla każdej oferty;*
 - b) format oferty, w tym warunki wykonania i kary za niewykonanie;*
 - c) metodę obliczania płatności państw członkowskich i wynikające z nich statystyczne korzyści dla uczestniczących państw członkowskich;*

- d) *minimalne wymogi dotyczące uczestnictwa państw członkowskich, uwzględniające potrzebę zapewnienia zarówno ciągłości mechanizmu dzięki odpowiednio długiemu okresowi dokonywania płatności przez państwa członkowskie, jak i maksymalnej elastyczności uczestnictwa państw członkowskich;*
- e) *przepisy zapewniające uczestnictwo lub zgodę państw członkowskich, w których projekty są realizowane, oraz, w razie potrzeby, przepisy dotyczące dodatkowych opłat za koszty systemowe.*

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 44 ust. 6.

5. *Co roku energia ze źródeł odnawialnych wytworzona przez instalacje otrzymujące wsparcie z mechanizmu finansowania jest przypisywana w danych statystycznych uczestniczącym państwom członkowskim stosownie do wysokości ich płatności. Projekty wspierane w ramach tego mechanizmu finansowania, a finansowane z innych źródeł niż płatności państw członkowskich nie są wliczane do wkładów państw członkowskich, lecz zaliczane na poczet unijnego wiążącego celu na podstawie art. 3 ust. 1 dyrektywy (UE) 2018/...⁺.*

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

Artykuł 34

Zalecenia Komisji dla państw członkowskich

1. W stosownych przypadkach Komisja wydaje zalecenia dla państw członkowskich, aby zapewnić realizację założeń unii energetycznej. ***Komisja niezwłocznie podaje te zalecenia do wiadomości publicznej.***
2. W przypadku odniesienia w niniejszym rozporządzeniu do niniejszego artykułu zastosowanie mają następujące zasady:
 - a) dane państwo członkowskie ***należy*** uwzględnić zalecenie, w duchu solidarności między państwami członkowskimi a Unią oraz między samymi państwami członkowskimi;
 - b) dane państwo członkowskie określa w zintegrowanym krajowym sprawozdaniu z postępów w dziedzinie energii i klimatu sporządzonym w roku następującym po roku wydania zalecenia, w jaki sposób ***należy*** wzięło pod uwagę zalecenia ; ***jeżeli zainteresowane państwo członkowskie zdecyduje, że nie uwzględni zalecenia w całości lub w znacznej mierze, podaje uzasadnienie tej decyzji;***
 - c) zalecenia powinny uzupełniać się z najbardziej aktualnymi zaleceniami dla poszczególnych państw wydawanymi w ramach europejskiego semestru.

Artykuł 35

Sprawozdanie na temat stanu unii energetycznej

1. Do dnia 31 października każdego roku Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat stanu unii energetycznej.
2. Sprawozdanie na temat stanu unii energetycznej obejmuje następujące elementy:
 - a) ocenę przeprowadzoną zgodnie z art. 29;
 - b) w stosownych przypadkach zalecenia zgodnie z art. 34;
 - c) sprawozdanie w sprawie funkcjonowanie rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla, zgodnie z art. 10 ust. 5 dyrektywy 2003/87/WE, w tym informacje na temat stosowania tej dyrektywy, zgodnie z jej art. 21 ust. 2;
 - d) co dwa lata – ***począwszy od 2023 r.*** – sprawozdanie na temat zrównoważonego charakteru bioenergii w Unii, zawierające informacje określone w załączniku X;
 - e) co dwa lata – sprawozdanie na temat dobrowolnych systemów, w odniesieniu do których Komisja przyjęła decyzję zgodnie z art. 30 ust. 4 dyrektywy (UE) 2018/...⁺, zawierające informacje określone w załączniku XI do niniejszego rozporządzenia;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

- f) ogólne sprawozdanie z postępów w stosowaniu dyrektywy 2009/72/WE;
- g) ogólne sprawozdanie z postępów w stosowaniu dyrektywy 2009/73/WE, zgodnie z art. 52 tej dyrektywy;
- h) ogólne sprawozdanie z postępów w zakresie systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej oraz *alternatywnych środków w dziedzinie polityki*, o których mowa w art. 7a i 7b dyrektywy 2012/27/UE;
- i) *co dwa lata – ogólne sprawozdanie z postępów w zakresie renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, zarówno publicznych, jak i prywatnych, zgodnie z planami działania określonymi w długoterminowych strategiach renowacji, ustanawianych przez każde państwo członkowskie zgodnie z art. 2a dyrektywy 2010/31/UE;*
- j) *co cztery lata – ogólne sprawozdanie z postępów państw członkowskich w zwiększaniu liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii, zgodnie z art. 9 ust. 5 dyrektywy 2010/31/UE;*

- k) ogólne sprawozdanie z postępów państw członkowskich w tworzeniu kompletnego i funkcjonalnego rynku energetycznego;
- l) faktyczną jakość paliw w poszczególnych państwach członkowskich oraz zakres geograficzny paliw o maksymalnej zawartości siarki 10 mg/kg w celu zapewnienia przeglądu danych o jakości paliw w poszczególnych państwach członkowskich, zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 98/70/WE;
- m) sprawozdanie z postępów w dziedzinie konkurencyjności;**
- n) postępy państw członkowskich w stopniowym wycofywaniu dotacji w dziedzinie energetyki, w szczególności na paliwa kopalne;**
- o) inne kwestie istotne dla wdrożenia unii energetycznej, w tym wsparcie publiczne i prywatne;
- p) do dnia 31 października 2019 r., a następnie co cztery lata – ocenę wdrożenia dyrektywy 2009/31/WE.**

Artykuł 36

Monitorowanie mechanizmu zarządzania

W kontekście sprawozdania na temat stanu unii energetycznej, o którym mowa w art. 35, Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o realizacji zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Parlament Europejski i Rada co roku uwzględniają postępy osiągnięte przez unię energetyczną we wszystkich aspektach polityki w dziedzinie energii i klimatu.

ROZDZIAŁ 6

UNIJNE I KRAJOWE SYSTEMY DOTYCZĄCE EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH I ICH USUWANIA PRZEZ POCHŁANIACZE

Artykuł 37

Unijne i krajowe systemy wykazów

1. Do dnia 1 stycznia 2021 r. państwa członkowskie ustanawiają i prowadzą krajowe systemy wykazów oraz dążą do ich ciągłego ulepszania w celu szacowania antropogenicznych emisji z różnych źródeł i usuwania przez pochłaniacze gazów cieplarnianych wymienionych w części 2 załącznika V oraz w celu zapewnienia terminowości, przejrzystości, dokładności, spójności, porównywalności i kompletności swoich wykazów gazów cieplarnianych.
2. Państwa członkowskie zapewniają swoim właściwym organom odpowiedzialnym za wykazy dostęp do informacji określonych w załączniku XII do niniejszego rozporządzenia, korzystanie z systemów sprawozdawczości utworzonych zgodnie z art. 20 rozporządzenia (UE) nr 517/2014 w celu lepszego szacowania gazów fluorowanych w krajowych wykazach gazów cieplarnianych oraz możliwość prowadzenia rocznych kontroli zgodności, o których mowa w części 1 lit. i) i j) załącznika V do niniejszego rozporządzenia.

3. Niniejszym ustanawia się unijny system wykazów w celu zapewnienia terminowości, przejrzystości, dokładności, spójności, porównywalności i kompletności krajowych wykazów w odniesieniu do unijnego wykazu gazów cieplarnianych. Komisja zarządza nim, prowadzi go i dąży do jego ciągłego ulepszania, co obejmuje określenie programu zapewniania jakości i kontroli jakości, określenie celów dotyczących jakości oraz sporządzenie planu zapewnienia jakości i kontroli jakości wykazu, procedury przeprowadzania oszacowań emisji w celu zestawienia unijnego wykazu zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu oraz przeglądy, o których mowa w art. 38.
4. Komisja przeprowadza wstępną kontrolę dokładności wstępnych danych wykazów gazów cieplarnianych, przekazywanych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 26 ust. 3. Przesyła wyniki tych kontroli państwom członkowskim w ciągu sześciu tygodni od terminu przekazania. Do dnia 15 marca państwa członkowskie odpowiadają na wszelkie odnośne pytania wynikające ze wstępnej kontroli, wraz z przedłożeniem ostatecznego wykazu w odniesieniu do roku X-2.

5. W przypadku gdy do dnia 15 marca państwo członkowskie nie przedłoży danych wymaganych do zestawienia unijnego wykazu, Komisja może przygotować oszacowania w celu uzupełnienia danych przekazanych przez państwo członkowskie, w porozumieniu i w ścisłej współpracy z zainteresowanym państwem członkowskim. W tym celu Komisja wykorzystuje wytyczne mające zastosowanie do przygotowania krajowych wykazów gazów cieplarnianych.

6. Komisja, *wspomagana przez Komitet ds. Zmian Klimatu, o którym mowa w art. 44 ust. 1 lit. a), przyjmuje akty wykonawcze* ■ w celu określenia zasad dotyczących ■ struktury, formatu i procedury przekazywania informacji dotyczących krajowych systemów wykazów, a także wymogów w zakresie tworzenia, prowadzenia i funkcjonowania krajowych ■ systemów wykazów.

Przedkładając takie akty, Komisja bierze pod uwagę wszelkie odpowiednie decyzje przyjęte przez organy UNFCCC lub Porozumienia paryskiego.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 44 ust. 6.

7. *Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 43 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez określenie przepisów dotyczących wymogów w zakresie tworzenia, prowadzenia i funkcjonowania unijnego systemu wykazów. Przedkładając takie akty, Komisja bierze pod uwagę wszelkie odpowiednie decyzje przyjęte przez organy UNFCCC lub Porozumienia paryskiego.*

Artykuł 38
Przegląd wykazów

1. **■** W celu monitorowania redukcji lub ograniczeń emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 4, 9 i 10 *rozporządzenia (UE) 2018/842* oraz redukcji emisji i poprawy usuwania przez pochłaniacze zgodnie z art. 4 i *14* rozporządzenia (UE) 2018/841 oraz wszelkich innych celów redukcji lub ograniczeń emisji gazów cieplarnianych określonych w prawodawstwie Unii, *Komisja w latach 2027 i 2032 przeprowadzi kompleksowy przegląd danych z wykazów krajowych przedłożonych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 26 ust. 4 niniejszego rozporządzenia*. Państwa członkowskie w pełni uczestniczą w tym procesie.
2. Kompleksowy przegląd, o którym mowa w ust. 1, obejmuje:
 - a) kontrole w celu zweryfikowania przejrzystości, dokładności, spójności, porównywalności i kompletności przedłożonych informacji;
 - b) kontrole w celu zidentyfikowania przypadków, w których dane z wykazów są przygotowane niezgodnie z wytycznymi UNFCCC lub zasadami unijnymi;

- c) kontrole w celu zidentyfikowania przypadków, w których rozliczenia sektora LULUCF przeprowadzane są niezgodnie z wytycznymi UNFCCC lub zasadami unijnymi, oraz
- d) w stosownych przypadkach obliczenie niezbędnych korekt technicznych, w porozumieniu z państwami członkowskimi.

3. Komisja, *wspomagana przez Komitet ds. Zmian Klimatu, o którym mowa w art. 44 ust. 1 lit. a)*, przyjmuje akty wykonawcze w celu określenia terminów i procedur prowadzenia kompleksowego przeglądu wraz z zadaniami określonymi w ust. 2 niniejszego artykułu oraz w celu zapewnienia należytych konsultacji z państwami członkowskimi w sprawie wniosków z przeglądów.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 44 ust. 6.

4. Komisja w drodze aktu wykonawczego określa całkowitą sumę emisji dla danych lat, wynikającą ze skorygowania danych z wykazów dla każdego państwa członkowskiego po zakończeniu przeglądu, w podziale na dane emisji z perspektywy art. 9 rozporządzenia **(UE) 2018/842** oraz dane emisji, o których mowa w części 1 lit. c) załącznika V do niniejszego rozporządzenia, oraz określa łączną sumę emisji i pochłaniania w świetle art. 4 rozporządzenia (UE) 2018/841.

5. Dane dla każdego państwa członkowskiego zapisane w rejestrach utworzonych zgodnie z art. **15** rozporządzenia (UE) 2018/841 **cztery miesiące** po dacie publikacji aktu wykonawczego przyjętego zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu są wykorzystywane do celów kontroli zgodności z art. 4 rozporządzenia (UE) 2018/841, wraz ze zmianami takich danych wynikającymi z korzystania przez dane państwo członkowskie z mechanizmów elastyczności zgodnie z art. 11 rozporządzenia **(UE) 2018/841**.
6. Dane w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego zapisane w rejestrach utworzonych zgodnie z art. **12** rozporządzenia **(UE) 2018/842 dwa miesiące** po dacie kontroli zgodności z rozporządzeniem **(UE) 2018/841**, o której mowa w ust. 5 niniejszego artykułu, są wykorzystywane na potrzeby kontroli zgodności zgodnie z art. 9 rozporządzenia **(UE) 2018/842** na lata 2021 i 2026. Kontrolę zgodności zgodnie z art. 9 rozporządzenia **(UE) 2018/842** dla każdego roku w latach 2022–2025 i 2027–2030 przeprowadza się w terminie przypadającym jeden miesiąc po dacie kontroli zgodności dla roku poprzedzającego. Kontrola obejmuje również zmiany tych danych wynikające z korzystania przez dane państwo członkowskie z mechanizmów elastyczności zgodnie z art. 5, 6 i 7 rozporządzenia **(UE) 2018/842**.

Artykuł 391

Unijne i krajowe systemy polityk i środków oraz prognoz

1. Do dnia 1 stycznia 2021 r. państwa członkowskie i Komisja zaczną prowadzić, odpowiednio, krajowe i unijne systemy służące sprawozdawczości w zakresie polityk i środków oraz prognoz dotyczących antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych z różnych źródeł i pochłaniania emisji przez pochłaniacze, a także dążą do ciągłego ulepszania tych systemów. Systemy te obejmują odpowiednie rozwiązania instytucjonalne, prawne i proceduralne ustanowione w państwie członkowskim oraz w Unii na potrzeby oceny polityki i sporządzania prognoz dotyczących antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych z różnych źródeł i usuwania emisji przez pochłaniacze.
2. Państwa członkowskie i Komisja zmierzają do zapewnienia terminowości, przejrzystości, dokładności, spójności, porównywalności i kompletności zgłaszanych informacji dotyczących polityk i środków oraz prognoz w zakresie antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych z różnych źródeł i usuwania emisji przez pochłaniacze, zgodnie z art. 18, co obejmuje wykorzystanie i zastosowanie danych, metod i modeli oraz wdrożenie działań w zakresie zapewniania jakości i kontroli jakości oraz analizy wrażliwości.

3. Komisja, *wspomagana przez Komitet ds. Zmian Klimatu, o którym mowa w art. 44 ust. 1 lit. a)*, przyjmuje akty wykonawcze w celu określenia struktury, formatu i procedury przekazywania informacji dotyczących krajowych i unijnych systemów polityk i środków oraz prognoz zgodnie z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu i z art. 18.

Proponując takie akty wykonawcze, Komisja bierze pod uwagę odpowiednie decyzje przyjęte przez organy UNFCCC lub Porozumienia paryskiego, wraz z uzgodnionymi na szczeblu międzynarodowym wymogami dotyczącymi sprawozdawczości, jak również harmonogramy monitorowania i sprawozdawczości w odniesieniu do tych informacji.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 44 ust. 6.

Artykuł 40

Ustanowienie i prowadzenie rejestrów

1. Unia i państwa członkowskie tworzą i prowadzą rejestry w celu dokładnego rozliczania wkładu ustalonego na poziomie krajowym zgodnie z art. 4 ust. 13 Porozumienia paryskiego oraz międzynarodowych transferów efektów działań na rzecz łagodzenia zmian klimatu zgodnie z art. 6 tego porozumienia.
2. Unia i państwa członkowskie mogą prowadzić swoje rejestry w jednolitym systemie wspólnie z jednym państwem członkowskim lub większą ich liczbą.

3. Dane w rejestrach, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, udostępnia się centralnemu administratorowi (głównemu zarządcy) powołanemu na podstawie art. 20 dyrektywy 2003/87/WE.
4. Komisja **przyjmuje** akty delegowane zgodnie z art. 43 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez utworzenie rejestrów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz w celu zapewnienia, poprzez rejestry Unii i państw członkowskich, niezbędnego technicznego wdrożenia odpowiednich decyzji organów UNFCCC lub Porozumienia paryskiego, zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

ROZDZIAŁ 7

WSPÓŁPRACA I WSPARCIE

Artykuł 41

Współpraca między państwami członkowskimi a Unią

1. Państwa członkowskie prowadzą pełną współpracę i koordynację między sobą oraz z Unią w odniesieniu do obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia, w szczególności dotyczących:
 - a) procesu opracowywania, przyjmowania, zgłaszania i oceny zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu zgodnie z art. 9–13;
 - b) procesu opracowywania, przyjmowania, zgłaszania i oceny zintegrowanych krajowych sprawozdań z postępów w zakresie energii i klimatu zgodnie z art. 17 oraz sprawozdań rocznych zgodnie z art. 26;
 - c) prac związanych z zaleceniami Komisji i reakcją na te zalecenia zgodnie z art. 9 ust. 2 i 3, art. 17 ust. 6, art. 30 ust. 1, art. 31 ust. 1 oraz art. 32 ust. 1 i 2;

- d) sporządzania unijnego wykazu gazów cieplarnianych i przygotowania unijnego sprawozdania dotyczącego wykazu gazów cieplarnianych zgodnie z art. 26 ust. 4;
- e) przygotowania unijnego komunikatu krajowego zgodnie z art. 12 UNFCCC oraz unijnego sprawozdania dwuletniego zgodnie z decyzją 2/CP.17 lub kolejnymi odpowiednimi decyzjami przyjętymi przez organy UNFCCC;
- f) procedur przeglądu i zapewniania zgodności na podstawie UNFCCC i Porozumienia paryskiego zgodnie z wszelkimi mającymi zastosowanie decyzjami przyjętymi na mocy UNFCCC, a także unijnych procedur przeglądu wykazów gazów cieplarnianych państw członkowskich, o którym mowa w art. 38;
- g) wszelkich dostosowań w następstwie unijnego procesu przeglądu, o którym mowa w art. 38, lub innych zmian w wykazach i sprawozdaniach dotyczących wykazów, które już zostały przedłożone lub mają zostać przedłożone Sekretariatowi UNFCCC;
- h) sporządzania unijnego przybliżonego wykazu gazów cieplarnianych zgodnie z art. 26 ust. 2.

2. Na wniosek państwa członkowskiego Komisja może udzielać wsparcia technicznego państwom członkowskim w odniesieniu do obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 42

Rola Europejskiej Agencji Środowiska

Europejska Agencja Środowiska pomaga Komisji w jej pracach w odniesieniu do wymiarów niskoemisyjności i efektywności energetycznej w celu zapewnienia zgodności z art. 15–21, 26, 28, 29, 35, 37, 38, 39 i 41, zgodnie ze swoim rocznym programem pracy. W razie potrzeby obejmuje to pomoc w:

- a) zestawianiu zgłoszonych przez państwa członkowskie informacji o politykach i środkach oraz prognozach;
- b) prowadzeniu procedur zapewniania jakości i kontroli jakości w odniesieniu do zgłoszonych przez państwa członkowskie informacji dotyczących polityk i środków oraz prognoz;
- c) przygotowywaniu oszacowań lub uzupełnianiu oszacowań dostępnych Komisji w odniesieniu do niezgłoszonych przez państwa członkowskie danych na temat prognoz;
- d) zestawianiu danych na potrzeby sprawozdania na temat stanu unii energetycznej przygotowywanego przez Komisję dla Parlamentu Europejskiego i Rady, w tym ze statystyk europejskich, jeżeli takie dane są w nich dostępne w odpowiednim czasie;

- e) rozpowszechnianiu informacji zgromadzonych na mocy niniejszego rozporządzenia, w tym w prowadzeniu i aktualizowaniu bazy danych dotyczących polityk i środków łagodzenia zmiany klimatu w państwach członkowskich oraz europejskiej platformy przystosowania się do zmian klimatu w odniesieniu do skutków zmiany klimatu, wrażliwości na nie i przystosowywania się do zmian klimatu;
- f) prowadzeniu procedur zapewniania jakości i kontroli jakości na potrzeby przygotowywania unijnego wykazu gazów cieplarnianych;
- g) sporządzaniu unijnego wykazu gazów cieplarnianych oraz przygotowywaniu unijnego sprawozdania dotyczącego wykazu gazów cieplarnianych;
- h) przygotowywaniu oszacowań w odniesieniu do danych niezgłoszonych w krajowych wykazach gazów cieplarnianych;
- i) przeprowadzaniu przeglądu, o którym mowa w art. 38;
- j) sporządzaniu unijnego przybliżonego wykazu gazów cieplarnianych.

ROZDZIAŁ 8

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 43

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 5, art. 15 ust. 5, art. 26 ust. 6, art. 37 ust. 7 i art. 40 ust. 4, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia ... [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 3 ust. 5, art. **15** ust. **5**, art. 26 ust. 6, **■** art. 37 ust. 7 i art. 40 ust. 4, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 3 ust. 5, art. **15** ust. **5**, art. 26 ust. 6, **■** art. 37 ust. 7 i art. 40 ust. 4 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 44

Komitety

1. Komisję wspomaga:
 - a) ***Komitet ds. Zmian Klimatu w odniesieniu do wdrażania zagadnień, o których mowa w art. 19 ust. 5, art. 26 ust. 7, art. 37 ust. 6, art. 38 ust. 3 i art. 39 ust. 3; oraz***
 - b) ***Komitet ds. Unii Energetycznej w odniesieniu do wdrażania zagadnień, o których mowa w art. 17 ust. 4 i art. 33 ust. 4.***
2. ***Komitety*** te są ***komitetami*** w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011 .
3. ***Komitet ds. Zmian Klimatu, o którym mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, zastępuje komitet powołany na mocy art. 26 rozporządzenia (UE) nr 525/2013.***

4. *Jeżeli jeden z komitetów, o których mowa w ust. 1, rozpatruje kwestie horyzontalne i wspólne działania, powiadamia o tym drugi komitet, o którym mowa w ust. 1, w celu zapewnienia spójności polityk i zmaksymalizowania synergii między sektorami.*
5. *Każde państwo członkowskie wyznacza swych przedstawicieli do Komitetu ds. Zmian Klimatu i do Komitetu ds. Unii Energetycznej. Przedstawiciele jednego komitetu są zapraszani na posiedzenia drugiego komitetu.*
6. W przypadku odesłania do niniejszego artykułu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 45

Przegląd

W ciągu sześciu miesięcy od każdego globalnego przeglądu uzgodnionego na mocy art. 14

Porozumienia paryskiego Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące funkcjonowania niniejszego rozporządzenia, jego wkładu w zarządzanie unią energetyczną, ***wkładu w realizację długoterminowych celów Porozumienia paryskiego, postępów w osiąganiu celów dotyczących klimatu i energii na 2030 r., dodatkowych założeń unii energetycznej*** oraz zgodności przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących planowania, sprawozdawczości i monitorowania z innymi przepisami unijnymi lub decyzjami dotyczącymi UNFCCC i Porozumienia paryskiego. W stosownych przypadkach Komisja może dołączyć do sprawozdań wnioski ustawodawcze.

Artykuł 46

Zmiany w dyrektywie 94/22/WE

W dyrektywie 94/22/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 8 skreśla się ust. 2;
- 2) skreśla się art. 9.

Artykuł 47
Zmiany w dyrektywie 98/70/WE

W dyrektywie 98/70/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 7a wprowadza się następujące zmiany:
 - a) w ust. 1 akapit trzeci lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) całkowitą ilość każdego dostarczanego rodzaju paliwa i energii; oraz”;
 - b) w ust. 2 zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„2. Państwa członkowskie wymagają od dostawców możliwie stopniowego zmniejszenia do dnia 31 grudnia 2020 r. emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia w przeliczeniu na jednostkę energii uzyskanej z paliw i energii dostarczonej, nawet o 10 % w stosunku do podstawowej normy dla paliw określonej w załączniku II do dyrektywy Rady (UE) 2015/652. Zmniejszenie to składa się z:”;
- 2) art. 8 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Komisja zapewnia, aby informacje przekazane zgodnie z ust. 3 były niezwłocznie udostępniane za pomocą odpowiednich środków.”.

Artykuł 48
Zmiany w dyrektywie 2009/31/WE

W dyrektywie 2009/31/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 27 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Co cztery lata państwa członkowskie przedstawiają Komisji sprawozdanie z wdrażania niniejszej dyrektywy, w tym rejestr, o którym mowa w art. 25 ust. 1 lit. b). Pierwsze sprawozdanie jest przesyłane Komisji do dnia 30 czerwca 2011 r. Sprawozdanie sporządzane jest na podstawie kwestionariusza lub konspektu przyjętego przez Komisję w formie aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 30 ust. 2. Kwestionariusz lub konspekt przesyłany jest

państwom członkowskim przynajmniej sześć miesięcy przed terminem przedstawienia sprawozdania.”;

2) w art. 38 skreśla się ust. 1.

Artykuł 49

Zmiany w rozporządzeniu (WE) nr 663/2009

W rozporządzeniu (WE) nr 663/2009 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 27 skreśla się ust. 1 i 3;
- 2) skreśla się art. 28.

Artykuł 50

Zmiana w rozporządzeniu (WE) 715/2009

W rozporządzeniu (WE) nr 715/2009 skreśla się artykuł 29.

Artykuł 51
Zmiany w dyrektywie 2009/73/WE

W dyrektywie 2009/73/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) skreśla się art. 5;
- 2) art. 52 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 52

Sprawozdania

Komisja monitoruje stosowanie niniejszej dyrektywy i dokonuje jego przeglądu oraz przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ogólne sprawozdanie z postępów jako załącznik do sprawozdania na temat stanu unii energetycznej, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/...⁺.

* Dz.U. L ...”.

Artykuł 52
Zmiana w dyrektywie Rady 2009/119/WE

Art. 6 ust. 2 dyrektywy 2009/119/WE otrzymuje brzmienie:

- „2. Do dnia 15 marca każdego roku każde państwo członkowskie przesyła Komisji skrócony odpis rejestru zapasów, o którym mowa w ust. 1, wykazujący co najmniej ilość i charakter zapasów interwencyjnych włączonych do rejestru na ostatni dzień poprzedzającego roku kalendarzowego.”.

⁺ Dz.U.: proszę wstawić tytuł, numer i odniesienie do Dz.U. odpowiadające procedurze (COD) 2016/0375 (zarządzanie).

Artykuł 53
Zmiany w dyrektywie 2010/31/UE

W dyrektywie 2010/31/UE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2a *wprowadza się następujące zmiany:*

a) *w ust. 1 zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:*

„1. Każde państwo członkowskie ustanawia długoterminową strategię renowacji służącą wspieraniu renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, zarówno publicznych, jak i prywatnych, aby zapewnić do 2050 r. wysoką efektywność energetyczną i niskoemisyjność zasobów budynków, przez umożliwienie racjonalnego pod względem kosztów przekształcenia istniejących budynków w budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Każda długoterminowa strategia renowacji obejmuje:”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„8. Każde państwo członkowskie przedkłada Komisji długoterminową strategię renowacji w ostatecznym zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu, o którym mowa w art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/...⁺. W drodze odstępstwa od art. 3 ust. 1 tego rozporządzenia pierwszą długoterminową strategię renowacji zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu przedkłada się Komisji do dnia 10 marca 2020 r.

** Dz.U. L ...”;*

⁺ Dz.U.: proszę wstawić tytuł, numer i odniesienie do Dz.U. odpowiadające procedurze (COD) 2016/0375 (zarządzanie).

2) w art. 5 ust. 2 akapit drugi skreśla się zdanie „Sprawozdanie może być włączone do planów działań dotyczących efektywności energetycznej, o których mowa w art. 14 ust. 2 dyrektywy 2006/32/WE.”;

3) art. 9 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W sprawozdaniu na temat stanu unii energetycznej, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (UE) 2018/...⁺, Komisja co *cztery* lata przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z postępów państw członkowskich w zwiększaniu liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii. Na podstawie przekazanych informacji Komisja *w stosownych przypadkach* opracowuje plan działania i proponuje zalecenia i środki *zgodnie z art. 34* rozporządzenia (UE) 2018/...⁺ w celu zwiększenia liczby takich budynków oraz zachęcenia do opracowywania najlepszych praktyk w odniesieniu do racjonalnego pod względem kosztów przekształcania istniejących budynków w budynki o niemal zerowym zużyciu energii.”;

4) w art. 10 skreśla się ust. 2 i 3;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić tytuł i numer odpowiadający procedurze (COD) 2016/0375 (zarządzanie).

5) *art. 14 ust. 3 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:*

„Takie sprawozdanie przekazuje się Komisji w ramach zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu sporządzanych przez państwa członkowskie, o których mowa art. 3 rozporządzenia (UE) 2018/...⁺”;

6) *w art. 15 ust. 3 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:*

„Takie sprawozdanie przekazuje się Komisji w ramach zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu sporządzanych przez państwa członkowskie, o których mowa w art. 3 rozporządzenia (UE) 2018/...⁺”. ”.

Artykuł 54

Zmiany w dyrektywie 2012/27/UE

W dyrektywie 2012/27/UE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) skreśla się art. 4;
- 2) w art. 18 ust. 1 skreśla się lit. e);

⁺ Dz.U.: proszę wstawić tytuł i numer odpowiadający procedurze (COD) 2016/0375 (zarządzanie).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić tytuł i numer odpowiadający procedurze (COD) 2016/0375 (zarządzanie).

3) w art. 24 wprowadza się następujące zmiany:

a) skreśla się ust. 1, 3, 4 i 11;

b) *skreśla się ust. 2;*

4) skreśla się załącznik XIV.

Artykuł 55

Zmiana w dyrektywie 2013/30/UE

Art. 25 ust. 1 dyrektywy 2013/30/UE otrzymuje brzmienie:

„1. Co roku państwa członkowskie przekazują Komisji, w ramach rocznych sprawozdań, o których mowa w art. 26 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/...^{*,+}, informacje określone w załączniku IX pkt 3.

* Dz.U. L ...”.

Artykuł 56

Zmiany w dyrektywie (UE) 2015/652

W dyrektywie (UE) 2015/652 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Co roku do dnia 31 grudnia państwa członkowskie przekazują Komisji dane za poprzedni rok kalendarzowy dotyczące zgodności z art. 7a dyrektywy 98/70/WE, określone w załączniku III do niniejszej dyrektywy.”;

2) w załączniku I część 2 skreśla się pkt **1 lit. h)**, pkt 2, 3, 4 i 7;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić tytuł, numer i odniesienie do Dz.U. odpowiadające procedurze (COD) 2016/0375 (zarządzanie).

- 3) w załączniku III wprowadza się następujące zmiany:
- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Państwa członkowskie składają sprawozdanie zawierające dane wymienione w pkt 3. Dane te muszą dotyczyć wszystkich paliw i całej energii wprowadzonych do obrotu w każdym z państw członkowskich. W przypadku mieszania różnych biopaliw z paliwami kopalnymi muszą zostać dostarczone dane dotyczące każdego biopaliwa.”;
- b) w pkt 3 skreśla się lit. e) i f);
- 4) w załączniku IV wprowadza się następujące zmiany:
- a) skreśla się następujące wzory do celów przekazywania informacji dla zachowania spójności zgłoszonych danych:
- Pochodzenie – pojedynczy dostawcy
 - Pochodzenie – dostawcy prowadzący wspólną sprawozdawczość
 - Miejsce zakupu;
- b) w uwagach dotyczących formatu skreśla się pkt 8 i 9.

Artykuł 57

Uchylenie

Rozporządzenie (UE) nr 525/2013 traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2021 r. z zastrzeżeniem przepisów przejściowych określonych w art. 58, z **wyjątkiem art. 26 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 525/2013 , który traci moc od dnia... [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]**. Odesłania do uchylonego rozporządzenia traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia zgodnie z tabelą korelacji w załączniku XIII.

Artykuł 58

Przepisy przejściowe

Na zasadzie odstępstwa od art. 57 niniejszego rozporządzenia art. 7 i art. 17 ust. 1 lit. a) i d) rozporządzenia (UE) nr 525/2013 stosuje się nadal do sprawozdań zawierających dane wymagane na mocy tych artykułów w odniesieniu do lat 2018, 2019 i 2020.

Art. 11. ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 525/2013 stosuje się nadal do drugiego okresu rozliczeniowego protokołu z Kioto.

Art. 19 rozporządzenia (UE) nr 525/2013 stosuje się nadal do przeglądów danych z wykazów gazów cieplarnianych w odniesieniu do lat 2018, 2019 i 2020.

Art. 22 rozporządzenia (UE) nr 525/2013 stosuje się nadal w odniesieniu do składania sprawozdania wymaganego na mocy tego artykułu.

W celu zapewnienia spójności i pewności prawa żaden z przepisów niniejszego rozporządzenia nie uniemożliwia stosowania odstępstw na mocy odpowiednich sektorowych aktów ustawodawczych Unii dotyczących energii elektrycznej i gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze elektroenergetycznym.

Artykuł 59

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 40, art. 53 ust. 2, 3 i 4, art. 54 ust. 3 lit. a), art. 54 ust. 4 oraz **art. 55** stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ... dnia ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego

W imieniu Rady

Przewodniczący

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

RAMY OGÓLNE DOTYCZĄCE ZINTEGROWANYCH KRAJOWYCH PLANÓW W DZIEDZINIE ENERGII I KLIMATU

Część 1

Ramy ogólne

SEKCJA A: KRAJOWY PLAN
1. ZARYS OGÓLNY I PROCES OPRACOWYWANIA PLANU
1.1. Streszczenie (i) Polityczny, ekonomiczny, ekologiczny i społeczny kontekst planu (ii) ■ Strategia <i>dotycząca</i> pięciu wymiarów unii energetycznej (iii) Tabela zbiorcza zawierająca kluczowe założenia, polityki i środki planu
1.2. Zarys ogólny obecnego stanu polityki (i) Kontekst krajowego planu dotyczący krajowego i unijnego systemu energetycznego oraz polityki energetycznej (ii) Dotychczasowe polityki i środki klimatyczno-energetyczne <i>dotyczące</i> pięciu wymiarów unii energetycznej (iii) Kluczowe kwestie o znaczeniu transgranicznym (iv) Struktura administracyjna wdrażania krajowych polityk klimatyczno-energetycznych

1.3. Konsultacje z podmiotami krajowymi i unijnymi oraz ich udział, a także wyniki konsultacji

- (i) Udział parlamentu narodowego
- (ii) Udział władz lokalnych i regionalnych
- (iii) Konsultacje z zainteresowanymi stronami, w tym z partnerami społecznymi, oraz zaangażowanie społeczeństwa *i obywateli*
- (iv) Konsultacje z innymi państwami członkowskimi
- (v) Procedura iteracyjna z udziałem Komisji

1.4. Współpraca regionalna w przygotowywaniu planu

- (i) Elementy podlegające wspólnemu lub skoordynowanemu planowaniu z udziałem innych państw członkowskich
- (ii) Wyjaśnienie sposobu uwzględnienia współpracy regionalnej w planie

2. KRAJOWE ZAŁOŻENIA I CELE

2.1. Wymiar „obniżenie emisyjności”

2.1.1. Emisje i pochłanianie gazów cieplarnianych ■⁴¹

- (i) *Elementy określone w art. 4 lit. a) pkt 1*
- (ii) W stosownych przypadkach inne krajowe założenia i cele zgodne z *Porozumieniem paryskim* i istniejącymi długoterminowymi strategiami ■. W stosownych przypadkach *w odniesieniu do wkładu w ogólne zobowiązanie Unii do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych* – inne założenia i cele, w tym cele sektorowe i cele związane z przystosowaniem się do zmian klimatu, *jeżeli takie dane są dostępne*

2.1.2. Energia ze źródeł odnawialnych ■

- (i) *Elementy określone w art. 4 lit. a) pkt 2*
■
- (ii) *Szacunkowe* trajektorie sektorowego udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii w latach 2021–2030 w sektorach elektroenergetycznym, ciepłowniczym i chłodniczym oraz transportu
- (iii) *Szacunkowe* trajektorie według technologii energii ze źródeł odnawialnych, których wykorzystanie przewiduje dane państwo członkowskie w celu osiągnięcia ogólnych i sektorowych trajektorii w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w latach 2021–2030, w tym łączne oczekiwane zużycie energii końcowej brutto według technologii i sektora, w Mtoe, i łączna planowana moc zainstalowana brutto (z podziałem na nowe zdolności i modernizacje) według

⁴¹ Należy zapewnić spójność z długoterminowymi strategiami zgodnie z art. 15.

technologii i sektora, w MW

- (iv) ***Szacunkowe*** trajektorie popytu na bioenergię, z podziałem na sektor ogrzewania, elektroenergetyczny i transportowy, oraz podaży biomasy z podziałem na surowce i pochodzenia (rozdzielenie na produkcję krajową i import). W przypadku biomasy leśnej – ocena jej źródła i wpływ na pochłanianie gazów cieplarnianych przez sektor LULUCF
- (v) W stosownych przypadkach inne krajowe trajektorie i założenia, w tym długoterminowe i sektorowe (np. ■ udział energii ze źródeł odnawialnych w systemach ciepłowniczych, wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w budynkach, energia ze źródeł odnawialnych wytwarzana przez miasta, społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej i prosumentów energii odnawialnej, ***energia odzyskiwana w procesie utylizacji osadów pochodzących z oczyszczania ścieków***)

2.2. Wymiar „efektywność energetyczna”

- (i) *Elementy określone w art. 4 lit. b)*

■

- (ii) *Kamienie milowe na lata 2030, 2040 i 2050, ustalone na szczeblu krajowym wymierne wskaźniki postępów oraz ich wkłady w unijne cele dotyczące efektywności energetycznej zawarte w planie działania określonym w długoterminowych strategiach renowacji krajowych zasobów **budynków** mieszkalnych i niemieszkalnych, zarówno publicznych, jak i prywatnych, zgodnie z art. 2a dyrektywy 2010/31/UE*

■

- (iii) W stosownych przypadkach inne założenia krajowe, w tym długoterminowe cele lub strategie i cele sektorowe, *oraz* założenia krajowe w takich obszarach jak efektywność energetyczna sektora transportowego, a także w odniesieniu do systemu ciepłowniczego i chłodniczego

2.3. Wymiar „bezpieczeństwo energetyczne”

- (i) *Elementy określone w art. 4 lit. c)*

- (ii) *Krajowe założenia w zakresie zwiększania dywersyfikacji źródeł energii i dostaw z państw trzecich, ukierunkowane na zwiększenie odporności regionalnych i krajowych systemów energetycznych*

- (iii) *W stosownych przypadkach* założenia krajowe dotyczące zmniejszenia uzależnienia od importu energii z państw trzecich, *ukierunkowane na zwiększenie odporności krajowych i regionalnych systemów energetycznych*

■

- (iv) Krajowe założenia dotyczące *zwiększenia elastyczności krajowego systemu energetycznego, zwłaszcza za pomocą środków dotyczących wykorzystywania krajowych źródeł energii, odpowiedzi odbioru i magazynowania energii*

2.4. Wymiar „wewnętrzny rynek energii”

2.4.1. Międzysystemowe połączenia elektroenergetyczne

- (i) Poziom międzysystemowych połączeń elektroenergetycznych, który dane państwo członkowskie planuje osiągnąć w 2030 r., z *uwzględnieniem celu międzysystemowych połączeń elektroenergetycznych na rok 2030 wynoszącego co najmniej 15 %, wraz ze strategią określającą poziom na kolejne lata począwszy od 2021 r., opracowaną w ścisłej współpracy z zainteresowanymi państwami członkowskimi, z uwzględnieniem celu połączeń międzysystemowych w 2020 r. wynoszącego 10 % oraz następujących wskaźników pilnej potrzeby podjęcia działań:*

- 1) *różnica w cenie na rynku hurtowym przekraczająca orientacyjny próg 2 EUR/MWh między państwami członkowskimi, regionami lub obszarami rynkowymi;*
- 2) *nominalna zdolność przesyłowa połączeń międzysystemowych poniżej 30 % maksymalnego zapotrzebowania na moc;*
- 3) *nominalna zdolność przesyłowa połączeń międzysystemowych poniżej 30 % mocy zainstalowanej ze źródeł odnawialnych.*

Każde nowe połączenie międzysystemowe jest przedmiotem analizy kosztów i korzyści społeczno-ekonomicznych i środowiskowych, i jest realizowane tylko wtedy, gdy potencjalne korzyści przewyższają koszty

2.4.2. Infrastruktura do przesyłu energii

- (i) Kluczowe **projekty** dotyczące infrastruktury przesyłu energii elektrycznej i gazu *oraz, w stosownych przypadkach, projekty modernizacji*, niezbędne do realizacji założeń i osiągnięcia celów w **pięciu** wymiarach *strategii unii energetycznej*

- (ii) W stosownych przypadkach – główne przewidziane projekty infrastrukturalne inne niż projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania (PWZ)⁴²

2.4.3. Integracja rynku

- (i) Założenia krajowe dotyczące innych aspektów wewnętrznego rynku energii, np. *zwiększenia elastyczności systemu, zwłaszcza w związku ze wspieraniem ustalania cen energii elektrycznej z zachowaniem zasad konkurencji, zgodnie z odpowiednimi przepisami sektorowymi, integracji i łączenia rynków, z myślą o zwiększeniu możliwości handlu w ramach istniejących połączeń międzysystemowych, inteligentnych sieci, agregowania, odpowiedzi odbioru, magazynowania, wytwarzania rozproszonego, mechanizmów sterowania ruchem sieciowym, redysponowania i ograniczania mocy, a także sygnałów cenowych w czasie rzeczywistym*, wraz z terminami osiągnięcia tych założeń
- (ii) *W stosownych przypadkach założenia krajowe dotyczące niedyskryminacyjnego udziału energii ze źródeł odnawialnych, odpowiedzi odbioru oraz magazynowania, w tym z wykorzystaniem agregowania na wszystkich rynkach energii, wraz z terminami osiągnięcia tych założeń*
- (iii) *W stosownych przypadkach założenia krajowe dotyczące zapewnienia konsumentom udziału w systemie energetycznym oraz czerpania korzyści z prosumpcji i nowych technologii, w tym inteligentnych liczników*
- (iv) Założenia krajowe dotyczące zapewnienia wystarczalności systemu elektroenergetycznego, jak również elastyczności systemu

⁴²

Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, uchylającym decyzję nr 1364/2006/WE oraz zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 713/2009, (WE) nr 714/2009 i (WE) nr 715/2009 (Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 39).

energetycznego w odniesieniu do produkcji energii ze źródeł odnawialnych, wraz z terminami osiągnięcia tych założeń

- (v) *W stosownych przypadkach* założenia krajowe dotyczące ochrony konsumentów energii i poprawy konkurencyjności sektora detalicznego obrotu energią

2.4.4. Ubóstwo energetyczne

W stosownych przypadkach założenia krajowe dotyczące ubóstwa energetycznego, wraz z terminami osiągnięcia tych założeń

2.5. Wymiar „badania naukowe, innowacje i konkurencyjność”

- (i) Krajowe założenia i cele dotyczące finansowania publicznych i – *jeżeli takie dane są dostępne* – prywatnych badań naukowych oraz innowacji dotyczących unii energetycznej, w tym w stosownym przypadku harmonogram realizacji tych założeń ■
- (ii) *Jeżeli takie dane są dostępne – krajowe założenia na rok 2050 dotyczące promowania czystych technologii energetycznych i* – w stosownych przypadkach – krajowe założenia, w tym cele długoterminowe (na 2050 r.), dotyczące wykorzystywania technologii niskoemisyjnych, z uwzględnieniem obniżania emisyjności energochłonnych i wysokoemisyjnych gałęzi przemysłu oraz, w stosownych przypadkach, odpowiedniej infrastruktury na potrzeby transportu i magazynowania dwutlenku węgla
- (iii) *W stosownych przypadkach* założenia krajowe w zakresie konkurencyjności

3. POLITYKI I ŚRODKI

3.1. Wymiar „obniżenie emisyjności”

3.1.1. Emisje i pochłanianie gazów cieplarnianych ■

- (i) Polityki i środki służące do osiągnięcia celu określonego zgodnie z rozporządzeniem **(UE) 2018/842**, jak wskazano w pkt 2.1.1, oraz polityki i środki mające na celu spełnienie wymogów określonych w rozporządzeniu **(UE) 2018/841**, obejmujące wszystkie najważniejsze sektory wysokoemisyjne oraz sektory związane ze zwiększaniem pochłaniania, z długoterminową wizją i celem zakładającym przejście na gospodarkę niskoemisyjną ■ i osiągnięcie równowagi między emisjami a pochłanianiem zgodnie z Porozumieniem paryskim
- (ii) *W stosownych przypadkach* współpraca regionalna w tym obszarze
- (iii) W stosownych przypadkach, bez uszczerbku dla możliwości stosowania przepisów dotyczących pomocy państwa, środki finansowe w tym obszarze na szczeblu krajowym, z uwzględnieniem wsparcia Unii i wykorzystania funduszy Unii

3.1.2. Energia ze źródeł odnawialnych ■

- (i) Polityki i środki służące realizacji krajowych wkładów do wiążącego unijnego celu w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na rok 2030 i trajektorii, *o których mowa w art. 4 lit. a) pkt 2, a w stosownych przypadkach lub jeżeli takie dane są dostępne – elementy* przedstawione w pkt 2.1.2 niniejszego załącznika, z uwzględnieniem środków odnoszących się do konkretnych sektorów i technologii⁴³
- (ii) *W stosownych przypadkach* specjalne środki na rzecz współpracy regionalnej, a także – *nieobowiązkowo* – szacunkowa nadwyżka

⁴³ Planując powyższe środki, państwa członkowskie uwzględniają koniec cyklu eksploatacji istniejących instalacji i potencjał w zakresie modernizacji.

produkcji energii ze źródeł odnawialnych, którą można przekazać do innych państw członkowskich w celu realizacji wkładu krajowego i trajektorii przedstawionych w pkt 2.1.2

- (iii) *W stosownych przypadkach* specjalne środki w zakresie wsparcia finansowego, w tym wsparcia Unii i wykorzystania funduszy UE, w celu propagowania wytwarzania i wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych w sektorach elektroenergetycznym, ciepłowniczo-chłodniczym oraz transportowym
- (iv) *W stosownych przypadkach ocena wsparcia na rzecz energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, którą państwa członkowskie mają przeprowadzić zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy (UE) 2018/...* ⁺
- (v) Specjalne środki w celu wprowadzenia *jednego lub większej liczby punktów kontaktowych*, usprawnienia procedur administracyjnych, zapewnienia informacji i szkoleń oraz *ulstwienia upowszechnienia się umów o zakup energii*

Podsumowanie polityk i środków ujętych w ramach wsparcia, które państwa członkowskie mają wdrożyć zgodnie z art. 21 ust. 6 i art. 22 ust. 5 dyrektywy (UE) 2018/..., ⁺ by wspierać i ułatwiać rozwój prosumpcji energii i społeczności wytwarzających taką energię

- (vi) Ocena konieczności budowania nowej infrastruktury na potrzeby systemu ciepłowniczego i chłodniczego wytwarzanego z odnawialnych źródeł
- (vii) *W stosownych przypadkach* specjalne środki w zakresie promocji wykorzystania energii z biomasy, zwłaszcza wykorzystania nowych rodzajów biomasy, uwzględniające:
 - dostępność biomasy, *w tym zrównoważonej biomasy*: zarówno

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

potencjał krajowy, jak i import z państw trzecich

– inne możliwości wykorzystania biomasy w innych sektorach (rolnictwie, sektorach związanych z leśnictwem); a także środki na rzecz zrównoważonej produkcji i wykorzystania biomasy

3.1.3. Inne elementy tego wymiaru

- (i) W stosownych przypadkach polityki i środki krajowe mające wpływ na sektor objęty EU ETS oraz ocena komplementarności i wpływu na system EU ETS

I

- (ii) W stosownych przypadkach polityki i środki na rzecz osiągnięcia innych krajowych celów
- (iii) Polityki i środki na rzecz wdrożenia mobilności niskoemisyjnej (w tym elektryfikacji transportu)
- (iv) *W stosownych przypadkach krajowe polityki, harmonogramy i środki zaplanowane w celu stopniowego wycofywania dotacji w energetyce, zwłaszcza do paliw kopalnych*

3.2. Wymiar „efektywność energetyczna” ■

Planowane polityki, środki oraz programy na rzecz osiągnięcia orientacyjnych krajowych **wkładów** w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r, a także innych założeń, o których mowa w pkt 2.2, z uwzględnieniem planowanych środków i instrumentów (również finansowych) mających na celu poprawę charakterystyki energetycznej budynków, w szczególności w odniesieniu do następujących aspektów:

- (i) Systemy zobowiązujące do efektywności energetycznej i alternatywne środki *w dziedzinie polityki* zgodnie z art. 7a i 7b dyrektywy 2012/27/UE i przygotowywane zgodnie z załącznikiem II
- (ii) Długoterminowa strategia *renowacji mająca na celu wsparcie* renowacji krajowych zasobów *budynków* mieszkalnych i *niemieszkalnych*, zarówno publicznych, jak i prywatnych⁴⁴, w tym polityki, środki i *działania* mające stymulować gruntowne i racjonalne pod względem kosztów *renowacje oraz polityki i działania ukierunkowane na krajowe zasoby budynków o najgorszej charakterystyce energetycznej, zgodnie z art. 2a dyrektywy 2010/31/UE*
- (iii) Opis polityki i środków mających propagować usługi energetyczne w sektorze publicznym oraz środków mających na celu usunięcie barier prawnych i pozaprawnych, które utrudniają upowszechnianie się umów o poprawę efektywności energetycznej i innych modeli usług z zakresu efektywności energetycznej⁴⁵
- (iv) Inne planowane polityki, środki oraz programy na rzecz osiągnięcia orientacyjnych krajowych **wkładów** w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r, a także innych założeń przedstawionych w pkt 2.2 (np. środki mające propagować wzorcową rolę budynków publicznych i zamówień publicznych uwzględniających kwestie

⁴⁴ Zgodnie z art. 2a dyrektywy 2010/31/UE.

⁴⁵ Zgodnie z art. 18 dyrektywy 2012/27/UE.

efektywności energetycznej, środki mające na celu propagowanie audytów energetycznych i systemów zarządzania energią⁴⁶, środki w zakresie informacji i szkoleń dla odbiorców⁴⁷, a także pozostałe środki na rzecz efektywności energetycznej⁴⁸)

(v) *W stosownych przypadkach opis polityk i środków służących propagowaniu roli lokalnych wspólnot energetycznych polegającej na przyczynianiu się do wdrażania polityk i środków, o których mowa w ppkt (i), (ii), (iii) i (iv)*

(vi) Opis środków służących rozwijaniu środków mających na celu wykorzystanie potencjału efektywności energetycznej infrastruktury gazowej i elektroenergetycznej⁴⁹

(vii) W stosownych przypadkach współpraca regionalna w tym obszarze

(viii) Środki finansowe, w tym wsparcie Unii i wykorzystanie funduszy UE, w tym obszarze na poziomie krajowym

⁴⁶ Zgodnie z art. 8 dyrektywy 2012/27/UE.

⁴⁷ Zgodnie z art. 12 i 17 dyrektywy 2012/27/UE.

⁴⁸ Zgodnie z art. 19 dyrektywy 2012/27/UE.

⁴⁹ Zgodnie z art. 15 ust. 2 dyrektywy 2012/27/UE.

3.3. Wymiar „bezpieczeństwo energetyczne”⁵⁰

- (i) Polityki i środki *dotyczące elementów* określonych w pkt 2.3⁵¹
- (ii) Współpraca regionalna w tym obszarze
- (iii) W stosownych przypadkach środki finansowe, w tym wsparcie Unii i wykorzystanie funduszy Unii, w tym obszarze na poziomie krajowym

3.4. Wymiar „wewnętrzny rynek energii”⁵²

3.4.1. Infrastruktura elektroenergetyczna

- (i) Polityki i środki dotyczące osiągnięcia docelowego poziomu połączeń międzysystemowych, *o którym mowa w art. 4 lit. d)*
- (ii) Współpraca regionalna w tym obszarze⁵³
- (iii) W stosownych przypadkach środki finansowe, w tym wsparcie Unii i wykorzystanie funduszy Unii, w tym obszarze na poziomie krajowym

3.4.2. Infrastruktura do przesyłu energii

- (i) Polityki i środki *dotyczące elementów określonych* w pkt 2.4.2, z uwzględnieniem – w stosownych przypadkach – specjalnych środków

⁵⁰ Polityki i środki muszą odzwierciedlać zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”.

⁵¹ Spójność zapewnia się za pomocą planów działań zapobiegawczych i planów na wypadek sytuacji nadzwyczajnej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczącym środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylającym rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (Dz.U. L 280 z 28.10.2017, s. 1) oraz za pomocą planów gotowości do ryzyka zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/... [zaproponowanym w dokumencie COM(2016)0862 w sprawie gotowości do ryzyka w sektorze energii elektrycznej i uchylającym dyrektywę 2005/89/WE].

⁵² Polityki i środki muszą odzwierciedlać zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”.

⁵³ Poza grupami regionalnymi PWZ ustanowionymi zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 347/2013.

umożliwiających realizację projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania i innych kluczowych projektów infrastrukturalnych

- (ii) Współpraca regionalna w tym obszarze⁵⁴
- (iii) W stosownych przypadkach środki finansowe, w tym wsparcie Unii i wykorzystanie funduszy Unii, w tym obszarze na poziomie krajowym

3.4.3. Integracja rynku

- (i) Polityki i środki *dotyczące elementów* określonych w pkt 2.4.3
 - (ii) Środki zwiększające elastyczność systemu energetycznego w odniesieniu do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, *np. inteligentne sieci, agregowanie odpowiedzi odbioru, magazynowanie, wytwarzanie rozproszone, mechanizmy sterowania ruchem sieciowym, redysponowania i ograniczania mocy, a także sygnały cenowe w czasie rzeczywistym*, w tym wprowadzenie łączenia rynków dnia bieżącego i transgranicznych rynków bilansujących
 - (iii) *W stosownych przypadkach środki służące zapewnieniu niedyskryminacyjnego udziału energii ze źródeł odnawialnych, odpowiedzi odbioru i magazynowania, w tym z wykorzystaniem agregowania, na wszystkich rynkach energii*
- I**
- (iv) Polityki i środki mające na celu ochronę konsumentów, szczególnie odbiorców wrażliwych i, *w stosownych przypadkach*, dotkniętych ubóstwem energetycznym, oraz poprawę konkurencyjności i kwestionowalności detalicznego rynku energii
 - (v) Opis środków umożliwiających i rozwijających odpowiedź odbioru, w tym środków dotyczących taryf w celu wspierania dynamicznego

⁵⁴ Poza grupami regionalnymi PWZ ustanowionymi zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 347/2013.

ustalania cen⁵⁵

3.4.4. Ubóstwo energetyczne

- (i) *W stosownych przypadkach* polityki i środki służące osiągnięciu założeń określonych w pkt 2.4.4

3.5. Wymiar „badania naukowe, innowacje i konkurencyjność”

- (i) Polityki i środki *dotyczące elementów* określonych w pkt 2.5
- (ii) *W stosownych przypadkach* współpraca w tym zakresie z innymi państwami członkowskimi, z uwzględnieniem, *w razie potrzeby*, informacji o tym, jak przeniesiono założenia i polityki planu EPSTE na warunki krajowe
- (iii) W stosownych przypadkach środki finansowe, w tym wsparcie Unii i wykorzystanie funduszy Unii, w tym obszarze na poziomie krajowym

⁵⁵ Zgodnie z art. 15 ust. 8 dyrektywy 2012/27/UE.

SEKCJA B: PODSTAWA ANALITYCZNA⁵⁶

4. OBECNA SYTUACJA I PROGNOZY PRZY ISTNIEJĄCYCH POLITYKACH I ŚRODKACH^{57, 58}

4.1. Prognozowane kształtowanie się głównych czynników zewnętrznych mających wpływ na rozwój sytuacji w systemie energetycznym i emisje gazów cieplarnianych

- (i) Prognozy makroekonomiczne (PKB i przyrost ludności)
- (ii) Zmiany sektorowe mające wpływ na system energetyczny i emisje gazów cieplarnianych
- (iii) Globalne trendy w energetyce, międzynarodowe ceny paliw kopalnych, ceny uprawnień do emisji dwutlenku węgla w EU ETS
- (iv) Zmiany kosztów technologii

⁵⁶ Szczegółowy wykaz parametrów i zmiennych, które należy podawać w sekcji B niniejszego planu, znajduje się w części 2.

⁵⁷ Obecna sytuacja musi odzwierciedlać stan faktyczny w dniu przedłożenia krajowego planu (lub w najpóźniejszym możliwym terminie). Istniejące polityki i środki obejmują wdrożone i przyjęte polityki i środki. Przyjęte polityki i środki to polityki i środki, w odniesieniu do których przyjęto oficjalną decyzję rządu przed datą przedłożenia krajowego planu i istnieje wyraźne zobowiązanie do ich wdrożenia. Wdrożone polityki i środki to polityki i środki, do których w dniu przedłożenia zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii lub klimatu lub zintegrowanego krajowego sprawozdania z postępów w dziedzinie energii i klimatu stosuje się co najmniej jedno z poniższych kryteriów: obowiązują mające bezpośrednie zastosowanie przepisy europejskie lub przepisy krajowe, zawarto co najmniej jedną dobrowolną umowę, przyznano środki finansowe, zmobilizowano zasoby ludzkie.

⁵⁸ Wybór czynników zewnętrznych może się opierać na założeniach przedstawionych w unijnym scenariuszu odniesienia na 2016 r. lub w innych późniejszych scenariuszach strategicznych dla tych samych zmiennych. Poza tym wyniki unijnego scenariusza odniesienia na 2016 r. dla poszczególnych państw członkowskich oraz wyniki późniejszych scenariuszy strategicznych mogą również stanowić przydatne źródło informacji przy opracowywaniu prognoz przy istniejących politykach i środkach oraz ocen skutków.

4.2. Wymiar „obniżenie emisyjności”

4.2.1. Emisje i pochłanianie gazów cieplarnianych

- (i) Trendy w zakresie obecnych emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w EU ETS oraz w sektorach LULUCF, a także w różnych sektorach energetycznych
- (ii) Prognozy dotyczące zmian w sektorach przy istniejących politykach i środkach krajowych i unijnych przynajmniej do roku 2040 (z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030)

4.2.2. Energia ze źródeł odnawialnych

- (i) Obecny udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w różnych sektorach (ciepłowniczym i chłodniczym, elektroenergetycznym oraz transportowym), z podziałem na technologie w każdym z tych sektorów
- (ii) ***Orientacyjne*** prognozy dotyczące rozwoju przy istniejących politykach ■ na rok 2030 (*z perspektywą do roku 2040*)

4.3. Wymiar „efektywność energetyczna”

- (i) Obecne zużycie energii pierwotnej i końcowej przez gospodarkę i z podziałem na sektory (w tym przemysł, budynki mieszkalne, usługi i transport)
- (ii) Obecny potencjał zastosowania wysokosprawnej kogeneracji oraz sprawnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego⁵⁹
- (iii) Prognozy uwzględniające istniejące polityki, środki i programy dotyczące efektywności energetycznej opisane w pkt 1.2 ppkt (ii), w zakresie zużycia energii pierwotnej i końcowej dla każdego sektora

⁵⁹ Zgodnie z art. 14 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE.

przynajmniej do roku 2040 (z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030)⁶⁰

- (iv) Optymalne pod względem kosztów poziomy wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej wynikające z obliczeń krajowych zgodnie z art. 5 dyrektywy 2010/31/UE

⁶⁰ Taka prognoza odniesienia zakładająca działanie bez zmian stanowi podstawę opisanego w pkt 2.3 celu w zakresie zużycia energii końcowej i pierwotnej na rok 2030 oraz podstawę współczynników przeliczeniowych.

4.4. Wymiar „bezpieczeństwo energetyczne”

- (i) Obecny koszyk energetyczny, krajowe zasoby energetyczne, uzależnienie od importu, w tym odpowiednie ryzyko
- (ii) Prognozy dotyczące rozwoju przy istniejących politykach i środkach przynajmniej do roku 2040 (z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030)

4.5. Wymiar „wewnętrzny rynek energii”

4.5.1. Międzysystemowe połączenia elektroenergetyczne

- (i) Obecny poziom połączeń międzysystemowych i główne połączenia międzysystemowe⁶¹
- (ii) Prognozy dotyczące wymogów rozbudowy połączeń międzysystemowych ■ (z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030)⁶²

4.5.2. Infrastruktura do przesyłu energii

- (i) Kluczowe parametry istniejącej infrastruktury przesyłowej energii elektrycznej i gazu⁶³
- (ii) Prognozy dotyczące wymogów rozbudowy sieci co najmniej do roku 2040 (z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030)⁶⁴

4.5.3. Rynki energii elektrycznej i gazu, ceny energii

⁶¹ W odniesieniu do ogólnych zarysów istniejącej infrastruktury przesyłowej opracowanych przez operatorów systemów przesyłowych (OSP).

⁶² W odniesieniu do krajowych planów rozwoju sieci i regionalnych planów inwestycyjnych OSP.

⁶³ W odniesieniu do ogólnych zarysów istniejącej infrastruktury przesyłowej opracowanych przez OSP.

⁶⁴ W odniesieniu do krajowych planów rozwoju sieci i regionalnych planów inwestycyjnych OSP.

- (i) Obecna sytuacja na rynkach energii elektrycznej i gazu, z uwzględnieniem cen energii
- (ii) Prognozy dotyczące rozwoju przy istniejących politykach i środkach przynajmniej do roku 2040 (z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030)

4.6. Wymiar „badania naukowe, innowacje i konkurencyjność”

- (i) Obecna sytuacja sektora technologii niskoemisyjnych i, *w miarę możliwości*, jego pozycja na rynku globalnym (*analizę tę przeprowadza się na szczeblu unijnym lub globalnym*)
- (ii) Obecny poziom nakładów publicznych i, *jeśli dane takie są dostępne*, prywatnych na badania naukowe i innowacje w zakresie technologii niskoemisyjnych, obecna liczba patentów oraz obecna liczba osób prowadzących badania naukowe
- (iii) *Rozbicie obecnych elementów ceny składających się na trzy główne składniki ceny (energia, sieć, podatki/opłaty)*
- (iv) *Opis dotacji w dziedzinie energii, w tym dotacji do paliw kopalnych*

I

5. OCENA SKUTKÓW PLANOWANYCH POLITYK I ŚRODKÓW⁶⁵

5.1. Skutki planowanych polityk i środków opisanych w pkt 3 dla systemu energetycznego i emisji gazów cieplarnianych oraz ich pochłaniania, w tym porównanie z prognozami przy istniejących politykach i środkach (opisanymi w pkt 4).

- (i) Prognozy dotyczące rozwoju systemu energetycznego i emisji gazów cieplarnianych oraz ich pochłaniania, a także, *w stosownych przypadkach*, emisji substancji zanieczyszczających powietrze zgodnie z dyrektywą *Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284* w ramach planowanych polityk i środków przynajmniej na

⁶⁵

Planowane polityki i środki są omawianymi możliwościami, co do których istnieją realistyczne szanse przyjęcia i wdrożenia po dacie przedłożenia planu krajowego. Prognozy zgodne z pkt 5.1 ppkt (i) obejmują zatem nie tylko wdrożone i przyjęte polityki i środki (prognozy przy istniejących politykach i środkach), ale również planowane polityki i środki.

dziesięć lat po okresie obowiązywania planu (z uwzględnieniem ostatniego roku okresu obowiązywania planu), w tym odpowiednie polityki i środki Unii.

- (ii) Ocena interakcji politycznych (między istniejącymi i planowanymi politykami i środkami w ramach jednego wymiaru polityki oraz między istniejącymi i planowanymi politykami i środkami dotyczącymi różnych wymiarów) przynajmniej do ostatniego roku okresu objętego planem, *pozwalająca w szczególności dogłębnie zrozumieć wpływ polityki w dziedzinie efektywności energetycznej i oszczędności energii na wymiarowanie systemu energetycznego oraz zmniejszyć ryzyko inwestycji osieroconych w obszarze dostaw energii*
- (iii) *Ocena wzajemnego wpływu istniejących i planowanych polityk i środków oraz pomiędzy tymi politykami i środkami a środkami polityki Unii w dziedzinie klimatu i energii*

5.2. Skutki planowanych polityk i środków opisanych w sekcji 3: skutki makroekonomiczne i, w możliwie jak największym zakresie, skutki zdrowotne, środowiskowe, skutki dla zatrudnienia i kształcenia, a także wpływ na umiejętności w tej dziedzinie i skutki społeczne, w tym aspekty dotyczące sprawiedliwej transformacji (pod względem kosztów i korzyści oraz racjonalności pod względem kosztów), przynajmniej do ostatniego roku okresu objętego planem, w tym porównanie z prognozami przy istniejących politykach i środkach

5.3. Przegląd potrzeb inwestycyjnych

- (i) aktualne przepływy inwestycyjne i zakładane przyszłe inwestycje w odniesieniu do planowanych polityk i środków*
- (ii) czynniki ryzyka sektorowego lub rynkowego bądź bariery w kontekście krajowym lub regionalnym*
- (iii) analiza dodatkowego publicznego wsparcia finansowego lub zasobów mających wyeliminować niedostatki wskazane zgodnie z ppkt (iii)*

5.4. Wpływ planowanych polityk i środków opisanych w pkt 3 na inne państwa członkowskie i współpracę regionalną przynajmniej do ostatniego roku okresu objętego planem, w tym porównanie z prognozami przy istniejących politykach i środkach

- (i) Wpływ na system energetyczny w państwach sąsiednich i w innych państwach członkowskich w regionie, w możliwym zakresie*
- (ii) Wpływ na ceny energii, usługi energetyczne i integrację rynku energii*
- (iii) W stosownych przypadkach wpływ na współpracę regionalną*

Część 2

Wykaz parametrów i zmiennych, które należy podawać w sekcji B planów krajowych^{66 67 68 69}

W części B krajowych planów („Podstawa analityczna”) należy podawać następujące parametry, zmienne, bilanse energetyczne i wskaźniki, *jeśli są wykorzystywane*:

1. Ogólne parametry i zmienne

- 1) Liczba ludności [mln]:
- 2) PKB [mln EUR]
- 3) Sektorowa wartość dodana brutto (w tym główne sektory przemysłowe, budownictwo, usługi i rolnictwo) [mln EUR]
- 4) Liczba gospodarstw domowych [tys.]
- 5) Wielkość gospodarstwa domowego [liczba osób/gospodarstwo domowe]
- 6) Dochód rozporządzalny gospodarstw domowych [EUR]

⁶⁶ W planie obejmującym lata 2021–2030: Dla każdego parametru / każdej zmiennej znajdujących się w wykazie należy w sekcji 4 i 5 podać trendy na lata 2005–2040 (w stosownych przypadkach 2005–2050), z uwzględnieniem roku 2030, w przedziałach pięcioletnich. Należy wskazać, czy parametr opiera się na założeniach zewnętrznych, czy na wynikach modelowania.

⁶⁷ Na ile to możliwe, podawane dane i prognozy powinny się opierać na danych i metodach EUROSTATU wykorzystywanych do przedstawiania statystyki europejskiej w przepisach dotyczących poszczególnych sektorów i powinny być zgodne z tymi danymi i metodami, ponieważ statystyka europejska stanowi podstawowe źródło danych statystycznych wykorzystywanych na potrzeby sprawozdawczości i monitorowania zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 223/2009 w sprawie statystyki europejskiej.

⁶⁸ Uwaga: wszystkie prognozy sporządza się na podstawie cen stałych (ceny z roku 2016 będącego rokiem bazowym).

⁶⁹ Komisja przedstawia zalecenia dotyczące podstawowych parametrów w prognozach, obejmujące co najmniej ceny importowe ropy naftowej, gazu i węgla, a także ceny uprawnień do emisji dwutlenku węgla w EU ETS.

- 7) Liczba pasażerokilometrów: wszystkie rodzaje transportu, tj. podział na transport drogowy (w miarę możliwości oddzielnie samochody i autobusy), kolejowy, lotniczy i żeglugę krajową (w stosownych przypadkach) [mln pkm]
- 8) Tonokilometry transportu towarowego: wszystkie rodzaje transportu z wyjątkiem międzynarodowego transportu morskiego, czyli w podziale na transport drogowy, kolejowy, lotniczy, żeglugę krajową (śródlądową i krajowy transport morski) [mln tkm]
- 9) Międzynarodowe ceny importowe ropy naftowej, gazu i węgla [EUR/GJ lub EUR/toe] **na podstawie** zaleceń Komisji
- 10) Cena uprawnień do emisji dwutlenku węgla w EU ETS [EUR/uprawnienie do emisji] **na podstawie** zaleceń Komisji
- 11) Kurs wymiany walut w stosunku do EUR i USD (w stosownych przypadkach) [EUR/waluta i USD/waluta]
- 12) Liczba stopniodni grzania (HDD)
- 13) Liczba stopniodni chłodzenia (CDD)
- 14) Założenia dotyczące kosztów technologii wykorzystane w tworzeniu modeli dla najważniejszych technologii

2. Bilanse energetyczne i wskaźniki

2.1. Dostawy energii

- 1) Produkcja lokalna z podziałem na rodzaj paliwa (wszystkie produkty energetyczne *produkowane w znaczących ilościach*) [ktoe]
- 2) Import netto z podziałem na rodzaj paliwa (w tym energia elektryczna i rozróżnienie na import netto z UE i spoza UE) [ktoe]
- 3) Uzależnienie od importu z państw trzecich [%]
- 4) Główne źródła importu (państwa) głównych nośników energii (w tym gazu i energii elektrycznej)
- 5) Zużycie krajowe brutto z podziałem na źródło danego rodzaju paliwa (z uwzględnieniem paliw stałych, wszystkich produktów energetycznych: węgla, ropy naftowej i produktów naftowych, gazu ziemnego, energii jądrowej, energii elektrycznej, ciepła pochodnego, odnawialnych źródeł energii, odpadów) [ktoe]

2.2. Energia elektryczna i ciepło

- 1) Produkcja energii elektrycznej brutto [GWh]
- 2) Produkcja energii elektrycznej brutto z podziałem na paliwo (wszystkie produkty energetyczne) [GWh]
- 3) Udział wytwarzania skojarzonego w produkcji energii elektrycznej i ciepła [%]
- 4) Zdolności wytwórcze energii elektrycznej z podziałem na źródła, z uwzględnieniem wyłączeń z eksploatacji i nowych inwestycji [MW]
- 5) Produkcja energii cieplnej w elektrowniach cieplnych
- 6) Produkcja energii cieplnej w elektrociepłowniach, w tym przemysłowego ciepła odpadowego
- 7) Transgraniczna przepustowość połączeń międzysystemowych gazu i energii elektrycznej [definicja dla energii elektrycznej zgodnie z wynikiem trwających rozmów na podstawie celu w zakresie połączeń międzysystemowych wynoszącego 15 %] i prognozowane wskaźniki wykorzystania

2.3. Sektor przemian energetycznych

- 1) Wsad paliwowy w wytwarzaniu energii cieplnej (w tym paliwa stałe, ropa naftowa, gaz) [ktoe]
- 2) Wsad paliwowy w innych procesach konwersji [ktoe]

2.4. Zużycie energii

- 1) Zużycie energii pierwotnej i końcowej [ktoe]
- 2) Zużycie energii końcowej z podziałem na sektory (w tym przemysł, budynki mieszkalne, usługi, rolnictwo i transport (z rozróżnieniem na transport pasażerski i towarowy, jeżeli takie dane są dostępne)) [ktoe]
- 3) Zużycie energii końcowej z podziałem na paliwo (wszystkie produkty energetyczne) [ktoe]
- 4) Końcowe zużycie nieenergetyczne [ktoe]
- 5) Intensywność zużycia energii pierwotnej w gospodarce ogółem (zużycie energii pierwotnej w stosunku do PKB [toe/EUR])
- 6) Intensywność zużycia energii końcowej z podziałem na sektory (w tym przemysł, budynki mieszkalne, usługi i transport (z rozróżnieniem na transport pasażerski i towarowy, jeżeli takie dane są dostępne))

2.5. Ceny

- 1) Ceny energii elektrycznej z podziałem na sektor użytkowników (budynki mieszkalne, przemysł, usługi)
- 2) Krajowe ceny detaliczne paliw (z uwzględnieniem podatków, z podziałem na źródło i sektor) [EUR/ktoe]

2.6. Inwestycje

■ Koszty inwestycji *w sektorach przemian energetycznych, dostaw, przesyłu i dystrybucji energii*

2.7. Odnawialne źródła energii

- 1) Końcowe zużycie energii brutto ze źródeł odnawialnych oraz udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto, z podziałem na sektory (energia elektryczna, ciepłowniczy i chłodniczy, transport) i na technologie
- 2) Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła z odnawialnych źródeł energii w budynkach; z uwzględnieniem, *w miarę dostępności*, zdezagregowanych danych dotyczących energii wytworzonej, zużytej i wprowadzonej do sieci przez systemy fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, systemy zasilane biomasą, pompy ciepła, systemy geotermalne, a także wszystkie inne rozproszone systemy wykorzystujące odnawialne źródła energii
- 3) W stosownych przypadkach inne krajowe trajektorie, w tym długoterminowe lub sektorowe (udział biopaliw produkowanych z roślin spożywczych i biopaliw zaawansowanych, udział energii ze źródeł odnawialnych w systemach ciepłowniczych, jak również energia ze źródeł odnawialnych wytwarzana przez miasta i wspólnoty energetyczne energii ze źródeł odnawialnych).

3. Wskaźniki dotyczące emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych

- 1) Emisje gazów cieplarnianych z podziałem na sektor polityki (EU ETS, wspólny wysiłek redukcyjny i LULUCF)
- 2) Emisje gazów cieplarnianych z podziałem na sektor wg IPCC i na gaz (w stosownych przypadkach zastosować rozróżnienie EU ETS i sektorów objętych decyzją o wspólnym wysiłku redukcyjnym) [tCO₂eq]
- 3) Intensywność emisji dwutlenku węgla dla gospodarki ogółem [tCO₂eq/PKB]
- 4) Wskaźniki dotyczące emisji CO₂
 - a) Intensywność *emisji gazów cieplarnianych w krajowej produkcji energii elektrycznej i ciepła* [tCO₂eq/MWh]
 - b) Intensywność *emisji gazów cieplarnianych w zużyciu* energii końcowej w podziale na sektory ■ [tCO₂eq/toe]
- 5) Wskaźniki dotyczące emisji gazów innych niż CO₂
 - a) Zwierzęta gospodarskie: bydło mleczne [1000 sztuk], bydło innego przeznaczenia [1000 sztuk], owce [1000 sztuk], świnie [1000 sztuk], drób [1000 sztuk]
 - b) Ilość azotu wprowadzana w wyniku stosowania nawozów sztucznych [kt azotu]
 - c) Ilość azotu wprowadzana w wyniku stosowania obornika [kt azotu]
 - d) Azot związany przez uprawy wiążące azot [kt azotu]
 - e) Azot w resztkach poźniwnych odprowadzony do gleby [kt azotu]
 - f) Powierzchnia uprawianych gleb organicznych [ha]
 - g) Wytwarzanie stałych odpadów komunalnych
 - h) Stałe odpady komunalne składowane na składowiskach odpadów

- i) Udział odzysku metanu w łącznej ilości metanu powstającego na składowiskach odpadów [%]

ZAŁĄCZNIK II

Krajowe wkłady w udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 roku

- 1. *Poniższy wzór orientacyjny odzwierciedla obiektywne kryteria wymienione w art. 5 ust. 1 lit. e) ppkt (i)–(iv), wyrażone w punktach procentowych:***
 - a) *wiążący krajowy cel danego państwa członkowskiego na 2020 r. określony w trzeciej kolumnie tabeli w załączniku I do dyrektywy (UE) 2018/...⁺;***
 - b) *zryczałtowany wkład (C_{Flat});***
 - c) *wkład wyliczony na podstawie PKB na mieszkańca (C_{GDP});***
 - d) *wkład wyliczony na podstawie potencjału ($C_{Potential}$);***
 - e) *wkład wyliczony na podstawie poziomu połączeń międzysystemowych danego państwa członkowskiego ($C_{Interco}$).***
- 2. *C_{Flat} jest jednakowe dla wszystkich państw członkowskich. Suma C_{Flat} wszystkich państw członkowskich daje 30 % różnicy między celami Unii na 2030 i na 2020 r.***
- 3. *C_{GDP} jest przydzielane państwom członkowskim na podstawie określanego przez Eurostat wskaźnika PKB na mieszkańca w stosunku do średniej unijnej w latach 2013–2017, według standardów siły nabywczej, przy czym dla każdego poszczególnego państwa członkowskiego pułap tego wskaźnika wynosi 150 % średniej unijnej. Suma C_{GDP} wszystkich państw członkowskich daje 30 % różnicy między celami Unii na 2030 i na 2020 r.***

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

4. *$C_{Potential}$ jest przydzielane państwom członkowskim na podstawie różnicy między udziałem energii ze źródeł odnawialnych w danym państwie członkowskim w 2030 r. zgodnie ze scenariuszem PRIMES a wiążącym celem krajowym na 2020 r. Suma $C_{Potential}$ wszystkich państw członkowskich daje 30 % różnicy między celami Unii na 2030 i na 2020 r.*
5. *$C_{Interco}$ jest przydzielane państwom członkowskim na podstawie wskaźnika udziału elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych w stosunku do średniej unijnej w 2017 r., mierzonego jako stosunek zdolności przesyłowych netto do łącznej zainstalowanej mocy wytwórczej, przy czym dla poszczególnych państw członkowskich pułap tego wskaźnika wynosi 150 % średniej unijnej. Suma $C_{Interco}$ wszystkich państw członkowskich daje 10 % różnicy między celami Unii na 2030 i 2020 r.*

ZAŁĄCZNIK III

ZGŁASZANIE ŚRODKÓW I METOD PAŃSTW CZŁONKOWSKICH SŁUŻĄCYCH WDROŻENIU ART. 7 DYREKTYWY 2012/27/UE

Państwa członkowskie zgłaszają Komisji proponowane przez siebie szczegółowe metody zgodnie z pkt 5 załącznika V do dyrektywy 2012/27/UE na potrzeby prowadzenia systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej i alternatywnych środków *w dziedzinie polityki*, o których mowa w art. 7a i 7b oraz art. 20 ust. 6 tej dyrektywy.

1. **Obliczenie poziomu wymaganych oszczędności energii, które mają zostać osiągnięte w całym okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2030 r., ze wskazaniem, jak uwzględniono następujące elementy:**
 - a) roczne *zużycie* energii *końcowej*, uśrednione w okresie trzech lat (2016, 2017 i 2018) przed dniem 1 stycznia 2019 r. [w ktoe];
 - b) *łączna wartość oszczędności energii końcowej ogółem, która ma zostać osiągnięta [ktoe] zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2012/27/UE;*
 - c) *dane* wykorzystane do obliczenia *zużycia* energii *końcowej oraz źródła tych* danych, w tym uzasadnienie wykorzystania alternatywnych źródeł danych statystycznych oraz wszelkich rozbieżności w uzyskanych wynikach (jeżeli korzystano z innych źródeł niż Eurostat).

2. *Państwa członkowskie, które zdecydują się skorzystać z możliwości przewidzianych w art. 7 ust. 2 dyrektywy 2012/27/UE, zgłaszają również obliczenie poziomu wymaganych oszczędności energii, które mają zostać osiągnięte w całym okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2030 r., wskazując, jak uwzględniono również następujące elementy:*

- a) *ich własny roczny wskaźnik oszczędności;*
- b) *ich własny obliczeniowy poziom bazowy oraz wielkość energii zużytej w transporcie wyłączonej z obliczenia [ktoe];*

■

- c) *obliczoną* łączną wartość oszczędności energii ■ w całym okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2030 r. (przed zastosowaniem wariantów, o których mowa w *art. 7 ust. 4 lit. b)–g) dyrektywy 2012/27/UE*) [ktoe];
- d) zastosowanie *wariantów*, o których mowa w art. 7 ust. 4 lit. b)–g) dyrektywy 2012/27/UE:
 - (i) *zużycie energii końcowej* w kategoriach działalności przemysłowej [ktoe] wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE wyłączone z obliczeń, zgodnie z *art. 7 ust. 4 lit. b) dyrektywy 2012/27/UE*;

- (ii) wartość oszczędności energii [ktoe] osiągniętych w sektorach przemian energetycznych, dystrybucji i przesyłu, *w tym w sprawnej infrastrukturze ciepłowniczej i chłodniczej*, zgodnie z *art. 7 ust. 4 lit. c) dyrektywy 2012/27/UE*;
 - (iii) wartość oszczędności energii [ktoe] uzyskanych w wyniku nowych indywidualnych działań wdrożonych po dniu 31 grudnia 2008 r., które będą nadal przynosić skutki w roku 2020 i w latach następnych, zgodnie z *art. 7 ust. 4 lit. d) dyrektywy 2012/27/UE*;
 - (iv) wartość oszczędności energii [ktoe] *wynikających ze środków w dziedzinie polityki, pod warunkiem że można wykazać, że te środki w dziedzinie polityki prowadzą do podjęcia indywidualnych działań po dniu 1 stycznia 2018 r. i przed dniem 31 grudnia 2020 r., zapewniających oszczędności po dniu 31 grudnia 2020 r.*, zgodnie z *art. 7 ust. 4 lit. e) dyrektywy 2012/27/UE*;
 - (v) *wartość wytworzonej energii [ktoe] w na lub w budynkach przeznaczonych do użytku własnego w wyniku środków polityki mających promować nowe instalacje technologii z zakresu energii odnawialnej*, zgodnie z *art. 7 ust. 4 lit. f) dyrektywy 2012/27/UE*;
 - (vi) *wartość oszczędności energii [ktoe] przekraczających łączną wartość oszczędności energii osiągniętych w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., które państwa członkowskie zaliczają na poczet okresu od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2030 r.* zgodnie z *art. 7 ust. 4 lit. g) dyrektywy 2012/27/UE*;
- e) łączną wartość oszczędności energii ogółem (po zastosowaniu *wariantów, o których mowa w art. 7 ust. 4 lit. b)–g) dyrektywy 2012/27/UE*) ■ .

3. Środki z dziedziny polityki mające na celu realizację wymaganych oszczędności, o których mowa w art. 7 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE:

3.1. Systemy zobowiązujące do efektywności energetycznej, o których mowa w art. 7a dyrektywy 2012/27/UE:

- a) opis systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej;
- b) przewidywane łączne i roczne oszczędności oraz długości okresu(-ów) obowiązywania zobowiązania;
- c) strony zobowiązane i ich obowiązki;
- d) odnośne sektory;
- e) kwalifikowalne działania przewidziane w ramach danego środka;
- f) informacje o zastosowaniu *następujących* przepisów ■ dyrektywy 2012/27/UE:
 - (i) *w stosownych przypadkach* konkretne działania i udział oszczędności, które mają być osiągnięte w gospodarstwach domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym ■ zgodnie z art. 7 ■ ust. 11 ■ ;
 - (ii) oszczędności uzyskane przez dostawców usług energetycznych lub inne osoby trzecie zgodnie z art. 7a ust. 6 lit. b);
 - (iii) „zachowywanie i pożyczanie” zgodnie z art. 7 ■ ust. 6 ■ ;
- g) w stosownych przypadkach informacje o handlu oszczędnościami energii.

3.2. Środki alternatywne, o których mowa w art. 7b i art. 20 ust. 6 dyrektywy 2012/27/UE (z wyjątkiem podatków):

- a) rodzaj środka z dziedziny polityki;
- b) krótki opis środka z dziedziny polityki z uwzględnieniem charakterystyki projektu dla każdego zgłoszonego środka z dziedziny polityki;
- c) przewidywana łączna i roczna wartość oszczędności ogółem dla każdego środka lub wielkość oszczędności energii w odniesieniu do okresów pośrednich;
- d) wdrażające **organy publiczne**, uczestniczące **lub** uprawnione strony oraz ich obowiązki w zakresie wdrożenia środków z dziedziny polityki;
- e) odnośne sektory;
- f) kwalifikowalne działania przewidziane w ramach danego środka;
- g) **w stosownych przypadkach** konkretne środki w dziedzinie polityki lub indywidualne działania zmierzające do likwidacji ubóstwa energetycznego.

3.3. Informacje o środkach podatkowych:

- a) krótki opis środka podatkowego;
- b) okres obowiązywania środka podatkowego;
- c) ***wdrażający organ publiczny***;
- d) przewidywana łączna i roczna wartość oszczędności ogółem dla każdego środka;
- e) odnośne sektory ***i segment podatników***;
- f) ***metoda obliczeniowa***, z określeniem zastosowanej elastyczności cenowej ***i sposobu jej ustalenia***, zgodnie z pkt 4 załącznika V ***do dyrektywy 2012/27/UE***.

4. Metoda obliczeniowa na potrzeby środków zgłoszonych zgodnie z art. 7a, 7b i art. 20 ust. 6 dyrektywy 2012/27/UE (z wyjątkiem środków podatkowych):

- a) zastosowane metody pomiarowe, o których mowa w pkt 1 załącznika V do dyrektywy 2012/27/UE;
- b) metoda podawania oszczędności energii (oszczędności energii pierwotnej lub końcowej);
- c) czas trwania ***środków, tempo zmniejszania się oszczędności z upływem czasu*** i podejście zastosowane w celu uwzględnienia czasu trwania oszczędności;
- d) krótki opis metody obliczania, z uwzględnieniem sposobu zapewniania dodatkowości i istotności oszczędności ***oraz metod i poziomów referencyjnych stosowanych w celu ustalenia oszczędności zakładanych i skalowalnych***;
- e) informacje o sposobie postępowania z ewentualnym dublowaniem się środków i indywidualnych działań w celu unikania podwójnego zaliczania oszczędności energii;
- f) w stosownych przypadkach różne warunki klimatyczne i zastosowane podejście.

5. Monitorowanie i weryfikacja

- a) krótki opis systemu monitorowania i weryfikacji oraz procesu weryfikacji;
- b) wdrażający organ publiczny zarządzający systemem monitorowania i weryfikacji i jego główne obowiązki w zakresie systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej lub środków alternatywnych;
- c) niezależność monitorowania i weryfikacji od stron zobowiązanych, uczestniczących ***lub*** uprawnionych;
- d) statystycznie istotna część środków w zakresie poprawy efektywności energetycznej oraz część i kryteria stosowane w celu zdefiniowania i wyboru próby reprezentatywnej;
- e) obowiązki w zakresie sprawozdawczości dla stron zobowiązanych (oszczędności zrealizowane przez każdą stronę zobowiązaną lub przez każdą podkategorię strony zobowiązanej, a także ogółem w ramach systemu);
- f) publikacja zrealizowanych oszczędności (w każdym roku) w ramach systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej i środków alternatywnych;
- g) informacja o ***przepisach państwa członkowskiego dotyczących*** kar, które ***mają być*** nakładane w przypadku niezgodności;
- h) informacje na temat środków z ***dziedziny polityki*** przewidzianych w przypadku niezadowolających postępów.

ZAŁĄCZNIK IV
OGÓLNE RAMY STRATEGII DŁUGOTERMINOWYCH

1. ZARYS I PROCES OPRACOWYWANIA STRATEGII

1.1. Streszczenie

1.2. Kontekst prawny i polityczny

1.3. Konsultacje społeczne

2. TREŚĆ

**2.1. ŁĄCZNA REDUKCJA EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH I POPRAWA
USUWANIA EMISJI PRZEZ POCHŁANIACZE**

2.1.1. Przewidywana redukcja emisji i poprawa ich usuwania przez pochłaniacze do 2050 r.

**2.1.2. Krajowy cel na rok 2030 i kolejne lata, jeżeli takie informacje są dostępne, oraz
orientacyjne główne etapy przypadające na lata 2040 i 2050**

2.1.3. Polityki i środki w dziedzinie przystosowania się do zmian klimatu

2.2. ENERGIA ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH

**2.2.1. W możliwie największym zakresie szacunkowy prawdopodobny udział energii ze źródeł
odnawialnych w zużyciu energii końcowej do 2050 r.**

2.3. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

2.3.1. W możliwie największym zakresie szacunkowe prawdopodobne zużycie energii do 2050 r.

2.4. Informacje dotyczące konkretnych sektorów

2.4.1. System energetyczny

2.4.1.1. Zamierzona lub prawdopodobna trajektoria lub zakres emisji w przyszłości

2.4.1.2. Ogólny opis głównych czynników poprawy efektywności energetycznej, elastyczności popytu i zużycia energii oraz ich rozwój od roku 2021

2.4.2. Przemysł

2.4.2.1. Oczekiwane redukcje emisji w podziale na sektory i zapotrzebowanie na energię

2.4.2.2. Ogólny przegląd polityk, istniejących planów i środków obniżenia emisyjności zgodnie z opisem zawartym w załączniku I część I sekcja A pkt 2.1

2.4.3. Transport

2.4.3.1. Przewidywane emisje i źródła energii w podziale na środki transportu (np. samochody osobowe i pojazdy dostawcze, drogowy transport ciężarowy, transport morski, lotnictwo, kolej)

2.4.3.2. Możliwe rozwiązania w dziedzinie obniżania emisyjności

2.4.4. Rolnictwo i użytkowanie gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwo (LULUCF)

2.4.4.1. W możliwie największym zakresie oczekiwane emisje w podziale na źródła oraz na emisje poszczególnych gazów cieplarnianych

2.4.4.2. Rozważane możliwe rozwiązania służące redukcji emisji

2.4.4.3. Powiązania z polityką rolną i z polityką rozwoju obszarów wiejskich

3. ***FINANSOWANIE***

3.1. ***Szacowane potrzeby inwestycyjne***

3.2. ***Polityki i środki na rzecz badań, rozwoju i innowacji***

4. ***OCENA SKUTKÓW ASPEKTÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH***

5. ***Załączniki (w stosownych przypadkach)***

5.1. ***Informacje dotyczące modeli (w tym założeń), analiz, wskaźników itp.***

ZAŁĄCZNIK V

INFORMACJE UMIESZCZANE W WYKAZACH EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH

Część 1

Informacje, które należy zamieścić w sprawozdaniach, o których mowa w art. 26 ust. 3:

- a) antropogeniczne emisje gazów cieplarnianych wymienionych w Części 2 niniejszego załącznika oraz antropogeniczne emisje gazów cieplarnianych, o których mowa w art. 2 ust. 1 rozporządzenia **(UE) 2018/842**, w odniesieniu do roku X-2;
- b) dane odnoszące się do antropogenicznych emisji tlenku węgla (CO), dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i lotnych związków organicznych, spójne z danymi zgłoszonymi już zgodnie z art. 8 dyrektywy (UE) **2016/2284**, w odniesieniu do roku X-2;
- c) antropogeniczne emisje gazów cieplarnianych z różnych źródeł oraz usuwania CO₂ przez pochłaniacze w wyniku LULUCF w odniesieniu do roku X-2, zgodnie z metodami określonymi w Części 3 niniejszego załącznika; dane te są również istotne dla sprawozdania na temat zgodności na mocy art. 14 rozporządzenia **(UE) 2018/841**;
- d) wszelkie zmiany w informacjach, o których mowa w lit. a), b) i c), dotyczące lat od odpowiedniego roku lub okresu bazowego do roku X-3, ze wskazaniem powodów tych zmian;
- e) informacje o wskaźnikach określonych w Części 4 niniejszego załącznika, w odniesieniu do roku X-2;

- f) zestawienie informacji dotyczących zakończonych przeniesień zgodnie z art. 5 rozporządzenia (UE) 2018/842 oraz art. **12 i 13** rozporządzenia **(UE) 2018/841** w odniesieniu do roku X-1;
- g) informacje o krokach podjętych w celu poprawy oszacowań w wykazach, w szczególności w obszarach wykazów, w których w wyniku przeglądów eksperckich wprowadzono dostosowania lub uwzględniono zalecenia;
- h) rzeczywisty lub szacowany przydział zweryfikowanych emisji zgłoszonych przez operatorów instalacji zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE do kategorii źródeł w krajowym wykazie gazów cieplarnianych oraz stosunek tych zweryfikowanych emisji do całości zgłoszonych emisji gazów cieplarnianych w tych kategoriach źródeł, w odniesieniu do roku X-2;
- i) **w stosownych przypadkach** wyniki przeprowadzonych kontroli spójności emisji zgłoszonych w wykazach gazów cieplarnianych, w odniesieniu do roku X-2, ze zweryfikowanymi emisjami zgłoszonymi na mocy dyrektywy 2003/87/WE;
- j) **w stosownych przypadkach** wyniki przeprowadzonych kontroli spójności danych wykorzystanych do oszacowania emisji podczas przygotowywania wykazów emisji gazów cieplarnianych, w odniesieniu do roku X-2, z:
 - (i) danymi wykorzystanymi do przygotowania wykazów czynników zanieczyszczenia powietrza na mocy dyrektywy (UE) **2016/2284**;
 - (ii) danymi zgłoszonymi zgodnie z art. 19 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 517/2014 i załącznikiem VII do tego rozporządzenia;
 - (iii) danymi dotyczącymi energii zgłoszonymi zgodnie z art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1099/2008 i załącznikiem B do tego rozporządzenia;

- k) opis *ewentualnych* zmian w krajowym systemie wykazów;
- l) opis *ewentualnych* zmian w krajowym rejestrze;
- m) informacje dotyczące planów zapewniania jakości i kontroli jakości, ogólna ocena niepewności, ogólna ocena kompletności oraz wszelkie inne elementy sprawozdania dotyczącego krajowego wykazu gazów cieplarnianych potrzebne do przygotowania sprawozdania dotyczącego unijnego wykazu gazów cieplarnianych;
- n) informacje o zamiarach państw członkowskich w zakresie wykorzystania mechanizmów elastyczności, o których mowa w art. 5 ust. 4 i 5 **oraz art. 7 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/842, a także wykorzystania dochodów na mocy art. 5 ust. 6 tego rozporządzenia.**

Państwo członkowskie może zwrócić się o odstępstwo od akapitu pierwszego lit. c), aby zastosować inną metodę niż określona w części 3 niniejszego załącznika, jeżeli nie można osiągnąć na czas wymaganego usprawnienia metody, by móc uwzględnić je w wykazach gazów cieplarnianych w okresie od 2021 do 2030 r., lub jeżeli koszt usprawnienia metody byłby nieproporcjonalnie wysoki w stosunku do korzyści płynących ze stosowania takiej metody służącej usprawnieniu rozliczania emisji i pochłaniania z uwagi na małe znaczenie emisji i pochłaniania w danych rezerwuarach węgla. Państwo członkowskie chcące skorzystać z takiego odstępstwa przekazuje Komisji uzasadniony wniosek do dnia 31 grudnia 2020 r., określając termin wprowadzenia usprawnienia metody lub zaproponowania alternatywnej metody, oraz ocenę potencjalnego wpływu na dokładność rozliczania. Komisja może zwrócić się o przekazanie dodatkowych informacji w określonym uzasadnionym terminie. Jeżeli Komisja uzna, że wniosek jest zasadny, przyznaje odstępstwo. Jeżeli Komisja nie przychyli się do wniosku, uzasadnia swoją decyzję.

Część 2

Należy uwzględnić następujące gazy cieplarniane:

Dwutlenek węgla (CO_2)

Metan (CH_4)

Podtlenek azotu (N_2O)

Heksafluorek siarki (SF_6)

Trójfluorek azotu (NF_3)

Fluorowęglowodory (HFC):

— HFC-23 CHF_3

— HFC-32 CH_2F_2

— HFC-41 CH_3F

— HFC-125 CHF_2CF_3

— HFC-134 CHF_2CHF_2

— HFC-134a CH_2FCF_3

— HFC-143 CH_2FCHF_2

— HFC-143a CH_3CF_3

— HFC-152 $\text{CH}_2\text{FCH}_2\text{F}$

— HFC-152a CH_3CHF_2

— HFC-161 $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{F}$

— HFC-227ea $\text{CF}_3\text{CHFCF}_3$

— HFC-236cb $\text{CF}_3\text{CF}_2\text{CH}_2\text{F}$

- HFC-236ea $\text{CF}_3\text{CHFCHF}_2$
- HFC-236fa $\text{CF}_3\text{CH}_2\text{CF}_3$
- HFC-245fa $\text{CHF}_2\text{CH}_2\text{CF}_3$
- HFC-245ca $\text{CH}_2\text{FCF}_2\text{CHF}_2$
- HFC-365mfc $\text{CH}_3\text{CF}_2\text{CH}_2\text{CF}_3$
- HFC-43-10mee $\text{CF}_3\text{CHFCHFCF}_2\text{CF}_3$ lub $(\text{C}_5\text{H}_2\text{F}_{10})$

Perfluorowęglowodory (PFC):

- PFC-14, perfluorometan, CF_4
- PFC-116, perfluoroetan, C_2F_6
- PFC-218, perfluoropropan, C_3F_8
- PFC-318, perfluorocyklobutan, $\text{c-C}_4\text{F}_8$
- Perfluorocyklopropan, $\text{c-C}_3\text{F}_6$
- PFC-3-1-10, perfluorobutan, C_4F_{10}
- PFC-4-1-12, perfluoropentan, C_5F_{12}
- PFC-5-1-14, perfluoroheksan, C_6F_{14}
- PFC-9-1-18, $\text{C}_{10}\text{F}_{18}$

Część 3 – Metody monitorowania i sprawozdawczości w sektorze LULUCF

Jednoznaczne geograficznie dane dotyczące zmiany użytkowania gruntów ***zgodnie z wytycznymi IPCC z 2006 r. dla krajowych wykazów gazów cieplarnianych.***

Metoda poziomu 1 ■ zgodnie z wytycznymi IPCC z 2006 r. dotyczącymi krajowych wykazów gazów cieplarnianych.

W odniesieniu do emisji i pochłaniania w rezerwuarze węgla, który stanowi co najmniej 25–30 % emisji lub pochłaniania w danej kategorii źródła lub pochłaniacza będącej priorytetem w krajowym wykazie państwa członkowskiego, ponieważ jego oszacowanie ma znaczny wpływ na sumaryczny wykaz gazów cieplarnianych tego państwa, jeśli chodzi o bezwzględny poziom emisji i pochłaniania, trend emisji i pochłaniania lub niepewność pod względem emisji i pochłaniania w kategoriach użytkowania gruntów – metoda co najmniej poziomu 2 ■ zgodnie z wytycznymi IPCC z roku 2006 dotyczącymi krajowych wykazów gazów cieplarnianych.

Zachęca się państwa członkowskie do stosowania metody poziomu 3 ■ zgodnie z wytycznymi IPCC z 2006 r. dotyczącymi krajowych wykazów gazów cieplarnianych.

Część 4 – Wskaźniki w wykazach

Nazwa wskaźnika	Wskaźnik
TRANSFORMACJA B0	Swoiste emisje CO₂ w elektrowniach zawodowych i przemysłowych, t/TJ Emisje CO₂ w zawodowych i przemysłowych elektrowniach ciepłych, kt, podzielone przez wszystkie produkty – produkcja z podziałem na zawodowe i przemysłowe elektrownie ciepłe, PJ
TRANSFORMACJA E0	Swoiste emisje CO₂ z elektrowni przemysłowych, t/TJ Emisje CO₂ z elektrowni przemysłowych, kt, podzielone przez wszystkie produkty – produkcja z podziałem na przemysłowe elektrownie ciepłe, PJ
PRZEMYSŁ A1.1	Intensywność całkowitych emisji CO₂ – hutnictwo żelaza i stali, t/mln EUR Emisje CO₂ ogółem dla hutnictwa żelaza i stali, kt, podzielone przez wartość dodaną brutto – hutnictwo żelaza i stali
PRZEMYSŁ A1.2	Intensywność emisji CO₂ związanych z energią w przemyśle chemicznym, t/mln EUR Emisje CO₂ związane z energią w przemyśle chemicznym, kt, podzielone przez wartość dodaną brutto – przemysł chemiczny
PRZEMYSŁ A1.3	Intensywność emisji CO₂ związanych z energią – przemysł produkcji wyrobów szklanych, garncarskich oraz materiałów budowlanych, t/mln EUR Emisje CO₂ związane z energią w odniesieniu do wyrobów szklanych, garncarskich oraz materiałów budowlanych, kt,

Nazwa wskaźnika	Wskaźnik
	podzielone przez wartość dodaną brutto – przemysł wyrobów szklanych, garncarskich oraz materiałów budowlanych
PRZEMYSŁ A1.4	Intensywność emisji CO₂ związanych z energią – przemysł spożywczy, produkcji napojów i tytoniowy, t/mln EUR Emisje CO₂ związane z energią w odniesieniu do przemysłu spożywczego, produkcji napojów i tytoniowego, kt, podzielone przez wartość dodaną brutto – przemysł spożywczy, produkcji napojów i tytoniowy, mln EUR (EC95)

PRZEMYSŁ A1.5	Intensywność emisji CO ₂ związanych z energią – przemysł papierniczy i poligraficzny, t/mln EUR; Emisje CO ₂ związane z energią w odniesieniu do przemysłu papierniczego i poligraficznego, kt, wartość dodana brutto – przemysł papierniczy i poligraficzny, mln EUR (EC95)
GOSPODARSTWA DOMOWE A0	Swoiste emisje CO ₂ z gospodarstw domowych związane z ogrzewaniem pomieszczeń, t/m ² Emisje CO ₂ z gospodarstw domowych związane z ogrzewaniem pomieszczeń podzielone przez powierzchnię mieszkań zajmowanych na stałe, mln m ²
USŁUGI B0	Swoiste emisje CO ₂ z sektora komercyjnego i instytucjonalnego związane z ogrzewaniem pomieszczeń, kg/m ² Emisje CO ₂ związane z ogrzewaniem pomieszczeń w sektorze komercyjnym i instytucjonalnym podzielone przez powierzchnię budynków usługowych, mln m ²
TRANSPORT B0	Swoiste związane z olejem napędowym emisje CO ₂ z samochodów osobowych, g/100 km
TRANSPORT B0	Swoiste związane z benzyną emisje CO ₂ z samochodów osobowych, g/100 km

ZAŁĄCZNIK VI

INFORMACJE O POLITYKACH I ŚRODKACH W OBSZARZE EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH

Informacje, które należy zamieścić w sprawozdaniach, o których mowa w art. 18:

- a) opis krajowego systemu sprawozdawczości w zakresie polityk i środków ***lub grup środków*** służącego zgłaszaniu prognoz dotyczących antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych z różnych źródeł i usuwania emisji przez pochłaniacze zgodnie z art. 39 ust. 1 lub informacje o wszelkich zmianach dokonanych w tym systemie, w przypadku gdy przekazano już taki opis;
- b) uaktualnienia mające znaczenie dla strategii długoterminowych, o których mowa w art. 15, oraz dotyczące postępów we wdrażaniu tych strategii;
- c) informacje dotyczące krajowych polityk i środków lub grup środków oraz wdrożenia polityk i środków lub grup środków unijnych, które ograniczają lub redukują emisje gazów cieplarnianych z różnych źródeł lub zwiększają pochłanianie ich przez pochłaniacze, przedstawione w układzie sektorowym i w podziale na gazy lub grupy gazów (HFC i PFC) wymienione w części 2 załącznika V; informacje te muszą zawierać odniesienia do mających zastosowanie odpowiednich polityk krajowych lub unijnych i obejmują:
 - (i) cel polityki lub środka oraz krótki opis polityki lub środka;

- (ii) rodzaj instrumentu politycznego;
- (iii) stan wdrażania polityki lub środka bądź grupy środków;
- (iv) wskaźniki wykorzystywane do monitorowania i oceny postępów w miarę upływu czasu;
- (v) **w przypadku gdy są dostępne**, ilościowe oszacowania skutków dla emisji z różnych źródeł i usuwania emisji przez pochłaniacze gazów cieplarnianych, w podziale na:
 - wyniki ocen *ex ante* skutków poszczególnych polityk i środków lub grup polityk i środków z dziedziny łagodzenia zmian klimatu; oszacowania przekazuje się w odniesieniu do czterech kolejnych przyszłych lat kończących się na 0 lub 5, następujących bezpośrednio po roku sprawozdawczym, z rozróżnieniem na emisje gazów cieplarnianych objętych zakresem dyrektywy 2003/87/WE, rozporządzenia **(UE) 2018/842** i rozporządzenia **(UE) 2018/841**;
 - wyniki ocen *ex post* skutków poszczególnych polityk i środków lub grup polityk i środków z dziedziny łagodzenia zmian klimatu, jeśli są dostępne, z rozróżnieniem na emisje gazów cieplarnianych objętych zakresem dyrektywy 2003/87/WE, rozporządzenia **(UE) 2018/842** i rozporządzenia **(UE) 2018/841**;

- (vi) *dostępne* oszacowania prognozowanych kosztów oraz korzyści polityk i środków, a także oszacowania kosztów poniesionych oraz korzyści uzyskanych w wyniku zastosowania polityk i środków;
 - (vii) wszystkie *dostępne* odniesienia do ocen kosztów i skutków krajowych polityk i środków, do informacji dotyczących wdrożenia polityk i środków unijnych, które ograniczają lub redukują emisje gazów cieplarnianych z różnych źródeł lub zwiększają pochłanianie ich przez pochłaniacze, a także do sprawozdań technicznych, które stanowią podstawę tych ocen;
 - (viii) ocenę wkładu polityki lub środka w realizację strategii długoterminowej, o której mowa w art. 15;
- d) informacje dotyczące planowanych dodatkowych krajowych polityk i środków *lub grup środków* przewidzianych w celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w stopniu większym, niż wynika to ze zobowiązań na podstawie rozporządzenia *(UE) 2018/842* i rozporządzenia *(UE) 2018/841*;
- e) informacje dotyczące powiązań pomiędzy różnymi politykami i środkami *lub grupami środków* zgłaszanych na podstawie lit. c) oraz sposobu, w jaki takie polityki i środki *lub grupy środków* wnoszą wkład w różne scenariusze prognoz.

ZAŁĄCZNIK VII

INFORMACJE O PROGNOZACH W OBSZARZE EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH

Informacje, które należy zamieścić w sprawozdaniach, o których mowa w art. 18:

- a) prognozy bez środków, w przypadku gdy są dostępne, prognozy ze środkami oraz, *w przypadku gdy są dostępne*, prognozy z dodatkowymi środkami;
- b) prognozy dotyczące emisji gazów cieplarnianych ogółem i oddzielne oszacowania prognozowanych emisji gazów cieplarnianych dla źródeł emisji objętych zakresem dyrektywy 2003/87/WE i rozporządzenia **(UE) 2018/842** oraz prognozowanych emisji z różnych źródeł i usuwania emisji przez pochłaniacze zgodnie z rozporządzeniem **(UE) 2018/841**;
- c) wpływ polityk i środków określonych zgodnie z art. 18 ust. 1 lit. a); jeżeli nie ujęto takich polityk i środków, należy to wyraźnie zaznaczyć i wyjaśnić ten fakt;
- d) wyniki analizy wrażliwości przeprowadzonej dla tych prognoz oraz informacje dotyczące zastosowanych modeli i parametrów;
- e) wszystkie właściwe odniesienia do oceny i do sprawozdań technicznych wykorzystanych w prognozach, określonych w art. 18 ust. 4.

ZAŁĄCZNIK VIII

INFORMACJE DOTYCZĄCE KRAJOWYCH DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PRZYSTOSOWANIA SIĘ DO ZMIAN KLIMATU, WSPARCIA FINANSOWEGO I TECHNICZNEGO UDZIELANEGO KRAJOM ROZWIJAJĄCYM SIĘ ORAZ DOCHODÓW ZE SPRZEDAŻY NA AUKCJI

Część 1

Sprawozdawczość w zakresie działań dotyczących przystosowania się do zmian klimatu

Informacje, które należy zamieścić w sprawozdaniach, o których mowa w art. 19 ust. 1:

- a) główne założenia, cele i ramy instytucjonalne odnośnie do przystosowania się do zmian klimatu;
- b) prognozy dotyczące zmian klimatu, z uwzględnieniem ekstremalnych zjawisk pogodowych, skutków zmian klimatu, oceny wrażliwości na zmiany klimatu, ryzyka i najważniejszych zagrożeń klimatycznych;
- c) zdolności przystosowawcze;
- d) plany i strategie w zakresie przystosowania się do zmian klimatu;
- e) **■ ramy** monitorowania i oceny;
- f) poczynione postępy we wdrażaniu, z uwzględnieniem dobrych praktyk i zmian w zarządzaniu.

Część 2

Sprawozdawczość w zakresie wsparcia udzielanego krajom rozwijającym się

Informacje, które należy zamieścić w sprawozdaniach, o których mowa w art. 19 ust. 3 lit. a):

- a) informacje na temat wsparcia finansowego przyznanego i przekazanego krajom rozwijającym się w odniesieniu do roku X-1, z uwzględnieniem:
 - (i) informacji ilościowych dotyczących środków publicznych i środków uruchomionych przez państwa członkowskie; informacje dotyczące przepływów finansowych mają się opierać na tzw. wskaźnikach z Rio dotyczących wsparcia związanego z łagodzeniem zmian klimatu oraz wsparcia związanego z przystosowywaniem się do zmian klimatu oraz na innych systemach nadzoru wprowadzonych przez Komitet Pomocy Rozwojowej OECD;
 - (ii) jakościowych informacji metodologicznych wyjaśniających metodę zastosowaną w celu obliczenia danych ilościowych, w tym wyjaśnienie metody określenia ilościowego danych, a w stosownych przypadkach inne informacje dotyczące definicji i metod wykorzystanych w celu uzyskania danych liczbowych, ze szczególnym uwzględnieniem podanych informacji o przepływach zmobilizowanych środków finansowych;
 - (iii) dostępnych informacji dotyczących działań państwa członkowskiego związanych z finansowanymi ze środków publicznych projektami w zakresie transferu technologii i projektami w zakresie budowania zdolności dla krajów rozwijających się, na mocy UNFCCC, w tym wskazanie, czy transferowana technologia lub projekt w zakresie budowania zdolności zostały wykorzystane na potrzeby łagodzenia skutków zmian klimatu lub przystosowania się do nich, wskazanie państwa będącego beneficjentem, w miarę możliwości kwoty udzielonego wsparcia i rodzaju transferowanej technologii lub projektu w zakresie budowania zdolności;

- b) **dostępnych** informacji w odniesieniu do roku X i lat następnych, dotyczących planowanego zapewniania wsparcia, w tym informacji o planowanych działaniach związanych z finansowanymi ze środków publicznych projektami w zakresie transferu technologii lub projektami w zakresie budowania zdolności dla krajów rozwijających się, na mocy UNFCCC, oraz dotyczących technologii, które mają być transferowane, i projektów w zakresie budowania zdolności, ze wskazaniem, czy transferowana technologia lub projekt w zakresie budowania zdolności mają służyć łagodzeniu skutków zmian klimatu lub przystosowania się do nich, wskazaniem państwa będącego beneficjentem, w miarę możliwości kwoty udzielonego wsparcia i rodzaju transferowanej technologii lub projektu w zakresie budowania zdolności.

Część 3

Sprawozdawczość w zakresie dochodów ze sprzedaży na aukcji

Informacje, które należy zamieścić w sprawozdaniach, o których mowa w art. 19 ust. 2:

- a) informacje dotyczące wykorzystania dochodów w ciągu roku X-1 uzyskanych przez państwo członkowskie w wyniku sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych zgodnie z art. 10 ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE, w tym informacje dotyczące tych dochodów, które zostały wykorzystane na co najmniej jeden z celów określonych w art. 10 ust. 3 tej dyrektywy, lub równowartości finansowej tych dochodów, oraz działań podjętych zgodnie z tym artykułem;
- b) informacje dotyczące wykorzystania, zgodnie z decyzją państwa członkowskiego, wszystkich dochodów uzyskanych przez państwo członkowskie w wyniku sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych pochodzących z lotnictwa, zgodnie z art. 3d ust. 1 lub 2 dyrektywy 2003/87/WE; informacje te należy dostarczyć zgodnie z art. 3d ust. 4 tej dyrektywy.

Dochody ze sprzedaży na aukcji, których nie wydatkowano w momencie, gdy państwo członkowskie przedkłada sprawozdanie Komisji zgodnie z art. 19 ust. 2, są określone ilościowo i zgłaszane w sprawozdaniach za kolejne lata.

ZAŁĄCZNIK IX

DODATKOWE OBOWIĄZKI W ZAKRESIE SPRAWOZDAWCZOŚCI

Część 1

Dodatkowe obowiązki w zakresie sprawozdawczości w obszarze energii ze źródeł odnawialnych

O ile nie określono inaczej, zgodnie z art. 20 lit. c) należy podać następujące dodatkowe informacje:

- a) funkcjonowanie systemu gwarancji pochodzenia energii elektrycznej, gazu oraz energii stosowanej na potrzeby ciepła i chłodu ze źródeł odnawialnych, ilość wydawanych i anulowanych gwarancji pochodzenia i wynikające z nich roczne krajowe zużycie energii ze źródeł odnawialnych, a także środki przedsięwzięte w celu zapewnienia niezawodności ochrony systemu przed nadużyciami;
- b) **ilości** biopaliw, biogazu **odnawialnych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego, pochodzących z recyklingu paliw węglowych i energii odnawialnej wykorzystywanych w sektorze transportu** oraz, **w stosownych przypadkach, ich wyników w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, z rozróżnieniem paliw wytworzonych z różnych rodzajów roślin spożywczych i pastewnych oraz z poszczególnych rodzajów surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy (UE) 2018/...**⁺;
- c) zmiany w zakresie dostępności, pochodzenia i wykorzystania zasobów biomasy do celów energetycznych;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

- d) zmiany cen surowców i zmiany w użytkowaniu gruntów w państwach członkowskich związane z większym wykorzystaniem biomasy i innych rodzajów energii ze źródeł odnawialnych;
- e) szacunkowa nadwyżka produkcji energii ze źródeł odnawialnych, którą można przekazać innym państwom członkowskim, aby mogły one spełnić wymogi określone w art. 3 ust. 3 dyrektywy (UE) 2018/...⁺ i zrealizować wkłady i trajektorie krajowe, o których mowa w art. 4 lit. a) pkt 2 niniejszego rozporządzenia;
- f) **w stosownych przypadkach** szacunkowe zapotrzebowanie na energię ze źródeł odnawialnych, które ma zostać zaspokojone ze źródeł innych niż produkcja krajowa do 2030 r., z uwzględnieniem importowanych surowców z biomasy;
- g) rozwój **technologiczny** i **wykorzystywanie** biopaliw wyprodukowanych z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy (UE) 2018/...⁺;
- h) **jeśli dane na ten temat są dostępne**, szacunkowy wpływ produkcji lub wykorzystania biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy na bioróżnorodność, zasoby wodne, dostępność i jakość wody, jakość gleby i powietrza w danym państwie członkowskim;
- i) ■ zaobserwowane przypadki nadużyć w łańcuchu dowodowym pochodzenia biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy;
- j) informacje o metodach oszacowania udziału odpadów podlegających biodegradacji w odpadach użytych do produkcji energii oraz o działaniach podjętych w celu poprawy i weryfikacji tych szacunków;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

- k) wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła z odnawialnych źródeł energii w budynkach, z uwzględnieniem zdezagregowanych danych dotyczących energii wytworzonej, zużytej i wprowadzonej do sieci przez systemy fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, systemy wykorzystujące biomasę, pompy ciepła, systemy geotermalne, a także wszelkie inne zdecentralizowane systemy wykorzystujące odnawialne źródła energii;
- l) w stosownych przypadkach **■** udział energii ze źródeł odnawialnych w systemach ciepłowniczych, jak również udział energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej przez miasta i wspólnoty energetyczne.
- m) Podstawowe źródła biomasy stałej (w 1000 m³, z wyjątkiem pkt 1 lit. b) ppkt (iii), gdzie dane ilości będą wyrażone w tonach)
 - 1) Biomasa leśna wykorzystywana do wytwarzania energii (produkcja krajowa i import **■**)
 - a) Biomasa pierwotna pozyskiwana z lasu wykorzystywana bezpośrednio do wytwarzania energii
 - (i) Gałęzie i wierzchołki drzew, *jeżeli takie dane są dostępne* (sprawozdawczość nieobowiązkowa)
 - (ii) *W stosownych przypadkach* pniaki (sprawozdawczość nieobowiązkowa)
 - (iii) Drewno okrągłe (z podziałem na przemysłowe drewno okrągłe i drewno opałowe)

- b) *W stosownych przypadkach* produkty uboczne z przemysłu produktów leśnych wykorzystywane bezpośrednio do wytwarzania energii
 - (i) *W stosownych przypadkach* kora ■
 - (ii) Wióry, trociny i inne zrębki
 - (iii) *W stosownych przypadkach* ług powarzelny i olej talowy surowy
 - c) *W stosownych przypadkach* drewno pokonsumpcyjne wykorzystywane bezpośrednio do wytwarzania energii
 - d) Przetworzone paliwo drzewne produkowane z surowców nieuwzględnionych w pkt 1 lit. a), b) lub c):
 - (i) *W stosownych przypadkach* węgiel drzewny
 - (ii) Granulki i brykiety drzewne
- 2) Biomasa rolnicza wykorzystywana do wytwarzania energii (produkcja krajowa, import i eksport), *jeżeli takie dane są dostępne*
- a) Uprawy energetyczne na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej lub ciepłej (w tym zagajniki o krótkiej rotacji)
 - b) Resztki poźniwne na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej

- 3) Biomasa z odpadów organicznych wykorzystywana do wytwarzania energii (produkcja krajowa, import i eksport), *jeżeli takie dane są dostępne*
 - a) Frakcja organiczna odpadów przemysłowych
 - b) Frakcja organiczna odpadów komunalnych
 - c) Odpady szlamów
- n) końcowe zużycie energii biomasy stałej (ilość biomasy stałej wykorzystanej do wytwarzania energii w następujących sektorach):
 - 1) Sektor energii
 - a) Energia elektryczna
 - b) Kogeneracja
 - c) Energia cieplna
 - 2) Sektor przemysłowy na potrzeby wewnętrzne (zużyta i wytworzona we własnym zakresie energia elektryczna, kogeneracja i energia cieplna)
 - 3) Bezpośrednie końcowe zużycie na potrzeby budynków mieszkalnych
 - 4) Inne

Część 2

Dodatkowe obowiązki w zakresie sprawozdawczości w obszarze efektywności energetycznej

W obszarze efektywności energetycznej zgodnie z art. 21 lit. c) podaje się następujące informacje dodatkowe:

- a) najważniejsze polityki i środki ustawodawcze i pozaustawodawcze, środki i programy finansowania w latach X-2 i X-1 (gdzie X jest rokiem sprawozdania) służące osiągnięciu celów wyznaczonych zgodnie z art. 4 lit. b), które wspierają rynki usług energetycznych, mające na celu poprawę charakterystyki energetycznej budynków, środki mające na celu wykorzystanie potencjału efektywności energetycznej infrastruktury gazowej i elektroenergetycznej oraz ciepłowniczej i chłodniczej, poprawę informacji i kwalifikacji, inne środki mające na celu wspieranie efektywności energetycznej;
- b) ***skumulowana wielkość*** oszczędności energii uzyskanych w ramach art. 7 dyrektywy 2012/27/UE w latach X-3 i X-2;
- c) ***wielkość oszczędności uzyskanych dzięki środkom w dziedzinie polityki służącym ograniczeniu ubóstwa energetycznego zgodnie z art. 7 ust. 11 dyrektywy 2012/27/UE;***
- d) ***w stosownych przypadkach wielkość oszczędności uzyskanych zgodnie z art. 7 ust. 4 lit. c) dyrektywy 2012/27/UE;***
- e) postępy w każdym sektorze i powody utrzymywania się zużycia energii na stałym poziomie lub wzrostu zużycia w latach X-3 i X-2 w sektorach zużycia energii końcowej;

- f) całkowita powierzchnia pomieszczeń w budynkach o całkowitej powierzchni użytkowej powyżej 250 m² stanowiących własność instytucji rządowych państw członkowskich i przez nie zajmowanych, które w dniu 1 stycznia lat X-2 i X-1 nie spełniały wymogów dotyczących charakterystyki energetycznej budynków, o których mowa w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE;
- g) całkowita powierzchnia pomieszczeń w budynkach ogrzewanych lub chłodzonych, które w latach X-3 i X-2 poddano renowacji zgodnie z art. 5 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE, stanowiących własność instytucji rządowych państw członkowskich i zajmowanych przez nie, lub wielkość oszczędności energii uzyskanych zgodnie z art. 5 ust. 6 dyrektywy 2012/27/UE w kwalifikujących się budynkach stanowiących własność ich instytucji rządowych i zajmowanych przez nie;
- h) liczba audytów energetycznych przeprowadzonych w latach X-3 i X-2; oprócz tego **szacowana** łączna liczba znajdujących się na terytorium państw członkowskich dużych przedsiębiorstw, do których ma zastosowanie art. 8 ust. 4 dyrektywy 2012/27/UE, oraz liczba audytów energetycznych przeprowadzonych w tych przedsiębiorstwach w latach X-3 i X-2;
- i) stosowany krajowy współczynnik energii pierwotnej dla energii elektrycznej **oraz uzasadnienie, jeżeli odbiega on od współczynnika domyślnego, o którym mowa w przepisie 3 w załączniku IV do dyrektywy 2012/27/UE;**
- j) liczba i powierzchnia nowych i odnawianych budynków o niemal zerowym zużyciu energii w latach X-2 i X-1, zgodnie z art. 9 dyrektywy 2010/31/UE – **w razie potrzeby na podstawie prób statystycznych;**
- k) link do strony internetowej, na której znajduje się wykaz lub interfejs dostawców usług energetycznych, o których mowa w art. 18 ust. 1 lit. c) dyrektywy 2012/27/UE.

ZAŁĄCZNIK X

SPRAWOZDANIE W SPRAWIE ZRÓWNOWAŻONEGO CHARAKTERU BIOENERGII W UNII

Sprawozdanie w sprawie zrównoważonego charakteru bioenergii w UE, dotyczące energii z biomasy, przyjmowane przez Komisję raz na dwa lata wraz ze sprawozdaniem na temat stanu unii energetycznej na podstawie art. 35 ust. 2 lit. d), zawiera co najmniej następujące informacje:

- a) odpowiednie korzyści i koszty środowiskowe różnych biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy, a także wpływ unijnej polityki importowej na te paliwa, wpływ na bezpieczeństwo dostaw oraz sposoby uzyskania podejścia wyważonego między produkcją krajową a importem;
- b) wpływ produkcji i wykorzystania biomasy na zrównoważony rozwój w Unii i w państwach trzecich, z uwzględnieniem wpływu na bioróżnorodność;
- c) dane i analiza obecnej i prognozowanej dostępności biomasy i popytu na nią, z uwzględnieniem wpływu zwiększonego popytu na biomasę na sektory wykorzystujące biomasę;
- d) rozwój technologiczny i **wykorzystywanie** biopaliw produkowanych z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy (UE) 2018/...⁺ **oraz** ocena **dostępności surowców i konkurencji o zasoby**, z uwzględnieniem zasad **gospodarki o obiegu zamkniętym** i hierarchii postępowania z odpadami ustanowionej w dyrektywie 2008/98/WE ■ ;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

- e) informacje na temat dostępnych wyników badań naukowych dotyczących pośrednich zmian użytkowania gruntów w odniesieniu do wszystkich ścieżek produkcji oraz analiza tych wyników, wraz z oceną, czy można zawęzić zakres niepewności stwierdzony w analizie będącej podstawą szacunków emisji wynikających z pośredniej zmiany użytkowania gruntów i czy można uwzględnić w tej analizie ewentualne oddziaływanie polityki Unii, np. w dziedzinie środowiska, klimatu i rolnictwa;
- f) odnośnie do państw trzecich i państw członkowskich, które są istotnym źródłem biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy zużywanych w Unii – środki krajowe przedsiębrane w celu spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określonych w art. 29 ust. 2–7 dyrektywy (UE) 2018/...⁺, dotyczące ochrony gleby, wody i powietrza; oraz
- g) ***informacje zagregowane pochodzące z bazy danych, o której mowa w art. 28 ust. 2 dyrektywy (UE) 2018/...⁺.***

W sprawozdaniach na temat ograniczeń emisji gazów cieplarnianych w wyniku używania biomasy Komisja wykorzystuje dane ilościowe zgłoszone przez państwa członkowskie zgodnie z częścią 1 lit. b) załącznika IX do niniejszego rozporządzenia, w tym tymczasowe średnie wartości szacowanych emisji wynikających z pośredniej zmiany użytkowania gruntów i powiązany zakres wynikający z analizy wrażliwości określonej w załączniku VIII do dyrektywy (UE) 2018/...⁺. Komisja udostępnia publicznie dane dotyczące tymczasowych wartości średnich szacowanych emisji wynikających z pośredniej zmiany użytkowania gruntów i powiązany zakres wynikający z analizy wrażliwości. Komisja ocenia ponadto, czy i jak szacowane ograniczenia bezpośrednich emisji zmieniłyby się, gdyby uwzględniono produkty uboczne przy zastosowaniu metody substytucyjnej.

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

ZAŁĄCZNIK XI

DOBROWOLNE SYSTEMY, W ODNIESIENIU DO KTÓRYCH KOMISJA PRZYJĘŁA DECYZJĘ ZGODNIE Z ART. 27 UST. 4 DYREKTYWY (UE) 2018/... ⁺

Sprawozdanie w sprawie dobrowolnych systemów, w odniesieniu do których Komisja przyjęła decyzję na mocy art. 30 ust. 4 dyrektywy (UE) 2018/...⁺, przyjmowane przez Komisję raz na dwa lata wraz ze sprawozdaniem na temat stanu unii energetycznej na podstawie art. 35 ust. 2 lit. e) niniejszego rozporządzenia, zawiera ocenę Komisji na temat co najmniej następujących aspektów:

- a) niezależność, warunki i częstotliwość audytów – zarówno w odniesieniu do oceny tych aspektów określonej w dokumentacji danego systemu w momencie zatwierdzania go przez Komisję, jak i w odniesieniu do najlepszych praktyk danej branży;
- b) dostępność oraz doświadczenie i przejrzystość w zakresie stosowania metod identyfikowania przypadków nieprzestrzegania zasad i postępowania w takich przypadkach, ze szczególnym uwzględnieniem postępowania w przypadkach poważnych naruszeń ze strony członków systemu lub zarzutów dotyczących takich naruszeń;
- c) przejrzystość, zwłaszcza w odniesieniu do dostępności systemu, dostępność tłumaczeń na stosowne języki krajów i regionów, z których pochodzą surowce, dostępność wykazów certyfikowanych podmiotów i odpowiednich certyfikatów oraz dostępność sprawozdań z audytu;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić numer odpowiadający procedurze (COD)2016/0382 (energia ze źródeł odnawialnych).

- d) udział zainteresowanych podmiotów, zwłaszcza jeśli chodzi o konsultacje ze społecznościami tubylczymi i lokalnymi – przed podjęciem decyzji, podczas opracowywania systemu i dokonywania jego przeglądu, a także podczas audytów – oraz odpowiedź na uwagi tych podmiotów;
- e) ogólna solidność systemu, zwłaszcza w świetle zasad akredytacji, kwalifikacji i niezależności audytorów i odpowiednich organów systemu;
- f) *jeśli dane na ten temat są dostępne*, rynkowe aktualizacje systemu, liczba certyfikowanych surowców i biopaliw – w podziale na kraj pochodzenia i rodzaj, oraz liczba uczestników;
- g) łatwość i skuteczność wprowadzenia systemu śledzenia dowodów zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju wymaganymi przez system od uczestnika (uczestników), jako środka zapobiegającego nadużyciom, ze szczególnym uwzględnieniem wykrywania domniemyanych nadużyć i innych nieprawidłowości, postępowania z nimi i działań podejmowanych w związku z nimi oraz, w stosownych przypadkach, liczby wykrytych przypadków nadużyć lub nieprawidłowości;
- h) warianty upoważniania podmiotów do uznawania i monitorowania organów certyfikujących;
- i) kryteria uznawania lub akredytacji organów certyfikujących;
- j) zasady prowadzenia monitorowania organów certyfikujących;
- k) sposoby ułatwienia lub ulepszenia działań propagujących najlepsze praktyki.

ZAŁĄCZNIK XII

KRAJOWE SYSTEMY WYKAZÓW

Informacje, o których mowa w art. 37, obejmują:

- a) dane i metody zgłoszone w odniesieniu do działań i instalacji na mocy dyrektywy 2003/87/WE na potrzeby przygotowywania krajowych wykazów gazów cieplarnianych w celu zapewnienia spójności zgłoszonych emisji gazów cieplarnianych w ramach EU ETS oraz w krajowych wykazach gazów cieplarnianych;
- b) dane zgromadzone za pośrednictwem systemów składania sprawozdań dotyczących gazów fluorowanych w *odpowiednich* sektorach, *ustanowionych* zgodnie z art. 20 rozporządzenia (UE) nr 517/2014, na potrzeby przygotowywania krajowych wykazów gazów cieplarnianych;
- c) emisje, dane bazowe i metodyki zgłoszone przez zakłady na mocy rozporządzenia (WE) nr 166/2006 na potrzeby przygotowywania krajowych wykazów gazów cieplarnianych;
- d) dane zgłoszone na mocy rozporządzenia (WE) nr 1099/2008;
- e) dane zgromadzone za pośrednictwem geograficznego oznaczania obszarów gruntowych w kontekście bieżących programów i badań Unii i państw członkowskich, w tym badań pokrycia użytkowania gruntów LUCAS i unijnego programu obserwacji i monitorowania Ziemi „Copernicus”.

ZAŁĄCZNIK XIII

TABELA KORELACJI

Rozporządzenie (UE) nr 525/2013	Niniejsze rozporządzenie
art. 1	art. 1 ust. 1
art. 2	—
art. 3	—
art. 4	art. 15
art. 5	art. 37 ust. 1, 2 i 6; załącznik XII
art. 6	art. 37 ust. 3 i 7
art. 7	art. 26 ust. 3, 4, 6 i 7; załącznik V
art. 8	art. 26 ust. 2; art. 26 ust. 7
art. 9	art. 37 ust. 4, i 5
art. 10	art. 40
art. 11	—
art. 12	art. 39
art. 13	art. 18 ust. 1 lit. a); art. 18 ust. 3 i 4; załącznik VI
art. 14	art. 18 ust. 1 lit. b); art. 18 ust. 2, 3 i 4; załącznik VII
art. 15	art. 19 ust. 1; załącznik VIII część 1
art. 16	art. 19 ust. 3; załącznik VIII część 2
art. 17	art. 19 ust. 2; art. 19 ust. 4 i 5; załącznik VIII część 3
art. 18	art. 17 ust. 2 akapit drugi
art. 19	—
art. 20	—
art. 21	art. 29 ust. 1 lit. c); art. 29 ust. 5 i 7

art. 22	—
art. 23	art. 41 ust. 1 lit. d), e), f), g) i h)
art. 24	art. 42
art. 25	—
art. 26	art. 44 ust. 1 lit. a), art. 44 ust. 2, 3 i 6
art. 27	—
art. 28	art. 57
art. 29	—